

Prečišćeni tekst Zakona o sigurnosti pomorske plovidbe obuhvata sljedeće propise:

1. Zakon o sigurnosti pomorske plovidbe ("Službeni list Crne Gore", br. 062/13 od 31.12.2013),
2. Ispravka Zakona o sigurnosti pomorske plovidbe ("Službeni list Crne Gore", br. 006/14 od 04.02.2014),
3. Zakon o izmjeni i dopunama Zakona o sigurnosti pomorske plovidbe ("Službeni list Crne Gore", br. 047/15 od 18.08.2015),
4. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sigurnosti pomorske plovidbe ("Službeni list Crne Gore", br. 071/17 od 31.10.2017), u kojima je naznačen njihov dan stupanja na snagu.

ZAKON

O SIGURNOSTI POMORSKE PLOVIDBE

("Službeni list Crne Gore", br. 062/13 od 31.12.2013, 006/14 od 04.02.2014, 047/15 od 18.08.2015, 071/17 od 31.10.2017)

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet

Član 1

Ovim zakonom uređuju se uslovi za pomorske objekte, posadu i plovne objekte koji plove unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnim morem Crne Gore za sigurnost pomorske plovidbe i druga pitanja kojima se obezbjeđuje sigurnost pomorske plovidbe.

Pomorska plovidba, pomorski i plovni objekat

Član 2

Pomorska plovidba je plovidba koja se obavlja na moru i rijeci Bojani do granice njene plovnosti sa morske strane, uključujući i vode Skadarskog jezera i Rijeku Crnojevića.

Pomorski objekat je plovni objekat namijenjen za plovidbu morem ili objekat stalno privezan ili usidren na moru (u daljem tekstu: plutajući objekat).

Plovni objekat je brod, tehnički plovni objekat, ratni brod, jahta i čamac.

Brodovi crnogorske državne pripadnosti

Član 3

Brodovi koji imaju crnogorsku državnu pripadnost kada se nalaze na otvorenom moru su pod suverenitetom Crne Gore.

Primjena zakona

Član 4

Odredbe ovog zakona koje se odnose na brodove, odnose se i na ratne brodove i druge plovne objekte pomorske plovidbe, ako je to ovim zakonom utvrđeno.

Običaji u pomorskoj plovidbi

Član 5

Na odnose koji nijesu uređeni ovim zakonom, drugim zakonima, kao i potvrđenim međunarodnim ugovorima, primjenjuju se običaji u pomorskoj plovidbi.

Značenje izraza

Član 6

Pojedini izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

- 1) brod je plovni objekat namijenjen za plovidbu morem (putnički, teretni, tehnički plovni objekat, ribarski,

- javni ili naučno-istraživački), čija je dužina viša od 12 metara i BT viša od 15 ili čija je dužina viša od 12 metara, BT viša od 15 i koji prevozi više od 12 putnika, osim ratnog broda;
- 2) brod u gradnji je brod koji se gradi ili će se graditi i brod na kome se vrši rekonstrukcija ili promjena tipa broda ili namjene broda;
  - 3) brodar je fizičko ili pravno lice koje je kao držalac broda nosilac plovidbenog poduhvata, s tim što se pretpostavlja, dok se ne dokaže suprotno, da je brodar lice koje je u upisniku brodova upisano kao vlasnik broda;
  - 4) brodicica je plovni objekat namijenjen za plovidbu morem dužine od 7 do 12 metara i BT manje od 15 i koji ima pogonsku snagu manju od 75 kW i ima uslove za duži boravak na moru;
  - 5) brzi putnički brod je putnički brod kojem je najveća brzina u m/s jednaka ili veća od vrijednosti dobijene formulom: $3,7 V^{0,1667}$, gdje je V istisnina na konstruktivnoj vodenoj liniji u m^3 , osim neistisninskih brodova čiji je trup potpuno iznad površine vode usljed djelovanja aerodinamičkih sila generisanih površinskim efektom i brodovi čija je zapremina istisnine $500 m^3$ i manje i najveće brzine manje od 20 čvorova, pri plovidbi;
  - 6) brzi teretni brod je teretni brod kojem je najveća brzina u m/s jednaka ili veća od vrijednosti dobijene formulom: $3,7 V^{0,1667}$ gdje je V istisnina-na konstruktivnoj vodenoj liniji m^3 , osim neistisninskih brodova, čiji je trup potpuno iznad površine vode usljed djelovanja aerodinamičkih sila generisanih površinskim efektom;
  - 7) BT je bruto tonaža plovnog i plutajućeg objekta;
  - 8) hidroavion je avion sa ugrađenim aerodinamičkim plovcima koji može slijetati i uzlijetati sa vodenih površina;
  - 9) čamac je plovni objekat namijenjen za plovidbu morem, koji nije brod ni jahta, čija je dužina viša od 2,5 metra ili koji ima snagu pogonskog motora višu od 5 kW, uključujući skuter, ski-jet i dr., osim čamca za spašavanje na plovnom objektu i čamca za sportska takmičenja (kanui, kajaci, gondole i pedoline, daske za jedrenje i jahanje na talasima) i koji nema uslove za duži boravak na moru;
  - 10) crnogorski ratni brod je plovni objekat, uključujući podmornicu, koji je pod komandom pripadnika Vojske Crne Gore, sa vojnom posadom;
  - 11) jahta je plovni objekat namijenjen za razonodu, sport i rekreaciju, dužine veće od sedam metara, a koja nije angažovana u međunarodnoj trgovini;
  - 12) javni plovni objekat je plovni objekat koji koriste organi državne uprave i služi isključivo u neprivredne svrhe, osim ratnog plovnog objekta;
  - 13) javni prevoz je prevoz putnika i stvari plovnim objektima, koji se obavlja na osnovu ugovora o prevozu, pod jednakim uslovima za sve korisnike;
  - 14) kompanija je vlasnik broda ili drugo fizičko ili pravno lice (menadžer ili zakupac broda), koje je preuzelo odgovornost za upravljanje brodom, kao i obaveze i odgovornosti utvrđene Međunarodnim pravilnikom o sigurnom upravljanju (ISM Kodeks);
  - 15) međunarodno putovanje je putovanje brodom ili drugim plovnim objektom koji plovi iz luke jedne države u luku druge države ili koji plovi na otvorenom moru ili u teritorijalnim vodama drugih obalnih država;
  - 16) mjesto skloništa je mjesto za privremeni smještaj plovnog objekta u nevolji ili plovnog objekta kojem je potrebna pomoć radi otklanjanja eventualne opasnosti za plovni objekat, posadu, putnike i druga lica ili životnu sredinu;
  - 17) naučno istraživački brod je brod namijenjen za naučna istraživanja ili iskorišćavanje mora, morskog dna ili njegovog podmorja;
  - 18) nuklearni brod je brod na nuklearni pogon;
  - 19) plutajući objekat je pomorski objekat koji nije namijenjen za plovidbu (plutajući dok, plutajuće skladište, plutajući restoran, plutajuća elektrana, pontonski most, pontonska marina i sl.);
  - 20) pilotski plovni objekat je plovni objekat koji je namijenjen za prevoz pomorskog pilota od luke do plovnog objekta radi pilotaže;
  - 21) plovni objekat u raspremi je plovni objekat koji ne obavlja komercijalne operacije, koji nije pod teretom, odnosno ne čeka na ukrcavanje ili iskrcavanje tereta, niti vrši remont ili nužnu popravku uz operativnu obalu;
  - 22) podrtina nastala poslije pomorske nezgode ili nesreće je potonuli ili nasukani brod ili dio potonulog ili nasukanog broda, uključujući i predmete koji se nalaze ili su se nalazili na tom brodu, kao i predmeti koji su nestali u moru sa broda, koji je nasukan, potonuo ili ostavljen da pluta, kao i brod za koji se očekuje da će potonuti ili se nasukati ukoliko nijesu preduzete mjere radi pomoći brodu ili imovini u opasnosti;

- 23) pomorska nesreća je vanredni događaj na moru nastao u plovidbi ili iskorišćavanju pomorskih objekata, plovnog puta li objekta na njemu usljed koga je, kao neposredna posljedica upotrebe pomorskih objekata, došlo do ljudskih žrtava ili tjelesnih oštećenja, materijalne štete ili zagađenja životne sredine, koje ne uključuje namjerno činjenje ili nečinjenje ugrožavanja sigurnosti pomorskih objekata, lica na pomorskom objektu ili životne sredine;
- 24) pomorska nezgoda je vanredni događaj na moru koji nije pomorska nesreća, koji je nastao usljed neposrednog iskorišćavanja pomorskog objekta, a koji ugrožava ili je ugrozio sigurnost pomorskog objekta, sigurnost putnika ili drugih lica na pomorskom objektu, odnosno koji ugrožava ili je doveo do zagađivanja životne sredine, ali ne uključuje namjerno činjenje ili nečinjenje ugrožavanja sigurnosti pomorskog objekta, lica na pomorskom objektu ili životne sredine;
- 25) poslovođa (menadžer) broda je fizičko ili pravno lice koje upravlja poslovanjem i/ili tehničkim održavanjem broda i/ili popunjava brod posadom;
- 26) postojeći brod je brod čija je gradnja završena;
- 27) putnički brod je brod na mašinski pogon čija je dužina viša od 12 metara, BT viša od 15 i koji prevozi više od 12 putnika;
- 28) putnik je svako lice koje se nalazi na plovnom objektu, osim djece mlađe od jedne godine života i lica zaposlenih na plovnom objektu;
- 29) ratni brod je crnogorski ratni brod i strani ratni brod;
- 30) ribarski brod je brod na mašinski pogon, koji je namijenjen i opremljen opremom za ulov ribe i drugih morskih organizama, čija je dužina viša od 12 metara i BT viša od 15;
- 31) RoRo putnički brod (trajekt) je brod koji prevozi više od 12 putnika i koji je opremljen za ukrcavanje, iskrcavanje i smještaj drumskih i željeznički vozila sa i na brod;
- 32) strani javni brod je brod organa strane države, koji služi isključivo u neprivredne svrhe, osim ratnog broda;
- 33) strani ratni brod je brod koji pripada oružanim snagama strane države i pod komandom je oružanih snaga te države;
- 34) strani ribarski brod je brod strane državne pripadnosti na mašinski pogon namijenjen i opremljen za ulov ribe i drugih morskih organizama;
- 35) tegljač, odnosno potiskivač je brod koji je namijenjen tegljenju ili potiskivanju drugih plovnih objekata;
- 36) tehnički plovni objekat je brod sa ili bez mašinskog pogona koji je namijenjen za obavljanje radova (bager, dizalica i rovokopač);
- 37) teretni brod je brod namijenjen za prevoz tereta sa ili bez mašinskog pogona;
- 38) trgovačka mornarica obuhvata brodove i druge plovne objekte, osim ratnih brodova.

II. SIGURNOST PLOVIDBE

Plovni put

Član 7

Plovni put u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore je morski pojas dovoljno dubok i širok za sigurnu plovidbu plovnog objekta, koji je po potrebi i označen.

Oznake na plovnim putevima u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore propisuje organ državne uprave nadležan za poslove pomorstva (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Uređivanje i održavanje plovnih puteva

Član 8

Plovni putevi moraju se uređivati i na njima se mora održavati plovnost i postavljati objekti sigurnosti plovidbe i obezbjeđivati njihovo funkcionisanje.

Objekti sigurnosti plovidbe iz stava 1 ovog člana su: svjetionici, obalna svjetla, plutače i druge oznake, signalne stanice i radio-stanice, optički, zvučni, električni, elektronski, radarski i drugi uređaji za sigurnu plovidbu na moru, plovnim putevima i u lukama.

Na objekte sigurnosti plovidbe iz stava 2 ovog člana zabranjeno je postavljati natpise, koji nijesu u vezi sa sigurnošću plovidbe, kao i oštećivati i neovlašćeno postavljati, uklanjati ili mijenjati njihovo funkcionisanje.

Postavljanje objekata sigurnosti plovidbe i njihovo funkcionisanje, uređivanje i održavanje plovnosti plovnih puteva i njihovo označavanje vrši organ uprave nadležan za pomorsku sigurnost (u daljem tekstu: Organ uprave).

Naknada za korišćenje objekata sigurnosti plovidbe

Član 9

Za korišćenje objekata sigurnosti plovidbe na plovnim putevima plaća se naknada.

Naknadu iz stava 1 ovog člana plaćaju korisnici plovnih puteva.

Naknadu iz stava 1 ovog člana ne plaćaju javni plovni objekti, crnogorski ratni brodovi i brodovi koji su međunarodnim sporazumom izuzeti od plaćanja ove naknade.

Visinu naknade iz stava 1 ovog člana utvrđuje Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada).

Sredstva ostvarena od naknade iz stava 1 ovog člana prihod su budžeta Crne Gore (u daljem tekstu: Budžet).

Najveća dozvoljena brzina plovidbe

Član 10

Plovni objekat prilikom plovidbe unutrašnjim morskim vodama Crne Gore dužan je da plovi sigurnosnom brzinom tako da talasi izazvani plovidbom ne ugrožavaju i ne nanose štetu drugim plovnim objektima, obalama, napravama, uređajima, postrojenjima i opremi na obali ili na moru.

Sigurnosna brzina u Bokokotorskom zalivu ne smije biti veća od deset čvorova, a u Kumborskom tjesnacu, tjesnacu Verige i na rijeci Bojani šest čvorova.

Izuzetno od stava 2 ovog člana, plovni objekat može ploviti većom sigurnosnom brzinom uz prethodno odobrenje Ministarstva.

Lice koje upravlja plovnim objektom prilikom plovidbe, manevrisanja, pristajanja, privezivanja, odvezivanja i sidrenja u luci i na sidrištu dužno je da postupa na način kojim se ne ugrožavaju ljudski životi i ne nanosi šteta svom i drugim plovnim objektima, obali, napravama, uređajima i postrojenjima.

Javni prevoz

Član 11

Javni prevoz na moru može se obavljati kao prevoz u linijskoj plovidbi i kao prevoz u slobodnoj plovidbi.

Obaveze broдача u javnom prevozu

Član 12

Brodar koji obavlja javni prevoz dužan je da primi na prevoz lica ili stvari u granicama dozvoljene nosivosti broda, ako prevoz određenih stvari nije posebnim propisima drukčije uređen.

Javni prevoz u linijskoj plovidbi

Član 13

Javni prevoz u linijskoj plovidbi vrši se na određenim relacijama, po unaprijed utvrđenom redu plovidbe, cijeni i drugim uslovima prevoza, na osnovu ugovora o prevozu između broдача i korisnika prevoza.

Red plovidbe utvrđuje brodar u saradnji sa pravnim ili fizičkim licem koje koristi luku ili dio luke na osnovu ugovora o koncesiji.

Red plovidbe objavljuje se u štampanim ili elektronskim medijima, najmanje 15 dana prije stupanja na snagu reda plovidbe.

Brodar se mora pridržavati utvrđenog i objavljenog reda plovidbe.

Javni prevoz u slobodnoj plovidbi

Član 14

Javni prevoz u slobodnoj plovidbi je prevoz kod kojeg se relacija, cijena i drugi uslovi prevoza utvrđuju ugovorom između korisnika prevoza i broдача.

Prevoz za sopstvene potrebe

Član 15

Prevoz za sopstvene potrebe je prevoz koji u nekomercijalne svrhe obavljaju pravna i fizička lica radi obavljanja svoje djelatnosti.

Prostor namjenjen za sport, rekreaciju i razonodu

Član 16

Na plovnom putu i u luci mogu se održavati sportska takmičenja i priredbe, na osnovu odobrenja organizacione jedinice Ministarstva (u daljem tekstu: Lučka kapetanija).

Odobrenje iz stava 1 ovog člana izdaje se na osnovu zahtjeva organizatora sportskog takmičenja, odnosno priredbe, koji se podnosi najkasnije 15 dana prije početka održavanja takmičenja, odnosno priredbe.

Odobrenjem iz stava 1 ovog člana za sportsko takmičenje u podvodnom ribolovu ili drugoj aktivnosti pod vodom određuje se prostor za takmičenje i način označavanja prostora za takmičenje.

O održavanju sportskog takmičenja, odnosno priredbe Lučka kapetanija je dužna da, preko obalne radio stanice, obavijesti učesnike u plovidbi, najkasnije osam dana prije početka takmičenja, odnosno priredbe.

Uklanjanje oznaka, uređaja i predmeta nakon održavanja priredbe

Član 17

Organizator sportskog takmičenja, odnosno priredbe iz člana 16 ovog zakona dužan je da sa plovnog puta, odnosno iz luke ukloni oznake, uređaje i predmete koji su postavljeni radi održavanja sportskog takmičenja, odnosno priredbe, u roku od 24 sata nakon održavanja sportskog takmičenja, odnosno priredbe.

Ako organizator sportskog takmičenja, odnosno priredbe sa plovnog puta ili iz luke ne ukloni oznake, uređaje i predmete, uklanjanje oznaka, uređaja i predmeta izvršiće Organ uprave o trošku organizatora.

Vršenje aktivnosti pod vodom

Član 18

Lica koja obavljaju podvodni ribolov, podvodna istraživanja ili druge aktivnosti pod vodom dužna su da za vrijeme ronjenja po vodenoj površini za sobom povlače žuti ili narandžasti balon, prečnika najmanje 30 cm.

Obuka na plovilima na vodeni mlazni pogon (skuter, jet-ski i slično)

Član 19

Obuka na plovilima na vodeni mlazni pogon (skuter, ski-jet i sl.) može se vršiti na obilježenim vodenim površinama (poligon za obuku), koje određuje pravno lice koje upravlja morskim dobrom, uz saglasnost Lučke kapetanije.

Obuku na poligonu za obuku mogu da vrše privredna društva i preduzetnici, koji ispunjavaju uslove u pogledu opreme i kadra, na osnovu odobrenja pravnog lica koje upravlja morskim dobrom.

Bliže uslove iz stava 2 ovog člana propisuje organ državne uprave nadležan za poslove održivog razvoja, uz saglasnost Ministarstva.

Zabrana plovidbe, pristajanja i sidrenja

Član 20

Zabranjena je plovidba, pristajanje, sidrenje i pristajanje nasukivanjem plovnim objektima namijenjenim za prevoz putnika i tereta, gliserima, plovilima na vodeni mlazni pogon (skuter, jet-ski i sl.), odnosno na vazdušni jastuk na uređenim, izgrađenim i prirodnim kupalištima.

Ukrcaj i iskrcaj putnika i tereta na plovnim objektima iz stava 1 ovog člana može se privremeno vršiti i izvan luke na mjestima uz obalu na kojima postoji siguran privez i vodeni prostor koji ima odgovarajuću dubinu i širinu potrebnu za manevrisanje plovnim objektom, na osnovu odobrenja Ministarstva.

Približavanje obali

Član 21

Brodovi, čamci i hidroavioni prilikom plovidbe unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnim morem Crne Gore ne smiju se približavati obali:

- 1) brodovi i hidroavioni, na udaljenosti manjoj od 300 m;

2) motorni čamci, na udaljenosti manjoj od 150 m.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, plovni objekti na motorni pogon mogu ploviti i na manjim udaljenostima od obale, radi uplovljenja u luku i sidrište ili pristajanja uz obalu u skladu sa članom 20 stav 2 ovog zakona, u zavisnosti od konfiguracije plovnog puta, pod uslovom da smanje brzinu tako da mogu lako i brzo obaviti manevar skretanja i zaustavljanja.

Čamci na vesla, daske za jedrenje i jahanje na talasima, kanui, kajaci, gondole, sandoline i pedaline mogu ploviti i na udaljenosti manjoj od 50 m od obale.

U vodenom prostoru pored kupališta plovni objekti mogu ploviti samo na udaljenosti većoj od 50 m od ograde uređenog ili izgrađenog kupališta, odnosno 150 m od obale prirodnog kupališta.

Plovni objekti na mlazni pogon (skuter, jet-ski i sl.), odnosno na vazdušni jastuk mogu glisirati samo na udaljenosti većoj od 200 m od obale.

Zabrana plivanja

Član 22

Zabranjeno je plivanje izvan ograđenog vodenog prostora uređenog ili izgrađenog kupališta i na udaljenosti većoj od 100 m od obale prirodnog kupališta.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, dozvoljeno je plivanje i na udaljenosti većoj od 100 m od obale u vodenom prostoru prirodnog kupališta koje, po svojoj konfiguraciji, onemogućava plovidbu plovnih objekata (plićaci, sprudovi, hridi, grebeni i sl.).

Izdavanje odobrenja

Član 23

Odobrenja za izgradnju plovnih kanala, luka, pristaništa i drugih hidrotehničkih objekata od uticaja na sigurnost plovidbe izdaju se na osnovu saglasnosti Lučke kapetanije.

Obilježavanje prepreka i održavanje svijetla

Član 24

Investitor, vlasnik ili korisnik objekata ili sredstava koji predstavljaju stalne ili privremene prepreke na plovnom putu i u luci (mostovi, kablovi, potonuli objekti i slično) dužan je da na njima postavi i održava svijetla i znakove za obilježavanje tih prepreka, radi obezbjeđenja sigurnosti plovidbe.

Pozicije i karakteristike svijetla, odnosno znakova za obilježavanje prepreka iz stava 1 ovog člana i objekata za istraživanje i eksploataciju mineralnih sirovina i za izgradnju objekata na plovnom putu i u luci, mjere za sigurnu plovidbu i rok za postavljanje svijetla i znakova određuje Lučka kapetanija.

Ako lice iz stava 1 ovog člana ne postavi svijetlo ili znak ili ako postavljeno svijetlo ili znak ne održava u ispravnom stanju, Organ uprave postaviće svijetlo ili znak, odnosno neispravno svijetlo ili znak će dovesti u ispravno stanje o trošku tog lica.

O uslovima i promjenama plovidbe, kao i o trajanju radova na plovnom putu i u luci iz stava 2 ovog člana Lučka kapetanija je dužna da obavijesti učesnike u plovidbi na tom plovnom putu, odnosno luci.

Oštećeni, nasukani ili potopljeni plovni objekat

Član 25

Brodar oštećenog, nasukanog ili potopljenog plovnog objekta koji ometa ili ugrožava sigurnost plovidbe dužan je da, na zahtjev Lučke kapetanije, bez odlaganja, ukloni sa plovnog puta i iz luke plovni objekat.

Ako brodar iz stava 1 ovog člana ne postupi po zahtjevu Lučke kapetanije, Organ uprave će, po nalogu Lučke kapetanije, ukloniti plovni objekat o trošku i riziku broдача.

Organ uprave dužan je da preduzme mjere iz stava 2 ovog člana i ako brodar oštećenog, nasukanog ili potopljenog plovnog objekta nije poznat, a plovni objekat ometa ili ugrožava sigurnost plovidbe.

Pravno ili fizičko lice kojem je luka ili dio luke dat na korišćenje, odnosno koncesiju u skladu sa zakonom dužan je da čuva plovni objekat iz st. 2 i 3 ovog člana, kao i plovni objekat kojem je Lučka kapetanija ili nadležan sud zabranio isplovljenje.

Zabranjeno je na plovni put i u luku bacati predmete ili stvari koje mogu da ometaju ili ugroze sigurnost plovidbe.

Napušteni brod i brodska olupina

Član 26

Napuštenim brodom smatra se brod koji se nađe na plovnom putu i u luci koji napušte zapovjednik i posada broda ili brod koji je ostao bez minimalnog broja članova posade, a brodar, u roku od osam dana od dana napuštanja posade broda, nije izvršio popunu broda drugom posadom u skladu sa ovim zakonom.

Brodar iz stava 1 ovog člana dužan je da brod ukloni sa plovnog puta i smjesti u luku radi čuvanja.

Ukoliko brodar iz stava 2 ovog člana nije poznat, uklanjanje broda sa plovnog puta u najbližu luku, radi čuvanja, vrši Organ uprave.

Ukoliko se, u roku od 30 dana od dana smještaja napuštenog broda u luku, ne utvrdi brodar, Organ uprave dužan je da, radi namirenja troškova uklanjanja, smještaja i čuvanja broda, podnese predlog nadležnom sudu za prodaju broda putem javnog nadmetanja radi izmirenja troškova.

Ako brodar nije dostupan ili se nalazi u inostranstvu, a napušteni brod je u takvom stanju da prijete opasnost od potonuća ili predstavlja rizik za sigurnost plovidbe, luku i druge objekte i lica u luci ili na brodu, Organ uprave podnosi predlog nadležnom sudu za prodaju tog broda po hitnom postupku, u skladu sa zakonom.

Odredbe st. 1 do 5 ovog člana primjenjuju se i na brodske olupine.

Odredbe ovog člana primjenjuju se i na druge plovne objekte.

Radio-služba

Član 27

Radio-službu za zaštitu ljudskih života i sigurnosti plovidbe na moru vrši Organ uprave.

Organ uprave dužan je da organizuje službu dežurstva 24 sata neprekidno u vršenju poslova radio-službe iz stava 1 ovoga člana.

Brodovi koji u skladu sa zakonom imaju brodsku radio-stanicu moraju za vrijeme plovidbe da organizuju službu dežurstva 24 sata neprekidno.

Način i uslove rada radio-službe i uslove koje treba da ispunjavaju obalne i brodske radio-stanice propisuje Ministarstvo.

Odobrenje za slobodan saobraćaj i isplavljenje

Član 28

Brod koji dolazi iz strane luke ne smije komunicirati sa drugim brodovima, organima i licima na obali prije dobijanja odobrenja Lučke kapetanije za slobodan saobraćaj sa obalom.

Odobrenje iz stava 1 ovog člana izdaje se i plovnom objektu koji dolazi iz domaće luke, ako je tokom putovanja došao u fizičku vezu sa plovnim objektom koji dolazi iz strane luke.

Brod iz luke ili sidrišta može isploviti samo na osnovu odobrenja Lučke kapetanije za isplavljenje.

Strani brod i strani ratni brod, na plovnom putu u teritorijalnom moru i unutrašnjim morskim vodama Crne Gore, dužni su da viju zastavu svoje državne pripadnosti i zastavu Crne Gore.

Brod koji dolazi u luku i odlazi iz luke mora najaviti dolazak i odlazak iz luke.

Za izdavanje odobrenja za slobodan saobraćaj sa obalom i odobrenja za isplavljenje iz luke plaća se naknada, koja je prihod Budžeta.

Visinu naknade iz stava 6 ovog člana propisuje Vlada.

Način najave dolaska broda u luku i odlaska broda iz luke i obrazac odobrenja iz st. 1 i 2 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Pristajanje uz plovni objekat, bez odobrenja za slobodni saobraćaj sa obalom

Član 29

Uz plovni objekat, koji nije dobio odobrenje za slobodni saobraćaj sa obalom, može da pristane samo:

- 1) javni plovni objekat;
- 2) plovni objekat radi pružanja pomoći ili spašavanja;
- 3) tegljač, odnosno potiskivač radi tegljenja, odnosno potiskivanja, bez kontakta sa članovima posade tog plovnog objekta;

4) pilotski plovni objekat, radi pristupanja pilota tom plovnom objektu.

Dolazak broda u luku i odlazak broda iz luke

Član 30

Brod u međunarodnoj plovidbi koji namjerava da uplovi u luku ili isplovi iz luke ili njenog sidrišta dužan je da Lučkoj kapetaniji preda:

- 1) opštu izjavu (ime broda, pozivni znak, zalihe goriva i sl.);
- 2) zdravstvenu izjavu;
- 3) spisak posade;
- 4) spisak putnika, ako prevozi putnike;
- 5) izjavu o teretu;
- 6) izjavu o opasnom teretu, u slučaju prevoza opasnog tereta.

Pri odlasku iz luke brod je dužan da preda spisak posade i spisak putnika samo za ona lica koja su ukrcana ili iskrcana dok se brod nalazio u luci.

Obrazac isprava iz stava 1 ovog člana i isprava koje predaje brod koji plovi u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru propisuje Ministarstvo.

Strani nuklearni brod

Član 31

Strani nuklearni brod koji namjerava da uplovi u crnogorsku luku otvorenu za međunarodni saobraćaj dužan je da Ministarstvu podnese zahtjev za izdavanje dozvole za uplovljavanje.

Uz zahtjev iz stava 1 ovog člana prilaže se ovjereni prepis dokumentacije o sigurnosti nuklearnog pogona broda.

Dozvola iz stava 1 ovog člana izdaje se samo ako od broda ne prijete opasnost prouzrokovanja nuklearne štete i ako taj brod, na zahtjev Ministarstva, dostavi dokaz o zaključenom ugovoru o obaveznom obezbjeđenju ili potvrdu o finansijskoj garanciji ili zaključen ugovor o obezbjeđenju od odgovornosti za štetu, u skladu sa zakonom.

Prije uplovljenja stranog nuklearnog broda, koji je dobio dozvolu iz stava 3 ovog člana, organ uprave nadležan za zaštitu životne sredine vrši pregled dokumentacije o sigurnosti nuklearnog pogona broda i pregled broda radi utvrđivanja opasnosti od prouzrokovanja nuklearne štete.

Organ uprave iz stava 4 ovog člana može da vrši ponovni pregled nuklearnog broda i za vrijeme njegovog boravka u luci.

Plovni objekat u raspremi

Član 32

Čuvanje i održavanje plovnog objekta u raspremi vrši posada tog plovnog objekta.

Plovni objekat u raspremi može boraviti u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore u skladu sa propisom Ministarstva.

Dokaz o obaveznom osiguranju

Član 33

Crnogorski brod od 300 BT ili više, osim ratnih brodova, pomoćnih ratnih brodova ili javnih plovnih objekata koji su u državnoj svojini mora da ima potvrdu o osiguranju odgovornosti za pomorska potraživanja u skladu sa Međunarodnom konvencijom o ograničenju odgovornosti za pomorska potraživanja iz 1976, do iznosa osiguranja utvrđenih Protokolom iz 1996 na tu Konvenciju.

Osiguranje iz stava 1 ovog člana može biti sa ili bez franšize, prema vrsti pokrića članica Međunarodne grupe P&I klubova ili druge odgovarajuće finansijske garancije (garancija banke ili druge slične finansijske institucije).

Potvrda iz stava 1 ovog člana sadrži sljedeće podatke:

- 1) ime broda, njegov IMO broj i luku upisa;
- 2) ime broдача ili drugog lica odgovornog za vođenje broda;
- 3) vrstu i rok osiguranja;
- 4) naziv i sjedište lica koje je izvršilo osiguranje, kao i mjesto gdje je osiguranje zaključeno.

Potvrda iz stava 3 ovog člana mora biti izdata ili prevedena na engleskom ili francuskom ili španskom jeziku.

Strani brod koji ispunjava uslove iz stava 1 ovog člana i koji namjerava da uplovi u crnogorsku luku ili da pristane uz postrojenja za istraživanje i proizvodnju ugljovodonika u teritorijalnom moru Crne Gore dužan je da ima potvrdu iz stava 1 ovog člana.

Ako se inspekcijom nadzorom ili uvidom u brodske isprave ili na osnovu informacije dobijene od države članica Evropske unije utvrdi da brod nema potvrdu iz stava 1 ovog člana, Lučka kapetanija može zabraniti uplovljavanje broda ili izdati nalog za isplavljenje broda, o čemu obavještava Evropsku komisiju, države članice Evropske unije i državu zastave broda.

Mjesto skloništa

Član 34

Plovni objekat koji je zbog više sile ili nezgode na moru, prinuđen da se skloni u unutrašnje morske vode Crne Gore dužan je da, bez odlaganja, obavijesti Lučku kapetaniju, radi određivanja mjesta skloništa.

Mjesto skloništa određuje se prema planu za zbrinjavanje brodova, koje donosi Ministarstvo.

Način korišćenja mjesta skloništa i sadržinu plana iz stava 2 ovog člana propisuje Ministarstvo.

III. PILOTAŽA

Vrste pilotaže

Član 35

Pilotaža je davanje stručnih savjeta pomorskog pilota (u daljem tekstu: pilot) zapovjedniku plovnog objekta za vođenje plovnog objekta i sigurne plovidbe u lukama i drugim područjima unutrašnjih morskih voda i teritorijalnog mora Crne Gore.

Pilotaža može biti lučka i obalna.

Lučka pilotaža je pilotaža plovnog objekta na području luke i pilotaža plovnog objekta u Bokokotorskom zalivu.

Obalna pilotaža je pilotaža plovnog objekta u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore van granica luka i granice ulaza u Bokokotorski zaliv.

Vršenje pilotaže

Član 36

Poslove pilotaže može da vrši pravno lice na osnovu odobrenja Ministarstva.

Odobrenje iz stava 1 ovog člana izdaje se pravnom licu, ako:

- 1) je registrovano u Centralnom registru privrednih subjekata za obavljanje pilotaže;
- 2) ima najmanje jedan pilotski plovni objekat;
- 3) ima najmanje jednu fiksnu VHF radio- stanicu;
- 4) ima najmanje četiri zaposlena pilota sa pilotskom legitimacijom;
- 5) ima najmanje četiri prenosne VHF radio- stanice;
- 6) ima zaključen ugovor o osiguranju od odgovornosti pilota za vrijeme pilotaže plovnim objektom u skladu sa članom 42 ovog zakona.

Pravno lice iz stava 1 ovog člana dužno je da obezbijedi vršenje pilotaže 24 sata dnevno i da vodi pilotski dnevnik i obezbijedi obuku pilota.

Pilotski plovni objekat mora da bude obilježen i da koristi pozivne znakove za pilotažu.

Bliže uslove koje treba da ispunjava pilotski plovni objekat i radio-stanice iz stava 2 ovog člana, sadržaj i način vođenja pilotskog dnevnika, način obilježavanja pilotskih plovnih objekata i korišćenja pozivnih znakova za pilotažu propisuje Ministarstvo.

Obavezna pilotaža

Član 37

Lučka pilotaža je obavezna.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, lučka pilotaža nije obavezna za:

- 1) crnogorske ratne brodove i crnogorske javne plovne objekte;

- 2) putničke i Ro-Ro putničke brodove koji plove na redovnoj liniji, ukoliko zapovjednik ima položen pilotski ispit za to područje luke;
- 3) brodove do 500 BT bez obzira na državnu pripadnost, ako ne prevoze opasne ili štetne materije u tečnom stanju ili utečnjene gasove.

Lučka pilotaža obavezna je i za brod koji se premješta u luci sa jedne operativne obale na drugu ili se pomiče uzduž operativne obale upotrebom pogonske mašine.

Zapovjednik plovnog objekta je dužan da zatraži lučku pilotažu, najkasnije dva sata prije uplovljenja, isplovljenja, premještanja ili pomicanja plovnog objekta.

Zapovjednik plovnog objekta može da zatraži pilotažu i u slučajevima iz stava 2 ovog člana.

Granice lučke i obalne pilotaže, vrijeme i mjesto ukrcavanja i iskrcavanja pilota propisuje Ministarstvo.

Korišćenje usluga pilotaže

Član 38

Pilotaža se pruža svakom plovnom objektu pod jednakim uslovima.

Vršenje pilotaže

Član 39

Pilotažu može da vrši pilot koji ima pilotsku legitimaciju, koju izdaje Lučka kapetanija.

Pilotska legitimacija se izdaje licu koje ima ovlašćenje o osposobljenosti za zvanje zapovjednika broda od 3000 BT ili više i položen pilotski ispit, uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti i dokaz da je zaposlen kod pravnog lica iz člana 37 ovog zakona.

Pilotska legitimacija iz stava 1 ovog člana izdaje se na period od dvije godine.

Pilotska legitimacija može se produžiti na zahtjev pilota, ako ispunjava uslove za izdavanje pilotske legitimacije.

Pilotska legitimacija oduzeće se ako pilot prestane da ispunjava uslove iz stava 2 ovog člana.

O izdatim i oduzetim pilotskim legitimacijama Lučka kapetanija vodi evidenciju.

Pilotski ispit može da polaže lice koje ima ovlašćenje o osposobljenosti iz stava 2 ovog člana i završenu pilotsku obuku.

Pilotski ispit iz stava 7 ovog člana polaže se nakon završene pilotske obuke, po programu za polaganje pilotskog ispita pred komisijom, koju obrazuje Ministarstvo.

Za izdavanje pilotske legitimacije plaća se naknada koja je prihod Budžeta.

Visinu naknade iz stava 9 ovog člana utvrđuje Vlada.

Način vršenja pilotske obuke i polaganja pilotskog ispita, program za polaganje pilotskog ispita, način vođenja evidencije iz stava 6 ovog člana i obrazac pilotske legitimacije propisuje Ministarstvo.

Obaveze pilota

Član 40

Za vrijeme vršenja pilotaže pilot je dužan da nosi službeno odijelo i da ima pilotsku legitimaciju.

Za vrijeme vršenja pilotaže pilot ne smije napustiti zapovjednički most pilotiranog broda prije završetka pilotaže.

Pilot će odbiti pilotiranje plovnog objekta koji nije dobio odobrenje za slobodan saobraćaj sa obalom ili odobrenje za isplovljenje ili je prekrčan ili gaz ne odgovara dubini mora na mjestu određenom za privez ili sidrenje, odnosno ako na mjestu priveza nijesu ispunjeni uslovi za siguran privez u plutajućem stanju ili u drugim slučajevima kojima se ugrožava sigurnost plovidbe.

Pilot je dužan da za vrijeme vršenja pilotaže plovnog objekta daje savjete licu koje zapovijeda plovnim objektom u pogledu vođenja i manevrisanja plovnim objektom i obavijesti ga o propisima i pravilima u pilotiranom području.

Pilot je dužan da putem VHF radio-stanice obavijesti Lučku kapetaniju o započetom i završenom pilotiranju.

Pilot je dužan da po završenom pilotiranju plovnog objekta obavijesti Lučku kapetaniju u pisanoj formi o:

- 1) zapaženim neispravnostima objekata sigurnosti plovidbe na plovnom putu;
- 2) zapaženim povredama propisa i pravila koje se odnose na sigurnost plovidbe;

3) nastalim štetama koje za vrijeme pilotaže nastanu na plovnom objektu koji koristi pilotažu i o štetama koje taj plovni objekat prouzrokuje.

Obavještenje iz stava 6 ovog člana, mora da sadrži najmanje sljedeće podatke:

- o brodu (ime, identifikacioni broj IMO, pozivni znak i zastavu);
- o plovidbi (posljednja luka pristajanja, luka odredišta);
- opis očitih nepravilnosti utvrđenih na brodu.

Službeno odijelo iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Odgovornost za upravljanje brodom

Član 41

Pilotaža plovnog objekta ne oslobađa lice koje zapovijeda plovnim objektom dužnosti upravljanja plovidbom i manevrisanja plovnim objektom i odgovornosti koje iz toga nastaju.

Odgovornost i naknada štete

Član 42

Brodar plovnog objekta koji koristi usluge pilotaže odgovara za radnje i propuste pilota i za radnje i propuste člana posade svog plovnog objekta.

Za naknadu štete koju je pilot prouzrokovao brodaru plovnog objekta koji koristi usluge pilotaže odgovara pravno lice u kojem je pilot zaposlen u trenutku prouzrokovanja štete, do visine naknade predviđene tarifom za obavljanje pilotažu pomnoženu faktorom 300 po događaju, ako se dokaže da je šteta nastala krivicom pilota.

Ugovor o ograničenju odgovornosti pravnog lica koje obavlja pilotažu zaključen suprotno stavu 2 ovog člana prije prouzrokovanja štete brodaru ne proizvodi pravno dejstvo.

Ugovor o ograničenju odgovornosti pravnog lica u pogledu naknade štete prouzrokovane obavljanjem pilotaže koja nije obavezna, a koji je zaključen prije prouzrokovanja štete na iznos manji od iznosa iz stava 2 ovoga člana, ne proizvodi pravno dejstvo.

Odgovornost pilota

Član 43

Ako se naknada štete traži neposredno od pilota koji je prouzrokovao štetu, odredba člana 42 stav 2 ovog zakona primjenjuje se i na pilota, osim ako je pilot štetu prouzrokovao namjerno.

Odgovornost pilota, zajedno sa odgovornošću pravnog lica u kojem je pilot zaposlen ne može preći granice odgovornosti iz člana 42 ovog zakona, osim ako se dokaže da je pilot štetu prouzrokovao namjerno.

Upotreba tegljača, odnosno potiskivača

Član 44

Tegljenje, odnosno potiskivanje u luci obavlja se samo na zahtjev zapovjednika plovnog objekta i sa brojem tegljača, odnosno potiskivača koje on zatraži.

Izuzetno od odredbe stave 1 ovog člana, u slučaju nevremena, prenatrpanosti luke, istovremenog manevrisanja više plovnih objekata ili ako plovni objekat prevozi opasne terete, Kapetanija može odrediti broj tegljača, odnosno potiskivača koji se moraju koristiti za određeni manevar sa plovnim objektom.

Zapovjednik broda iz stave 1 ovog člana, dužan je blagovremeno zatražiti asistenciju tegljača, odnosno potiskivača za namjeravani manevar plovnog objekta.

Kada više plovnih objekata istovremeno traže asistenciju tegljača, odnosno potiskivača, a nema dovoljno tegljača, odnosno potiskivača, ili kada je ugrožena sigurnost plovidbe, ljudskih života ili može doći do zagađivanja mora, Kapetanija određuje redosled tegljenja, odnosno potiskivanja, vodeći računa da linijski brodovi imaju prednost priveza.

IV. NADZOR, INFORMISANJE I UPRAVLJANJE POMORSKIM SAOBRAĆAJEM

Sprovođenje nadzora, informisanja i upravljanja pomorskim saobraćajem

Član 45

Nadzor, informisanje i upravljanje pomorskim saobraćajem vrši se radi unaprjeđenja sigurnosti i efikasnosti pomorskog saobraćaja i zaštite mora.

Nadzor, informisanje i upravljanje pomorskim saobraćajem vrši Organ uprave u saradnji sa Lučkom kapetanijom, organom uprave nadležnim za poslove hidrografije i plovnim objektima koji plove ili se nalaze u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore.

Sprovođenje nadzora, informisanja i upravljanja pomorskim saobraćajem obuhvata:

- 1) prikupljanje podataka o plovnim objektima u pomorskom saobraćaju;
- 2) davanje podataka plovnim objektima (prognoza vremena, upozorenja, medicinskih savjeta i sl.);
- 3) davanje plovidbenih savjeta i podrške plovnim objektima u plovidbi;
- 4) organizaciju pomorskog saobraćaja.

Način vršenja nadzora, informisanja i upravljanja pomorskog saobraćaja propisuje Ministarstvo.

Prijava dolaska broda

Član 46

Brodar, lice koje ovlasti brodar ili zapovjednik broda koji plovi ka luci Crne Gore dužan je da Organu uprave prijavi podatke o:

1) brodu:

- identifikaciju broda (ime, pozivni znak, IMO, identifikacioni broj ili MMSI);
- luku odredišta (UN locode);
- procijenjeno vrijeme dolaska u luku odredišta, pilotsku stanicu i vrijeme odlaska iz luke;
- ukupan broj lica na brodu;

2) tankeru:

- konstrukciju (jednostruka oplata, jednostruka oplata sa SBT, dvostruka oplata);
- stanje tereta i balastnih tankova (pun, prazan, stanje inertnog gasa);
- količinu i vrstu tereta;

3) operacijama u luci ili sidrištu (ukrcaj, iskrcaj);

4) tehničkom nadzoru, održavanju i popravkama koji se planiraju sprovesti za vrijeme boravka broda u luci Crne Gore;

5) datumu posljednjeg proširenog pregleda broda odnosno tankera.

Pored podataka iz stava 1 ovog člana, brodar, lice koje ovlasti brodar ili zapovjednik broda koji plovi ka luci Crne Gore dužan je da Organu uprave prijavi podatke o teretu i to:

- 1) tehničke nazive opasnih ili zagađujućih tereta, UN brojeve tih tereta ako postoje, IMO klase rizika u skladu sa međunarodnim ugovorima i prema potrebi, klasu broda potrebnu za INF terete, količine tereta i ako se prevoze u jedinicama za prevoz tereta koji nijesu tankovi i njihov identifikacioni broj;
- 2) potvrdu da se na brodu nalazi popis ili manifest ili odgovarajući plan utovara u kojem su detaljnije opisani opasni ili zagađujući tereti, kao i njihov smještaj na brodu;
- 3) adresu na kojoj se mogu dobiti detaljni podaci o teretu.

Podaci iz st. 1 i 2 ovog člana dostavljaju se po mogućnosti elektronskim putem.

Podatke iz st. 1 i 2 ovog člana Organ uprave dostavlja inspektor sigurnosti plovidbe.

Obaveza dostavljanja podataka

Član 47

Brod, lice koje ovlasti brodar ili zapovjednik broda dužan je da podatke iz člana 46 ovog zakona prijavi:

- 1) najkasnije 24 sata prije uplovljavanja broda u luku Crne Gore;
- 2) najkasnije kada brod napušta prethodnu luku, ako je vrijeme putovanja kraće od 24 sata;
- 3) ako luka pristajanja nije poznata ili je promijenjena tokom putovanja, odmah kada ti podaci budu poznati;
- 4) najmanje dva sata prije isplovljenja broda iz luke Crne Gore.

Postupanje u skladu sa pravilima plovidbe

Član 48

Putnički i brzi putnički brod, teretni i brzi teretni brod od 300 BT ili više u međunarodnoj plovidbi, kao i tehnički plovni objekat mora biti opremljen sistemom za identifikaciju i praćenje broda velikog dometa (u daljem tekstu: LRIT) koji, automatski, svakih šest sati, prenosi podatke IMO broju i MMSI oznaci broda, poziciji (geografska širina i dužina), datumu i vremenu slanja podatka o poziciji broda.

Podaci iz stava 1 ovog člana sa brodova pod crnogorskom zastavom prenose se LRIT centru za podatke sa kojim je Crna Gora zaključila ugovor o pružanju LRIT usluga.

Organ uprave mora da raspolaze odgovarajućom opremom koja omogućava primanje informacija o identifikaciji i praćenju crnogorskih brodova na velikoj udaljenosti, bez obzira gdje se brod nalazi.

Brod iz stava 1 ovog člana mora da bude opremljen sistemom za automatsku identifikaciju (AIS) broda i sistemom zapisivanja podataka o plovidbi (VDR), u skladu sa međunarodnim ugovorima.

Brod iz stava 4 ovog člana mora da ima stalno uključen AIS sistem, osim u slučaju kada je međunarodnim ugovorom utvrđena zaštita podataka o plovidbi.

Odredbe st. 4 i 5 ovog člana primenjuju se i na ribarski brod.

Opremu, tehničke zahtjeve za opremu i instaliranje opreme za prenos LRIT propisuje Ministarstvo.

V. BROD

Sposobnost broda za plovidbu

Član 49

Brod je sposoban za plovidbu u određenim kategorijama plovidbe i za određenu namjenu, ako ispunjava zahtjeve potvrđenih i obavezujućih međunarodnih ugovora i ovog zakona, u odnosu na:

- 1) konstrukciju i plovna svojstva mašine, uređaja i opreme koji služe za sigurnost plovidbe broda radi:
  - a) sigurnosti ljudskih života, broda i imovine;
  - b) smještaja lica na brodu i zaštite ljudskih života;
  - c) zaštite zdravlja na radu i smještaja članova posade i drugih lica zaposlenih na brodu;
  - d) zaštite broda;
  - e) zaštite tereta na brodu;
  - f) sprječavanja zagađivanja životne sredine sa plovnih objekata u skladu sa posebnim zakonom;
- 2) sistem upravljanja sigurnošću kompanije-brodara i broda;
- 3) sistem bezbjednosne zaštite;
- 4) propisan minimalni broj članova posade sa odgovarajućim ovlašćenjem o osposobljenosti i posebnoj osposobljenosti;
- 5) smještaj i broj ukrcanih putnika na brodu u skladu sa propisanim uslovima za prevoz putnika;
- 6) teret na brodu ukrcanom i složenom u skladu sa dobijenom teretnom linijom i pravilnim načinom rasporeda tereta;
- 7) ispunjavanje uslova za pružanje medicinske pomoći u zavisnosti od vrste i namjene broda.

Kategorije plovidbe brodova propisuje Ministarstvo.

Brod treba da ima odgovarajuće zalihe lijekova i odgovarajuća medicinska sredstva za pružanje medicinske pomoći na brodovima.

Brod preko 500 BT koji ima najmanje 15 članova posade na putovanjima koja traju duže od tri dana mora da ima brodsku bolnicu, odnosno ambulantu za pružanje medicinske pomoći opremljenu odgovarajućom medicinskom opremom.

Brod na međunarodnoj plovidbi koji ima najmanje 100 članova posade na putovanjima koja traju duže od tri dana mora da ima na brodu i ljekara za pružanje medicinske pomoći na brodu.

Brod koji prevozi opasna sredstva, u svojoj apoteci na brodu, mora imati protivotrove.

Vlasnik broda, odnosno brodar dužan je da obezbijedi zalihe lijekova i medicinskih sredstava na brodu, a lijekovima i medicinskom opremom raspolaze zapovjednik broda ili lice koje ovlasti zapovjednik broda.

Konstrukciona i tehnička sposobnost brodova za plovidbu i sigurnost njihovih uređaja, mašina, opreme i materijala koji služe za održavanje sigurnosti plovidbe tih brodova, zaštite života ljudi, zaštite na radu i smještaja članova posade i drugih lica, prevoz putnika, upravljanje sigurnošću, pomorska oprema, konstrukciona i tehnička

sigurnost uređaja za rukovanje i utovar i istovar tereta, način mjerenja i izračunavanja tonaže, prevoz tereta, stabilitet, pregrađivanje, nadvođe, radio-oprema, sredstva za signalizaciju i navigaciju, protivpožarna zaštita, sredstva za spašavanje ljudskih života na brodu i automatizacija, tehnički uslovi koje mora da ispunjava Ro-Ro putnički brod i brzi putnički brod i uslovi stabiliteta za Ro-Ro putnički brod utvrđuje se propisom Ministarstva.

Brod na koji se ne odnose zahtjevi potvrđenih i obavezujućih međunarodnih ugovora sposoban je za plovidbu u određenim kategorijama plovidbe i za određenu namjenu ako ispunjava zahtjeve utvrđene propisom Ministarstva.

Bliže uslove iz st. 3 do 6 ovog člana propisuje Ministarstvo uz saglasnost organa državne uprave nadležnog za poslove zdravlja.

Sistem upravljanja sigurnošću

Član 50

Brodar, odnosno kompanija dužna je da primjenjuje i održava sistem upravljanja sigurnošću, u skladu sa SOLAS Konvencijom (Glava IX) i ISM Kodeksom, koji sadrži sljedeće:

- 1) politiku sigurnosti plovidbe i zaštitu životne sredine;
- 2) uputstva i procedure za sigurnu plovidbu broda i zaštitu životne sredine;
- 3) utvrđivanje nivoa ovlaštenja i način komunikacije između obale i posade na brodu;
- 4) procedure za prijavljivanje nezgoda i neusaglašenosti uspostavljenog sistema sa ISM Kodeksom;
- 5) procedure za vanredne situacije;
- 6) procedure za unutrašnju kontrolu i preglede funkcionisanja uspostavljenog ISM Kodeksa;
- 7) sistem za registrovanje podataka o putnicima.

U cilju obezbjeđenja sigurne plovidbe svojih brodova i uspostavljanja veza sa kompanijom i licima na brodu, brodar, odnosno kompanija dužni su da odrede lice na obali odgovorno za kontrolu sigurne plovidbe brodova i zaštite životne sredine.

Bliže uslove koje brodovi i kompanije treba da ispunjavaju u skladu sa ISM Kodeksom propisuje Ministarstvo.

Utvrđivanje sposobnosti broda za plovidbu

Član 51

Sposobnost broda za plovidbu utvrđuje se tehničkim nadzorom.

Tehnički nadzor iz stava 1 ovog člana vrši Organ uprave.

Tehnički nadzor iz stava 1 ovog člana vrši se u skladu sa Međunarodnim Pravilnikom o implementaciji međunarodnih pomorskih konvencija (Instrument za implementaciju IMO koda) i Međunarodnim pravilnikom za priznate organizacije (IMO kod za priznate organizacije).

Međunarodni Pravilnik o implementaciji međunarodnih pomorskih konvencija (Instrument za implementaciju IMO koda) i Međunarodni pravilnik za priznate organizacije (IMO kod za priznate organizacije) objavljuju se na internet stranici Ministarstva.

Nakon izvršenog tehničkog nadzora izdaju se odgovarajuće brodske isprave i knjige.

Tehnički nadzor iz stava 1 ovog člana i izdavanje odgovarajućih brodskih isprava i knjiga i sprovođenje drugih mjera kojima se obezbjeđuje sigurnost pomorske plovidbe, može da vrši i organizacija priznata od Evropske komisije za vršenje tehničkog nadzora i statutaru sertifikaciju pomorskih brodova (u daljem tekstu: priznata organizacija), koju ovlasti Vlada, na predlog Ministarstva.

Međusobna prava i obaveze sa priznatom organizacijom iz stava 6 ovog člana uređuju se ugovorom koji zaključuje Organ uprave.

Ugovor iz stava 7 ovog člana mora da sadrži:

- naziv ugovornih strana;
- predmet ugovora;
- vrste usluga koje će obavljati priznata organizacija;
- tumačenja i izuzetke od međunarodnih ugovora;
- način dostavljanja informacija;
- način vršenja nadzora nad priznatom organizacijom;
- kvalifikacije inspektora priznate organizacije;
- odgovornost ugovornih strana;

- raskid ugovora;
- spisak obavezujućih međunarodnih ugovora i tip ovlaštenja;
- način rješavanja sporova; i
- stupanje na snagu ugovora.

Ugovorom iz stava 7 ovog člana, ne može se prenijeti odgovornost Crne Gore, kao države zastave na priznatu organizaciju i izdavanje sljedećih brodskih isprava:

- 1) upisnog lista;
- 2) trajnog zapisa o brodu;
- 3) svjedočanstva o minimalnom broju članova posade;
- 4) dozvole za brodsku radio stanicu;
- 5) deklaracije o ispunjavanju uslova za rad pomoraca;
- 6) koje se u skladu sa međunarodnim ugovorima ne mogu prenijeti na priznatu organizaciju.

Ministarstvo ostvaruje saradnju sa priznatom organizacijom prilikom izrade pravila i procedura priznate organizacije i tumačenja međunarodnih konvencija.

Kontrolu rada priznate organizacije iz stava 6 ovog člana, vrši Ministarstvo svake dvije godine.

Brodovi pored zahtjeva propisanih ovim zakonom moraju da ispunjavaju zahtjeve za projektovanje, gradnju, održavanje trupa, mašine, električne opreme i opreme za upravljanje, priznate organizacije koji su u skladu sa konvencijama Međunarodne pomorske organizacije.

Uslove, način rada i vršenja kontrole rada priznate organizacije i način razmjene informacija sa priznatom organizacijom propisuje Ministarstvo.

Odgovornost priznate organizacije za pričinjenu štetu

Član 51a

Priznata organizacija je dužna da plati naknadu za pričinjenu štetu, ako je pravosnažnom sudskom ili arbitražnom odlukom utvrđena odgovornost za štetu Organa uprave, koja je nastala zbog pomorske nezgode, zajedno sa zahtjevom za naknadu štete oštećenim strankama zbog:

- 1) gubitka ili oštećenja imovine, tjelesne povrede ili smrti, za koju je dokazano na sudu da je prouzrokovana namjernim djelom ili propustom ili grubom nepažnjom priznate organizacije, njenih tijela, zaposlenih, zastupnika ili drugih koji djeluju u ime priznate organizacije, Organ uprave ima pravo na naknadu štete od priznate organizacije u iznosu utvrđenom odlukom suda za koju je priznata organizacija prouzrokovala gubitak, oštećenje, povredu ili smrt.
- 2) tjelesne povrede ili smrti, za koju je dokazano na sudu da je prouzrokovana nemarom, nepažnjom ili propustom priznate organizacije, njenih zaposlenih, zastupnika ili drugih koji djeluju u ime priznate organizacije, Organ uprave ima pravo na naknadu štete od priznate organizacije u iznosu utvrđenom odlukom suda za koju je priznata organizacija prouzrokovala tjelesnu povredu ili smrt u iznosu od najmanje 4 miliona eura.
- 3) gubitka ili oštećenja imovine, za koju je dokazano na sudu da je prouzrokovana nemarom, nepažnjom ili propustom priznate organizacije, njenih zaposlenih, zastupnika ili drugih koji djeluju u ime priznate organizacije, Organ uprave ima pravo na naknadu štete od priznate organizacije u iznosu utvrđenom odlukom suda za koju je priznata organizacija prouzrokovala gubitak ili oštećenje imovine u iznosu od najmanje 2 miliona eura.

Tehnički nadzor

Član 52

Tehnički nadzor broda obuhvata:

- 1) odobravanje tehničke dokumentacije na osnovu koje se brod gradi ili prepravlja i tehničke dokumentacije na osnovu koje se izrađuju materijali, mašine, uređaji i oprema koji su namenjeni za gradnju, prepravku i popravku broda;
- 2) nadzor nad gradnjom i prepravkom broda koji se vrši u toku njegove gradnje ili izvođenja radova na njegovoj prepravci;
- 3) nadzor nad izradom materijala, mašina, uređaja i opreme iz tačke 1 ovog člana koji se vrši u toku njihove izrade i izdavanje uvjerenja;

- 4) nadzor nad ugradnjom i smještajem mašina, uređaja i opreme u brod;
- 5) pregled postojećih brodova, uključujući i nadzor nad izvođenjem popravki i obnavljanjem onih dijelova broda za koje je pregledom utvrđeno da ih treba popraviti ili obnoviti;
- 6) pregled sistema upravljanja sigurnošću kompanije ili brodarka i broda;
- 7) pregled bezbjednosne zaštite broda.

Za vršenje tehničkog nadzora plaća se naknada, koju plaća kompanija ili brodarka broda.

Visinu naknade za tehnički nadzor koji vrši Organ uprave utvrđuje Vlada.

Naknada iz stava 3 ovog člana je prihod Budžeta.

Način, obim i rokove vršenja tehničkog nadzora nad brodovima, uslove za opremu kojom se opremaju brodovi crnogorske državne pripadnosti i uslove za stavljanje te opreme na tržište propisuje Ministarstvo.

Pregled postojećih brodova

Član 53

Pregled postojećih brodova može biti osnovni, redovni i vanredni.

Za vršenje pregleda iz stava 1 ovog člana plaća se naknada.

Visinu naknade za pregled iz stava 1 ovog člana koji vrši Organ uprave utvrđuje Vlada.

Naknada iz stava 3 ovog člana prihod je Budžeta.

Osnovni pregled

Član 54

Osnovni pregled obavezan je za postojeći brod i to:

- 1) prije njegovog upisa u upisnik brodova, ako nadzor nad njegovom gradnjom nije vršio Organ uprave;
- 2) kad se brodu trajno mijenja namjena ili proširuje granica plovidbe i to prije početka njegovog korišćenja;
- 3) kad se na brodu vrši prepravka kojom se mijenjaju njegove konstrukcione osobine i svojstva pogonskih uređaja i to prije početka njegovog korišćenja.

Redovni pregled

Član 55

Redovni pregled je pregled postojećeg broda u propisanim vremenskim razmacima.

Redovnim pregledom utvrđuje se da li stanje broda odgovara propisanim zahtjevima i da li se brod pravilno održava.

Redovni pregled može biti godišnji, međupregled i obnovni.

Godišnji pregled je opšti pregled trupa, mašinskih uređaja i opreme broda.

Međupregled je pregled određenih dijelova trupa, mašinskih uređaja i opreme broda radi utvrđivanja da se ti dijelovi i oprema održavaju na zadovoljavajućem nivou prema namjeni broda.

Obnovni pregled je pregled, uključujući i testiranje kada je to potrebno, strukture, kotlova i drugih posuda pod pritiskom, mašina i opreme broda, kao i podvodnog dijela broda sa spoljne strane, radi utvrđivanja da su pregledani dijelovi u zadovoljavajućem stanju, što rezultira obnavljanjem, odnosno izdavanjem odgovarajuće brodske isprave.

Zahtjevi obnovnog pregleda su dodatni u odnosu na zahtjeve za godišnji pregled, a obim obnovnog pregleda zavisi od opšteg stanja i starosti broda.

Vanredni pregled

Član 56

Vanredni pregled broda vrši se:

- 1) nakon pretrpljene pomorske nezgode ili nesreće ili ako postoji osnovana sumnja da je došlo do oštećenja broda ili nekog njegovog dijela ili uređaja ili se utvrde nedostaci koji mogu uticati na sposobnost broda za plovidbu;
- 2) kad se vrše veće popravke ili obnova broda mimo zahtjeva iz osnovnog ili redovnog pregleda broda;
- 3) prilikom privremene promjene namjene ili kategorije plovidbe broda;
- 4) za brod koji nije izvršio redovni pregled u propisanom roku;

- 5) prije i poslije stavljanja broda u raspremu;
- 6) za tegljač i tegljeni brod;
- 7) za napušteni brod;
- 8) radi popisa broda na zahtjev suda;
- 9) za brod ili ostatke broda radi spašavanja, odnosno vađenja broda i ocjene rizika koji predstavlja;
- 10) na zahtjev Organ uprave, kao dopuna redovnog pregleda.

Probna plovidba

Član 57

Probna plovidba broda je plovidba broda za vrijeme ili poslije gradnje broda i poslije vršenja osnovnog, redovnog i vanrednog pregleda postojećeg broda.

Probna plovidba se obavlja nakon pregleda broda i izdavanja svjedočanstva za probnu plovidbu.

Lučka kapetanija može zabraniti probnu plovidbu pri kojoj se izvode radovi na brodu, uz upotrebu sredstava, materijala, odnosno opreme koja predstavlja neposrednu opasnost za brod, ukrcana lica ili životnu sredinu ili ako se na mjestu probne plovidbe vrše druge aktivnosti koje mogu ugroziti sigurnu plovidbu.

Obim i način obavljanja pregleda radi utvrđivanja sposobnosti broda za obavljanje probne plovidbe i način obavljanja probne plovidbe utvrđuje se popisom Ministarstva.

Stanje broda i njegove opreme

Član 58

Brodar je dužan da brod i opremu održava u stanju kojim se obezbjeđuje sposobnost broda za plovidbu.

Promjene ili prepravke konstrukcije broda

Član 59

Poslije izvršenog tehničkog nadzora nad gradnjom, odnosno prepravkom broda i poslije izvršenih pregleda broda ne smiju se, bez prethodnog obavještenja Organa uprave, obavljati promjene ili prepravke konstrukcije broda, mašina, uređaja, opreme ili drugih djelova na koje se odnose zahtjevi utvrđeni popisom Ministarstva.

Oslobađanje od obaveza

Član 60

Organ uprave, odnosno priznata organizacija može brod na koji se primjenjuju odredbe potvrđenih ili obavezujućih međunarodnih ugovora, i ako ne ispunjava pojedine uslove za obavljanje međunarodnih putovanja, u slučajevima i pod uslovima utvrđenim tim ugovorima, da oslobodi od obaveza utvrđenih tim ugovorom, ako na osnovu pregleda utvrdi da je brod sposoban da obavlja međunarodna putovanja, odnosno da obavlja određeno međunarodno putovanje.

Organ uprave, odnosno priznata organizacija može da brod koji ne obavlja redovno međunarodna putovanja, a na koji bi se, da ih redovno obavlja, primjenile odredbe potvrđenih i/ili obavezujućih međunarodnih ugovora, koji zbog izuzetnih okolnosti treba da obavi samo jedno međunarodno putovanje, u skladu sa odredbama tih ugovora oslobodi od ispunjenja obaveza iz tih ugovora, ako pregledom broda utvrdi da je brod sposoban za plovidbu za to putovanje.

Organ uprave, odnosno priznata organizacija može brodu novog tipa, brodu koji redovno ne obavlja međunarodna putovanja ili brodu koji plovi u zaštićenim područjima, na koji se primjenjuju odredbe potvrđenih ili obavezujućih međunarodnih ugovora, da odobri obavljanje međunarodnih putovanja, odnosno određenih međunarodnih putovanja radi probe, ako pregledom utvrdi da je brod sposoban za plovidbu na tim putovanjima.

Brod za plovidbu u određenim granicama

Član 61

Organ uprave, odnosno priznata organizacija može da utvrdi da je brod sposoban za plovidbu u određenim užim granicama, ako se pregledom utvrdi da brod nije sposoban za plovidbu u granicama u kojima je do tada plovio, ali je sposoban za plovidbu u užim granicama plovidbe.

Organ uprave, odnosno priznata organizacija može da utvrdi da je brod sposoban za jedno ili više određenih putovanja koja prelaze granice plovidbe u kojima je plovio, ako se na osnovu izvršenog pregleda utvrdi da je brod sposoban za to putovanje.

Plovidba u granicama iz st. 1 i 2 ovog člana može da se uslovi ukrcavanjem manjeg broja putnika ili manje mase tereta od određenog broja putnika ili dozvoljene mase tereta, kao i drugim uslovima kojima se obezbjeđuje sigurna plovidba broda.

Prevoz putnika brodom koji nije putnički

Član 62

Organ uprave, odnosno priznata organizacija može da utvrdi da je brod koji nije putnički sposoban da u granicama unutrašnjih morskih voda i teritorijalnog mora Crne Gore prevozi putnike na jednom ili više putovanja ili za određeno vrijeme, ako je njegova sposobnost za plovidbu utvrđena u skladu sa ovim zakonom i ako se pregledom utvrdi da brod ispunjava uslove za obavljanje takvog prevoza putnika.

Prevoz putnika

Član 63

Putnički brod može da prevozi samo određeni broj putnika čiji se broj i smještaj na brodu određuje na osnovu plovnih svojstava broda, raspoložive površine za smještaj putnika, uređaja i opreme namijenjene putnicima i higijenskih uslova.

Dozvoljeni broj putnika i njihov smještaj na brodu utvrđuje se propisom Ministarstva.

Prebrojavanje putnika

Član 64

Prije nego što putnički brod isplovi iz luke kompanija ili brodar je dužan da utvrdi broj lica na tom brodu.

Sa brojem lica iz stava 1 ovog člana prije isplovljenja broda mora biti upoznat zapovjednik putničkog broda i ovlašćeno lice koje odredi kompanija za popis putnika u skladu sa ISM Kodeksom (u daljem tekstu: registrator).

Zapovjednik putničkog broda mora da obezbijedi da broj lica na brodu ne prelazi broj lica koji brod može da prevozi.

Kompanija ili brodar dužan je da obezbijedi da podaci koji se odnose na broj putnika u svakom trenutku budu dostupni inspektorima sigurnosti plovidbe (u daljem tekstu: Inspektor), kao i službama za traganje i spašavanje najbliže obalne države, koje su osnovane u skladu sa međunarodnim propisima, u slučaju vanredne nezgode.

Kompanija ili brodar dužan je da obezbijedi da podaci o licima koja su iskazala potrebu za posebnu njegu ili pomoć u vanrednim situacijama budu evidentirani na odgovarajući način i dostavljeni zapovjedniku prije nego što putnički brod isplovi iz luke.

Kompanija ili brodar crnogorskog putničkog broda dužan je da podatke iz stava 2 ovog člana dostavi Lučkoj kapetaniji.

Vrstu podataka, način prikupljanja i vođenja evidencije podataka o putnicima koje putnički brod crnogorske državne pripadnosti mora da vodi na putničkom brodu propisuje Ministarstvo.

Kretanje lica sa invaliditetom

Član 65

Putnički, Ro-Ro putnički i brzi putnički brodovi moraju da imaju adekvatan pristup za ulazak lica sa invaliditetom.

Brodovi iz stava 1 ovog člana moraju biti konstruisani i opremljeni na način koji licima sa invaliditetom obezbjeđuje lako i sigurno ukrcavanje i iskrcavanje i pristup između paluba, uz asistenciju posade ili uz pomoć rampi ili liftova.

Na brodovima iz stava 1 ovog člana moraju se na vidnim mjestima postaviti informacione oznake, odnosno naljepnice koje su lako uočljive i čitljive licima sa smanjenim mogućnostima kretanja i komunikaciona sredstva za vizuelno i verbalno objavljivanje važnijih informacija, kao i sistem za alarmiranje sa tipkama koji je lako pristupačan za ta lica.

Ograde, koridori, prolazi, ulazi i vrata moraju omogućavati korišćenje i kretanje lica u invalidskim kolicima, a

liftovi, palube za vozila, putničke prostorije za odmor, smještaj, kao i toaletne prostorije moraju biti konstruisane tako da budu lako pristupačne za ta lica.

Teret na brodu

Član 66

Teret na brodu mora da bude tako raspoređen da odgovara zahtjevima stabiliteta i da obezbjeđuje plovna svojstva broda i ne prouzrokuje prekomjerna naprezanja konstrukcijskih djelova broda u različitim uslovima korišćenja.

Teret na brodu mora da bude ukrcan u granicama dozvoljenog opterećenja broda i u skladu sa tehničkim propisima o prevozu tereta i da bude složen, raspoređen i učvršćen tako da u svim uslovima plovidbe ne može doći do pomjeranja tereta koji bi mogao ugroziti sigurnost broda, ljudskih života i životne sredine.

Najveće dozvoljeno opterećenje broda i raspored tereta na brodu, uslovi i način za utovar i istovar brodova za prevoz rasutog tereta i kontejnera utvrđuju se propisom Ministarstva.

Baždarenje broda

Član 67

Baždarenje broda vrši se radi utvrđivanja tonaže broda.

Baždarenje broda vrši se prije njegovog upisa u upisnik brodova.

Baždarenje broda, na zahtjev broдача, vrši Organ uprave.

Za baždarenje broda plaća se naknada, koja je prihod Budžeta.

Visinu naknade iz stava 4 ovog člana utvrđuje Vlada.

Način baždarenja broda i drugih plovnih objekata utvrđuje se propisom Ministarstva.

Strani brodovi koji podliježu baždarenju

Član 68

Baždarenju podliježe i strani brod koji u crnogorskoj luci plaća naknadu čija se visina utvrđuje prema tonaži, ako je baždaren prema pravilima čije se odredbe bitno razlikuju od odredbi propisa za baždarenje plovnih objekata u Crnoj Gori.

Ponovno baždarenje

Član 69

Ponovno baždarenje broda vrši se, ako se:

- 1) poslije baždarenja broda izvrše prepravke usljed kojih su nastale promjene u rasporedu, konstrukciji, kapacitetu, upotrebi prostora, dozvoljenom broju putnika na brodu, dodijeljenom nadvođu ili dozvoljenom gazu broda, zbog kojih se na brodu mijenja njegova tonaža;
- 2) posumnja u pravilnost izvršenog baždarenja;
- 3) brod unutrašnje plovidbe upisuje u upisnik brodova.

Brod unutrašnje plovidbe iz stava 1 tačka 3 ovog člana je brod registrovan za plovidbu na unutrašnjim vodama, čija dužina trupa iznosi najmanje 15 m, a širina trupa - najmanje 3 m ili čija je najveća istisnina najmanje 15 tona, kao i tegljač i potiskivač, bez obzira na njihovu dužinu, širinu i istisninu.

Ponovno baždarenje broda iz stava 1 tačka 1 ovog člana vrši se u cjelini ili djelimično u zavisnosti od izvršenih prepravki broda.

Zahtjev za ponovno baždarenje iz stava 1 tačka 1 ovog člana podnosi se prije završetka prepravke broda.

Ponovno baždarenje iz stava 1 tač. 1 i 3 ovog člana vrši se na zahtjev broдача, a baždarenje iz stava 1 tačka 2 ovog člana vrši se po nalogu Organa uprave.

Ponovno baždarenje broda iz stava 1 tačka 2 ovog člana ne smiju da vrše zaposlena lica koja su izvršila prethodno baždarenje u čiju se pravilnost sumnja.

VI. BRODSKE ISPRAVE I KNJIGE

Isprave i knjige

Član 70

Brodске isprave su isprave o identitetu, sposobnosti za plovidbu i drugim svojstvima broda.

Brodске knjige su knjige u koje se unose podaci o važnijim događajima na brodu i obavljenim radnjama na brodu.

Brodске isprave i knjige sačinjavaju se na crnogorskom jeziku (latinično pismo), a za brodove u međunarodnoj plovidbi i na engleskom jeziku.

Brodске isprave i knjige moraju se nalaziti na brodu, uredno voditi i pokazati na zahtjev nadležnih organa.

Upisni list

Član 71

Brodu upisanom u upisnik brodova u skladu sa zakonom izdaje se upisni list.

Upisnim listom iz stava 1 ovog člana dokazuje se crnogorska državna pripadnost broda, uz naznaku da brod ima pravo i dužnost da vije Zastavu trgovačke mornarice Crne Gore (u daljem tekstu: Zastava), njegova namjena i kategorija plovidbe.

Upisni list sadrži sve podatke iz upisnika brodova u koji je brod upisan.

U slučaju neusaglašenosti sadržaja upisnog lista sa sadržajem upisnika brodova u pogledu upisanih prava na brodu važi ono što je upisano u upisniku brodova.

Upisni list izdaje Lučka kapetanija koja je izvršila upis broda u upisnik brodova.

Za izdavanje upisnog lista i brodskih isprava iz člana 70 ovog zakona, koje izdaje Lučka kapetanija, plaća se naknada koja je prihod Budžeta.

Visinu naknade iz stava 6 ovog člana utvrđuje Vlada.

Zamjena upisnog lista

Član 72

Lučka kapetanija koja je izdala upisni list dužna je, po službenoj dužnosti, da unese propisane podatke u upisni list broda.

Ako se brodu promijeni ime, luka upisa, tonaža, vrsta pogona, znak raspoznavanja, namjena ili kategorija plovidbe, postojeći upisni list zamjenjuje se novim upisnim listom.

Privremeni plovidbeni list

Član 73

Privremeni plovidbeni list izdaje se brodu nabavljenom u inostranstvu koji nema upisni list i brodu koji je u inostranstvu, a izgubljen mu je upisni list.

Brod koji nije upisan u upisnik brodova stiće privremenim plovidbenim listom crnogorsku državnu pripadnost i pravo i dužnost da vije Zastavu.

Privremeni plovidbeni list važi do dana kada brod stigne u prvu crnogorsku luku ili se upiše u upisnik brodova, a najduže godinu dana od dana njegovog izdavanja.

Privremeni plovidbeni list izdaje organ državne uprave nadležan za vanjske poslove ili diplomatsko - konzularno predstavništvo Crne Gore.

Način izdavanja i obrazac privremenog plovidbenog lista propisuje Ministarstvo.

Način vođenja brodskih isprava i knjiga

Član 74

Pored upisnog ili privremenog plovidbenog lista koji služi kao dokaz o identitetu broda, brodovi moraju imati i druge propisane isprave i knjige u skladu sa potvrđenim i obavezujućim međunarodnim ugovorima.

Način vođenja i sadržaj brodskih isprava i knjiga propisuje Ministarstvo.

VII. PLUTAJUĆI POMORSKI OBJEKAT

Utvrđivanje sposobnosti za upotrebu plutajućeg pomorskog objekta

Član 75

Plutajući pomorski objekat je sposoban za upotrebu ako ispunjava uslove u pogledu:

- 1) sigurnosti ljudskih života, objekta i imovine;
- 2) sprječavanja zagađivanja mora u skladu sa zakonom;
- 3) zaštite na radu, smještaja posade i drugih lica na objektu;
- 4) sigurnosti uređaja za rukovanje teretom;
- 5) obavljanja namjenske djelatnosti;
- 6) propisanog minimalnog broja članova posade sa odgovarajućim ovlaštenjem o osposobljenosti koje objekat mora da ima za sigurnu upotrebu;
- 7) smještaja i broja drugih lica na objektu u skladu sa ispravama, knjigama i odobrenom tehničkom dokumentacijom objekta;
- 8) tereta na objektu u skladu sa ispravama, knjigama i odobrenom tehničkom dokumentacijom objekta;
- 9) sigurnosti priveza, usidrenja i polaganja na morsko dno, dijelom ili potpunim ukopavanjem u morsko dno.

Bliže uslove iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo, uz saglasnost organa državne uprave nadležnog za ekonomiju.

Utvrđivanje sposobnosti plutajućih pomorskih objekata

Član 76

Za utvrđivanje sposobnosti plutajućih pomorskih objekata iz člana 75 stav 1 ovog zakona primjenjuju se odredbe čl. 52 do 60 ovog zakona, prema namjeni i lokaciji.

Baždarenje plutajućeg objekta

Član 77

Baždarenje plutajućeg objekta vrši se u skladu sa čl. 67 do 69 ovog zakona, prema namjeni i lokaciji.

Isprave i knjige plutajućeg pomorskog objekta

Član 78

Plutajući pomorski objekat mora da ima isprave i knjige u skladu sa čl. 70 do 74 ovog zakona, prema namjeni i lokaciji.

Za izdavanje isprava i knjiga iz stava 1 ovog člana plaća se naknada, koja je prihod Budžeta.

Visinu naknade iz stava 2 ovog člana utvrđuje Vlada.

Postavljanje i upotreba plutajućeg pomorskog objekta

Član 79

Plutajući pomorski objekti postavljaju se u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore uz saglasnost Lučke kapetanije.

Ukoliko se plutajući pomorski objekat vezuje, sidri, polaže ili ukopava na području luke, pored saglasnosti iz stava 1 ovog člana, potrebna je i saglasnost organa uprave nadležnog za luke, odnosno pravnog lica koje upravlja morskim dobrom.

Upis u upisnik plutajućih pomorskih objekata

Član 80

Upis plutajućih pomorskih objekata vrši nadležna Lučka kapetanija u skladu sa zakonom.

Isprave za upis

Član 81

Uz zahtjev za prvi upis plutajućeg pomorskog objekta prilaže se sljedeća dokumentacija:

- 1) dokazi iz člana 78 ovog zakona;
- 2) dokaz o pravu svojine na plutajućem pomorskom objektu;

- 3) izvod iz Centralnog registra privrednih subjekata, ako je plutajući pomorski objekat u svojini pravnog lica;
- 4) dokaz o crnogorskom državljanstvu za fizičko lice koje je vlasnik plutajućeg, odnosno nepomičnog pomorskog objekta;
- 5) dokaz o tehničkim i drugim podacima plutajućeg, odnosno nepomičnog pomorskog objekta, koji izdaje Organ uprave radi upisa u upisnik plutajućih pomorskih objekata;
- 6) isprava o pozivnom znaku, u skladu sa propisima o međunarodnom radio-saobraćaju;
- 7) dokaz da je plutajući pomorski objekat brisan iz stranog upisnika, ako je bio upisan u strani upisnik.

Oznaka plutajućeg pomorskog objekta

Član 82

Plutajući pomorski objekat označava se oznakom koja se sastoji od prva dva slova sjedišta Lučke kapetanije koja je izvršila upis u upisnik plutajućih pomorskih objekata i rednog broja iz tog upisnika.

VIII. ČAMAC

Utvrđivanje sposobnosti čamca za plovidbu

Član 83

Sposobnost čamca za plovidbu utvrđuje Organ uprave, na zahtjev vlasnika čamca, u skladu sa propisom Ministarstva.

Čamac je sposoban za plovidbu, u određenom području plovidbe i za određenu namjenu, ako njegova konstrukcija, plovna svojstva, pogonski i drugi uređaji i oprema odgovaraju zahtjevima utvrđenim propisom Ministarstva.

Novoizgrađeni čamac namijenjen za privredne svrhe, kao i postojeći čamci koji mijenjaju namjenu, radi obavljanja privredne djelatnosti, sposobni su za plovidbu, ako njihova konstrukcija, plovna svojstva, pogonski i drugi uređaji i oprema odgovaraju propisu iz stava 2 ovog člana.

Propisom iz stava 2 ovog člana uređuju se tehnički zahtjevi koje moraju da ispunjavaju čamci, postupci ocjene uskladenosti projekta i gradnje čamca, kao i tehničke norme za obavljanje pregleda radi utvrđivanja sposobnosti čamca za plovidbu.

Pregled čamca

Član 84

Sposobnost čamca za plovidbu utvrđuje se pregledom.

Pregledi čamaca mogu biti osnovni, redovni i vanredni.

Za vršenje pregleda iz stava 2 ovog člana plaća se naknada, koja je prihod Budžeta.

Visinu naknade iz stava 3 ovog člana utvrđuje Vlada.

Naknadu za pregled čamca iz stava 3 ovog člana, ne plaćaju čamci koji su u državnoj svojini.

Redovni i vanredni pregled čamca vrši se, po pravilu, na vodi, osim ako Organ uprave utvrdi da je stanje čamca takvo da ga treba pregledati na kopnu ili ako se radi o čamcu za privredne svrhe.

Osnovni pregled čamca

Član 85

Osnovni pregled čamca vrši Organ uprave prije upisa u upisnik čamaca, kao i poslije svake prepravke, odnosno popravke čamca, promjene namjene ili područja plovidbe.

Osnovni pregled čamca vrši se na kopnu i na vodi.

Redovni pregled čamca

Član 86

Redovnim pregledom čamca utvrđuje se stanje trupa, pogonskih i drugih uređaja i opreme čamca.

Redovni pregled čamca za privredne i javne svrhe vrši Organ uprave, svake dvije godine.

Redovni pregled čamca za privredne svrhe - prevoz putnika i skutera ili ski-jeta za privredne svrhe vrši se godišnje i izdaje se svjedočanstvo o sposobnosti za plovidbu čamca sa rokom važenja do 15. juna naredne godine.

Redovni pregled čamaca za lične potrebe vrši nadležna Lučka kapetanija svake pete godine, što potvrđuje izvještajem o pregledu čamca.

Redovni pregled skutera ili ski-jeta za lične potrebe vrši nadležna Lučka kapetanija, svake tri godine.

Vanredni pregled čamca

Član 87

Vanredni pregled čamca koji je upisan u upisnik čamaca vrši Organ uprave i to kada je čamac pretrpio pomorsku nezgodu ili nesreću i kada se posumnja da čamac ne ispunjava propisane uslove u pogledu sposobnosti za plovidbu.

Lice koje je upravljalo čamcem koji je pretrpio pomorsku nezgodu ili nesreću dužno je da, u roku od tri dana od dana nastanka pomorske nezgode ili nesreće, podnese prijavu Lučkoj kapetaniji.

Obrazac prijave iz stava 2 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Gradnja čamca

Član 88

Pravno ili fizičko lice koje namjerava da gradi čamac dužno je da, prije početka gradnje čamca, pribavi saglasnost Organa uprave na tehničku dokumentaciju za gradnju čamca.

Saglasnost iz stava 1 ovog člana izdaje se na osnovu zahtjeva uz koji se prilaže slijedeća dokumentacija:

- 1) opšti plan;
- 2) plan gradnje sa presjecima i plan glavnog rebra;
- 3) smještaj opreme i lica;
- 4) tehnički opis.

Organ uprave može, nakon pregleda dokumentacije iz stava 2 ovog člana, tražiti dodatne nacрте i proračune radi davanja saglasnosti.

Čamac se mora graditi u skladu sa propisom Ministarstva o gradnji čamca.

Tehnički nadzor nad gradnjom čamca vrši Organ uprave.

Organ uprave, po završetku gradnje, izdaje svjedočanstvo o gradnji čamca.

Obrazac svjedočanstva iz stava 6 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Plovna svojstva čamca, broj lica i oprema

Član 89

Plovna svojstva čamca, broj lica koja se smiju ukrcati na čamac, kao i opremu koju mora da ima čamac utvrđuje Organ uprave, u skladu sa propisom Ministarstva.

Zabranjeno je čamcem prevoziti veći broj lica od broja lica koja se smiju ukrcati na čamac.

Na čamcu namijenjenom za privredne svrhe - prevoz putnika, na vidnom mjestu, na ulazu prostora za putnike, mora biti ispisan broj putnika koje čamac smije prevoziti.

Ispisivanje broja putnika iz stava 3 ovog člana vrši se na crnogorskom i engleskom jeziku.

Čamci namijenjeni za privredne svrhe moraju imati, na bokovima sa spoljnje strane čamca, obilježenu oznaku vodene linije, dimenzija 150 x 15 mm.

Svjedočanstvo o sposobnosti čamca za plovidbu

Član 90

Nakon izvršenog pregleda čamca iz čl. 83 do 87 ovog zakona, kojim je utvrđeno da je čamac sposoban za plovidbu, Organ uprave izdaje svjedočanstvo o sposobnosti čamca za plovidbu.

Obrazac svjedočanstva iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Baždarenje čamca

Član 91

Baždarenje čamca vrši se radi utvrđivanja tonaže čamca.

Baždarenje čamca vrši Organ uprave prije upisa čamca u upisnik čamaca.

Baždarenje se vrši u skladu sa propisom Ministarstva.

Za vršenje baždarenja iz stava 1 ovog člana plaća se naknada, koja je prihod Budžeta.

Visinu naknade iz stava 4 ovog člana utvrđuje Vlada.

Ako se prepravkom mijenja tonaža čamca vrši se ponovno baždarenje.

Nakon izvršenog baždarenja Organ uprave izdaje svjedočanstvo o baždarenju čamca.

Obrazac svjedočanstva iz stava 7 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Plovidba čamca

Član 92

Kategorije plovidbe čamaca propisuje Ministarstvo.

Lučka kapetanija može, na zahtjev vlasnika, izdati neupisanom čamcu privremeno odobrenje za plovidbu, u trajanju do 30 dana, zbog obavljanja probnih vožnji ili uplovljenja u luku na čijem se području nalazi Lučka kapetanija u kojoj će se čamac upisati ukoliko posjeduje odgovarajuće isprave o sposobnosti čamca za plovidbu.

Posada čamca i ispit za voditelja čamca

Član 93

Čamcem za lične potrebe može da upravlja lice sa najmanje 16 godina života koje ima uvjerenje za voditelja čamca.

Čamcem za privredne i javne svrhe može da upravlja lice koje ima ovlašćenje za mornara-motora i ovlašćenje o osposobljenosti za VHF DSC radio-operatora (CEPT 31-04E) ili za GMDSS radio-operatora sa ograničenim ovlašćenjem.

Na čamcu namijenjenom za privredne i javne svrhe, pored lica iz stava 2 ovog člana, mora biti ukrcan i jedan član sa uvjerenjem za voditelja čamca.

Na gliseru kojim se obavlja obučavanje skijaša na moru, pored lica osposobljenog za upravljanje, mora biti ukrcano još jedno lice koje nadzire skijaša i daje mu uputstva.

Ispit za voditelja čamca polaže se pred komisijom za polaganje ispita za voditelja čamca (u daljem tekstu: Komisija za polaganje ispita), koju obrazuje Ministarstvo.

Uvjerenje za voditelja čamca izdaje se nakon položenog ispita.

Za polaganje ispita za voditelja čamca plaća se naknada, koja je prihod Budžeta.

Visinu naknade iz stava 7 ovog člana utvrđuje Vlada.

Program i način polaganja ispita, sastav Komisije za polaganje ispita i obrazac uvjerenja za voditelja čamca utvrđuju se propisom Ministarstva.

Korišćenje čamca

Član 94

Čamac koji ima motor do 5 KW, skuter, ski-jet i drugo, bez obzira na snagu motora ili čamac do 5 m dužine koji se koristi za lične potrebe može se dati na korišćenje samo licu koje ima uvjerenje za voditelja čamca.

Upis čamca

Član 95

Upis čamaca vrši nadležna Lučka kapetanija prema mjestu prebivališta, odnosno sjedišta vlasnika čamca.

U upisnik čamaca moraju se upisati čamci koji se stalno ili pretežno zadržavaju ili plove u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore, bez obzira na sjedište, odnosno prebivalište vlasnika čamca.

U upisnik čamaca upisuje se i čamac koji je u cjelini ili dijelom u svojini stranog fizičkog ili pravnog lica ili državljanina Crne Gore koji nema prebivalište u Crnoj Gori, ako čamac pretežno boravi u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore.

Upisnik čamaca

Član 96

Upisnik čamaca je javna knjiga, a izvod iz upisnika čamaca je javna isprava.

Za izdavanje izvoda iz upisnika čamaca plaća se naknada, koja je prihod Budžeta.
Visinu naknade iz stava 2 ovog člana utvrđuje Vlada.

Sadržaj Upisnika

Član 97

Upisnik čamaca se sastoji od uložaka.
Svaki čamac upisuje se u poseban uložak.
Obrazac upisnika čamaca propisuje Ministarstvo.

Zbirka isprava

Član 98

Zbirka isprava sadrži isprave na osnovu kojih je izvršen upis čamca u upisnik čamaca.

Imenik vlasnika

Član 99

Imenik vlasnika čamaca sadrži naziv i sjedište, odnosno ime i prezime i prebivalište vlasnika i oznaku čamca i vodi se po abecednom redu.

Vrste zahtjeva

Član 100

Zahtjev za upis čamca u upisnik čamaca, za upis promjena ili za brisanje čamca iz upisnika podnosi vlasnik čamca nadležnoj Lučkoj kapetaniji.

Zahtjev za upis nastalih promjena vlasnik čamca je dužan podnijeti u roku od 30 dana od dana nastale promjene.

Upis čamca u upisnik vrši se na osnovu rješenja Lučke kapetanije.

Rješenje iz stava 3 ovog člana je konačno.

Način upisa čamaca

Član 101

Uz zahtjev za prvi upis čamca prilaže se:

- 1) dokaz o vlasništvu čamca (kupoprodajni ugovor, račun, carinska deklaracija, svjedočanstvo o gradnji, ugovor o poklonu i slično);
- 2) dokaz o sposobnosti čamca za plovidbu (svjedočanstvo o sposobnosti čamca za plovidbu);
- 3) dokaz o tonaži (svjedočanstvo o baždarenju čamca);
- 4) knjiga stabiliteta za čamce za privredne svrhe, ovjerena od Organa uprave;
- 5) kopija polise o osiguranju vlasnika, odnosno korisnika plovnog objekta od odgovornosti za štete prouzrokovane trećim licima, kao i kopija polise o osiguranju putnika ako se radi o čamcu za privredne svrhe - prevoz putnika;
- 6) dokaz da je čamac brisan iz stranog upisnika, ako je bio upisan u strani upisnik.

Dokumentacija iz stava 1 ovog člana prilaže se u originalu ili ovjerenoj fotokopiji.

Uz dokumentaciju koja je na stranom jeziku prilaže se i ovjereni prevod na crnogorski jezik.

Ukoliko vlasnik čamca upisanog u upisnik čamaca promijeni sjedište, odnosno prebivalište ili promijeni područje na kojem se čamac pretežno zadržava i koristi dužan je da tu promjenu prijavi Lučkoj kapetaniji na čijem području ima novo sjedište, odnosno prebivalište ili na čijem području se čamac pretežno zadržava, u roku od 30 dana od dana nastanka promjene.

Lučka kapetanija kojoj je vlasnik prijavio promjenu iz stava 4 ovog člana upisaće čamac u upisnik čamaca i izdati novu dozvolu za plovidbu čamca.

Lučka kapetanija koja je izdala dozvolu za plovību iz stava 5 ovog člana dužna je da obavijesti Lučku kapetaniju kod koje je čamac bio upisan i zatraži dostavu zbirke isprava, u roku od 30 dana od dana izdavanja dozvole za plovību.

Brisanje čamca iz upisnika

Član 102

Čamac se briše iz upisnika čamaca:

- 1) ako nestane ili bude uništen;
- 2) ako se trajno povuče iz plovidbe;
- 3) ako se izvrši rekonstrukcija čamca tako da ne podliježe obavezi upisa u upisnik čamaca;
- 4) na zahtjev vlasnika.

Čamac se smatra nestalim ako je od prijema posljednje vijesti o čamcu proteklo više od tri mjeseca.

U slučaju iz stava 2 ovog člana smatra se da je čamac nestao narednog dana od dana prijema posljednje vijesti o čamcu.

Brisanje iz upisnika čamaca vrši se rješenjem Lučke kapetanije koja je upisala čamac u upisnik.

Čamac se briše iz upisnika čamaca po službenoj dužnosti, nakon 30 dana od dana isteka važenja dozvole za plovidbu čamca.

Dozvola za plovidbu čamca

Član 103

Dozvola za plovidbu čamca izdaje se nakon upisa čamca u upisnik čamaca.

Dozvola za plovidbu čamca sadrži:

- 1) naziv organa koji je izdao dozvolu;
- 2) broj, datum i mjesto izdavanja dozvole;
- 3) oznaku i ime, ako čamac ima ime, luku upisa, mjesto i godinu gradnje;
- 4) karakteristike čamca (materijal gradnje, dimenzije, bruto tonaža, itd.);
- 5) ime, prezime i adresu, odnosno naziv i sjedište vlasnika;
- 6) rok važenja dozvole za plovidbu.

Za izdavanje dozvole za plovidbu plaća se naknada, koja je prihod Budžeta.

Visinu naknade iz stava 3 ovog člana utvrđuje Vlada.

Obrazac dozvole za plovidbu čamca propisuje Ministarstvo.

Oznaka i ime čamca

Član 104

Čamac mora da ima oznaku, a može imati i ime, koje određuje vlasnik čamca.

Oznaka čamca sastoji se od dva slova i broja, koji označavaju Lučku kapetaniju upisa i redni broj pod kojim je čamac upisan u upisnik čamaca.

Način označavanja čamca i oznaku čamca propisuje Ministarstvo.

Isprave na čamcu

Član 105

Na čamcu koji plovi mora se nalaziti važeća dozvola za plovidbu čamca, plan rasporeda lica koje čamac za privredne svrhe - prevoz putnika smije da prevozi i uvjerenje za vođitelja čamca, odnosno odgovarajuće ovlaštenje za lica koje upravlja čamcem za privredne svrhe.

IX. POSADA BRODA

Lica koja čine posadu

Član 106

Posadu broda čine lica ukrcana na brodu koja su upisana u popis posade.

Minimalni broj članova posade

Član 107

Za vršenje poslova kojima se obezbjeđuje plovidba, odnosno prilikom uplovljenja u luku ili isplavljenja iz luke brod mora da ima minimalni broj članova posade sa odgovarajućim ovlašćenjem o osposobljenosti i posebnoj osposobljenosti.

Minimalni broj članova posade broda prema kategoriji plovidbe, veličini i namjeni broda, snazi mašinskog postrojenja, stepenu automatizacije pogona i vremenu trajanja plovidbe propisuje Ministarstvo.

Ovlašćenje o osposobljenosti i posebnoj osposobljenosti

Član 108

Član posade broda koji vrši poslove kojima se obezbjeđuje plovidba može da bude lice koje ima najmanje 16 godina života, koje je steklo odgovarajuće zvanje i ima odgovarajuće ovlašćenje o osposobljenosti za vršenje poslova toga zvanja i ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti, kao i pripravnik za sticanje zvanja.

Zvanje člana posade broda može steći lice koje ispunjava uslove u pogledu stručne spreme i plovidbenog staža i ima završenu odgovarajuću obuku i položen ispit za sticanje odgovarajućeg zvanja.

Član posade broda koji je stekao odgovarajuće zvanje i dobio odgovarajuće ovlašćenje o osposobljenosti, mora da ima i odgovarajuća ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti.

Ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti stiču se nakon završene obuke i položenog ispita za sticanje odgovarajućeg ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti.

Ovlašćenja o osposobljenosti i ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti izdaju se na period od pet godina, osim ovlašćenja o osposobljenosti za: VHF DSC radio-operator (CEPT 31-04E), broskog mehaničara i broskog kuvara koja se izdaju na neodređeno vrijeme.

Pomorac je ovlašćen da na brodu obavlja brodske poslove onog nivoa odgovornosti za koje je osposobljen i za koje je stekao zvanje i dobio ovlašćenje o osposobljenosti, kao i sve brodske poslove koji se obavljaju na nižem nivou odgovornosti u okviru iste službe.

Ovlašćenje za obavljanje poslova na nižem nivou odgovornosti u okviru iste službe, izdaje se na period važenja ovlašćenja na osnovu kojeg se izdaje to ovlašćenje.

Vrste zvanja članova posade broda, vrste ovlašćenja o osposobljenosti i posebnoj osposobljenosti, bliže uslove u pogledu stručne spreme i plovidbenog staža za sticanje zvanja, radi izdavanja ovlašćenja o osposobljenosti i posebnoj osposobljenosti, program i način obuke i polaganja ispita za sticanje zvanja, program i način obuke i polaganja ispita o posebnoj osposobljenosti, obrasci ovlašćenja, način izdavanja ovlašćenja i evidencija izdatih ovlašćenja utvrđuje se propisom Ministarstva.

Obnova ovlašćenja o osposobljenosti i posebnoj osposobljenosti

Član 108a

Ovlašćenja o osposobljenosti i posebnoj osposobljenosti koja se izdaju za period od pet godina, obnavljaju se za isti period ako pomorac ispunjava sljedeće uslove:

- ima najmanje godinu dana plovidbenog staža tokom prethodnih pet godina na dužnostima iz tog ovlašćenja, ili najmanje godinu dana radnog staža tokom prethodnih pet godina na poslovima koji su izjednačeni sa poslovima iz tog ovlašćenja; ili
- je završio obuku i položio odgovarajući ispit za obnovu ovlašćenja o osposobljenosti i posebnoj osposobljenosti.

Plovidbeni staž koji je ostvaren na upravljačkom nivou, smatra se priznatim plovidbenim stažom za obnavljanje ovlašćenja na upravljačkom nivou.

Vrijeme provedeno na brodu dok se brod nalazi u raspremi ne priznaje se u plovidbeni staž.

Program, način obuke i polaganja ispita za obnovu ovlašćenja o osposobljenosti i posebnoj osposobljenosti utvrđuju se propisom Ministarstva.

Propisom iz stava 4 ovog člana određuju se i poslovi koji su izjednačeni sa poslovima iz ovlašćenja o osposobljenosti i posebnoj osposobljenosti.

Priznavanje ovlašćenja o osposobljenosti i posebnoj osposobljenosti

Član 109

Priznavanje ovlaštenja o osposobljenosti i posebnoj osposobljenosti članova posade broda koja su izdata u drugoj državi priznaju se u Crnoj Gori pod uslovom uzajamnosti.

Priznavanje iz stava 1 ovog člana vrši Ministarstvo ovjerom - indorsment.

Za priznavanje iz stava 2 ovog člana plaća se naknada, koja je prihod Budžeta.

Visinu naknade iz stava 3 ovog člana utvrđuje Vlada.

Obuka za sticanje zvanja i ovlaštenja o posebnoj osposobljenosti

Član 110

Obuku za sticanje zvanja i ovlaštenja o posebnoj osposobljenosti članova posade brodova u skladu sa Međunarodnom konvencijom o standardima za obuku, izdavanje uvjerenja i vršenju brodske straže pomoraca (STCW konvencija) može da vrši pomorska školska ustanova i pravno lice koje je upisano u Centralni registar privrednih subjekata za obuku pomoraca (u daljem tekstu: Centar za obuku), na osnovu odobrenja za obuku pomoraca koje izdaje Ministarstvo.

Odobrenje za obuku pomoraca

Član 111

Odobrenje za obuku pomoraca izdaje se Centru za obuku koji ispunjava uslove u pogledu opreme, prostora, kadra i standarda sistema kvaliteta utvrđenih Međunarodnom konvencijom o standardima za obuku, izdavanje uverenja i vršenju brodske straže pomoraca (STCW konvencija), na osnovu podnijetog zahtjeva.

Odobrenje za obuku pomoraca izdaje se na period od pet godina.

Nadzor nad pomorskom školskom ustanovom i Centrom za obuku pomoraca u odnosu na obuku vrši Ministarstvo.

Bliže uslove iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Prestanak odobrenja za obuku pomoraca

Član 112

Odobrenje za obuku pomoraca prestaje:

- 1) istekom roka na koje je izdato;
- 2) oduzimanjem;
- 3) prestankom obavljanja djelatnosti obuke pomoraca.

Oduzimanje odobrenja za obuku pomoraca

Član 113

Odobrenje za obuku pomoraca oduzima se ako pomorska školska ustanova i Centar za obuku:

- 1) prestanu da ispunjavaju uslove na osnovu kojih im je izdato odobrenje;
- 2) vrše obuku pomoraca mimo izdatog odobrenja.

Obrazovanje pomoraca

Član 114

Nastavni planovi i programi pomorskih školskih ustanova za obrazovanje pomoraca radi sticanja zvanja i posebnih ovlaštenja moraju biti usaglašeni sa Međunarodnom konvencijom o standardima za obuku, izdavanje uverenja i vršenju brodske straže pomoraca (STCW Konvencija).

Na nastavne planove i programe iz stava 1 ovog člana saglasnost daje Ministarstvo.

Ako Ministarstvo utvrdi da se pomorske školske ustanove iz stava 1 ovog člana ne pridržavaju nastavnih planova i programa na koje je dalo saglasnost, Ministarstvo će oduzeti saglasnost i o tome obavijestiti organ državne uprave nadležan za obrazovanje.

Ispit za sticanje ovlaštenja o osposobljenosti

Član 115

Ispit za sticanje zvanja i ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti iz čl. 108 i 108a ovog zakona polaže se pred Komisijom za sticanje zvanja i ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti (u daljem tekstu: Komisija) koju obrazuje Ministarstvo.

Ispit iz stava 1 ovog člana polaže se na osnovu zahtjeva uz koji se prilaže dokaz o stručnoj spremi, završenoj obuci ili posebnoj obuci, dokaz o plovidbenom stažu, dokaz o plaćenju naknadi za polaganje ispita i drugi dokazi o ispunjavanju uslova za polaganje tog ispita.

Za polaganje ispita iz stava 2 ovog člana plaća se naknada, koja je prihod Budžeta.

Visinu naknade iz stava 3 ovog člana utvrđuje Vlada.

Zahtjev sa dokazima iz stava 2 ovog člana podnosi se Lučkoj kapetaniji koja utvrđuje ispunjenost uslova za polaganje ispita za sticanje ovlašćenja o osposobljenosti, o čemu donosi rješenje.

Ukoliko Lučka kapetanija utvrdi da podnosilac zahtjeva nije podnio dokaze iz stava 2 ovog člana odbiće zahtjev za polaganje ispita.

Rješenje iz stava 5 ovog člana je konačno.

Komisija

Član 116

Komisiju čine predsjednik, najmanje dva člana i sekretar.

Za pojedine predmete za polaganje ispita za sticanje zvanja i ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti, Ministarstvo može, na predlog predsjednika Komisije, da angažuje ispitivače van sastava Komisije.

Članovi, predsjednik i sekretar Komisije iz stava 1 ovog člana i ispitivači iz stava 2 ovog člana imaju pravo na naknadu.

Visinu naknade iz stava 3 ovog člana utvrđuje Vlada.

Uslove koje treba da ispunjavaju članovi Komisije i ispitivači utvrđuje Ministarstvo.

Izdavanje ovlašćenja o osposobljenosti, odnosno posebnoj osposobljenosti

Član 117

Lučka kapetanija izdaje ovlašćenje o osposobljenosti i posebnoj osposobljenosti na osnovu potvrde Komisije o položenom ispitu.

Uz zahtjev za izdavanje ovlašćenja iz stava 1 ovog člana prilaže se:

- 1) odgovarajući broj fotografija;
- 2) fotokopija lične karte ili pasoša;
- 3) uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti;
- 4) dokaz o stručnoj spremi i završenoj obuci;
- 5) dokaz o položenom ispitu za sticanje ovlašćenja;
- 6) dokaz o plovidbenom stažu;
- 7) dokaz o stečenom zvanju u pomorstvu.

Za izdavanje ovlašćenja o osposobljenosti, odnosno posebnoj osposobljenosti plaća se naknada, koja je prihod Budžeta.

Visinu naknadu iz stava 3 ovog člana utvrđuje Vlada.

Utvrđivanje zdravstvene sposobnosti

Član 118

Zdravstvena sposobnost pomoraca utvrđuje se ljekarskim pregledima koji se vrše u zdravstvenoj ustanovi koja ispunjava uslove u pogledu prostora, kadra i opreme za obavljanje zdravstvene zaštite zaposlenih, u skladu sa zakonom.

Zdravstvena ustanova iz stava 1 ovog člana mora da uspostavi, primjenjuje i održava sistem standarda kvaliteta, u skladu sa zahtjevima Međunarodne konvencije o standardima za obuku, izdavanju uverenja i vršenju brodske straže pomoraca (STCW konvencija).

Zdravstvena sposobnost pomoraca iz stava 1 ovog člana utvrđuje se prethodnim, periodičnim, kontrolnim i vanrednim pregledima.

O utvrđenoj zdravstvenoj sposobnosti ovlašćeni doktor izdaje uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti pomorca na propisanom obrascu.

Lice koje nije zadovoljno ocjenom zdravstvene sposobnosti može podnijeti prigovor zdravstvenoj ustanovi za preispitivanje zdravstvene sposobnosti.

Prije početka rada na brodu pomorci moraju imati važeće uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti kojim se potvrđuje da su zdravstveno sposobni da obavljaju poslove na brodu.

Uvjerenja o zdravstvenoj sposobnosti pomoraca izdaju se na period od dvije godine, nakon čega se vrši ponovna provjera zdravstvene sposobnosti.

Izuzetno od stava 7 ovog člana, uvjerenje u vezi raspoznavanja boja izdaje se na period od šest godina.

Utvrdjivanje zdravstvene sposobnosti lica mlađih od 18 godina za sve vrste brodova, kao i lica mlađih od 21 godinu, koja plove na ribarskom brodu, vrši se svake godine.

U hitnim slučajevima može se dozvoliti pomorcu rad na brodu bez važećeg uvjerenja o zdravstvenoj sposobnosti, do naredne luke pristajanja u kojoj pomorac može dobiti uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti od ovlašćenog doktora, pod uslovom da:

- 1) period takvog rada ne prelazi tri mjeseca;
- 2) pomorac posjeduje nedavno izdato isteklo uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti.

Ako važeće uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti istekne tokom putovanja-plovidbe, takvo uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti će važiti do naredne luke dolaska gdje pomorac može dobiti uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti od ovlašćenog doktora, pod uslovom da takav period ne traje duže od tri mjeseca.

Uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti pomorca koji radi na brodu koji obavlja međunarodna putovanja mora biti i na engleskom jeziku.

Za utvrđivanje zdravstvene sposobnosti pomoraca plaća se naknada zdravstvenoj ustanovi.

Bliže uslove koje mora da ispunjava ovlašćeni doktor, postupak utvrđivanja zdravstvene sposobnosti, postupak za izdavanje uvjerenja o zdravstvenoj sposobnosti, obrazac uvjerenja o zdravstvenoj sposobnosti i visinu naknade iz stava 13 ovog člana propisuje organ državne uprave nadležan za poslove zdravlja, uz saglasnost Ministarstva.

Vršenje poslova u skladu sa pravilima navigacije

Član 119

Član posade broda mora da vrši poslove na brodu u skladu sa pravilima navigacije, na način kojim se obezbjeđuje sigurnost saobraćaja, ne oštećuje brod ili teret na njemu, ne ugrožava sigurnost putnika i članova posade i životna sredina.

Sastav brodske straže

Član 120

Sastav brodske straže mora biti u svako vrijeme dovoljan i mora da odgovara posebnim okolnostima i uslovima u kojima se vrši straža (vrijeme, vidljivost, vodostaj, gustina saobraćaja i slično).

Vršenje straže

Član 121

Član posade za vrijeme vršenja straže ne smije da napušta mjesto i prostoriju u kojoj se vrši straža bez odobrenja dežurnog oficira.

Oficir straže za vrijeme trajanja straže ne smije napuštati svoje mjesto na straži.

Za vrijeme boravka broda na sidrištu, stalna straža u smjenama mora da se vrši na mostu i u mašinskom prostoru.

Na brodu koji se nalazi u luci mora se nalaziti najmanje 1/3 od minimalnog broja članova posade.

Na brodu iz stava 4 ovog člana, među članovima posade moraju se nalaziti po jedan oficir službe palube i mašine, a noću i brodska straža.

Na ribarskom brodu koji se nalazi u luci mora se nalaziti najmanje po jedan član posade službe palube i mašine.

Ako se brodovi iz stava 6 ovog člana nalaze u grupama i privezani su uz bok jedan drugome, na svaka tri broda mora se nalaziti najmanje po dva člana posade službe palube i mašine.

Način obavljanja straže na brodu propisuje Ministarstvo.

Kormilarenje brodom

Član 122

U predjelima vrlo gustog saobraćaja, u uslovima ograničene vidljivosti i u ostalim plovidbenim situacijama kad se upotrebljava uređaj za automatsko kormilarenje, na brodu treba da postoji mogućnost ručnog preuzimanja kormilarenja brodom.

Prebacivanje sa automatskog na ručno kormilarenje i obrnuto treba da izvrši dežurni oficir straže na mostu.

Pomorska knjižica i dozvola za ukrcavanje

Član 123

Kao član posade na brod može da se ukrca samo lice koje ima pomorsku knjižicu ili dozvolu za ukrcavanje.

Pomorska knjižica se izdaje državljaninu Crne Gore koji je ukrcan kao zapovjednik ili član posade plovnog objekta crnogorske ili strane državne pripadnosti.

Dozvola za ukrcavanje se izdaje stranom državljaninu ukrcanom kao član posade broda crnogorske državne pripadnosti.

Imalac pomorske knjižice je dužan da u Lučkoj kapetaniji izvrši ovjeru ukrcaja, odnosno iskrcaja prije ukrcaja, odnosno poslije iskrcaja sa broda, a najmanje jednom godišnje za godinu u kojoj je imao jedan ukrcaj, odnosno iskrcaj.

Izdavanje pomorske knjižice i dozvole za ukrcavanje

Član 124

Pomorska knjižica i dozvola za ukrcavanje izdaju se sa rokom važenja od 10 godina.

Pomorsku knjižicu i dozvolu za ukrcavanje izdaje Lučka kapetanija.

Za izdavanje pomorske knjižice i dozvole za ukrcavanje plaća se naknada, koja je prihod Budžeta.

Visinu naknade iz stava 3 ovog člana utvrđuje Vlada.

Način izdavanja i obrazac pomorske knjižice i dozvole za ukrcavanje propisuje Ministarstvo.

Zloupotreba alkohola i droge

Član 125

Zapovjednik i član posade broda ne smiju biti pod uticajem alkohola, opojnih droga ili drugih materija koje mijenjaju stanje svijesti.

Zapovjednik i član posade broda ne smiju tokom obavljanja dužnosti na brodu imati više od 0,05% alkohola u krvi ili 0,25 mg/l alkohola u dahu.

Odredbe st. 1 i 2 ovog člana se primjenjuju i na zapovjednike i članove posade drugih plovih objekata.

Povratno putovanje

Član 126

Ako član posade broda za vrijeme trajanja, odnosno prestanka radnog odnosa bude iskrcan sa broda van njegove luke ukrcaja, brodar je dužan da mu obezbijedi povratak u luku njegovog ukrcaja, odnosno u mjesto njegovog prebivališta ili boravišta (u daljem tekstu: povratno putovanje) u skladu sa ugovorom o radu.

Ako brodar ne obezbijedi povratno putovanje iz stava 1 ovog člana, povratno putovanje obezbijediće diplomatsko ili konzularno predstavništvo Crne Gore na teret brodar.

Troškovi povratnog putovanja

Član 127

Troškove povratnog putovanja člana posade broda snosi brodar.

Troškove povratnog putovanja iz stava 1 ovog člana brodar ne smije naplatiti od člana posade broda u obliku avansa na početku zaposlenja ili iz zarade koju je dužan da isplati članu posade broda, osim u slučaju težih povreda obaveza iz ugovora o radu člana posade broda.

Ako brodar iz stava 1 ovog člana ne izvrši povraćaj iznosa plaćenog za troškove povratnog putovanja člana posade može da se odredi mjera zadržavanja broda tog brodara u skladu sa potvrđenim i obavezujućim međunarodnim ugovorima.

Brodar ima pravo regresa za naplatu svih troškova povratnog putovanja od člana posade broda koji se bez dozvole iskrcao sa broda i svojom krivicom doveo do prestanka radnog odnosa ili koji se iskrcao sa broda zbog povrede ili oboljenja koje je prouzrokovao namjerno ili usljed grube nepažnje.

Troškovi povratnog putovanja člana posade broda obuhvataju: troškove za smještaj, prevoz, zaradu i naknade na zaradu od trenutka kada je član posade iskrcao sa broda do njegovog povratka u mjesto njegovog ukrcanja, odnosno u mjesto njegovog prebivališta ili boravišta u skladu sa ugovorom o radu i troškove liječenja ako član posade broda nije zdravstveno sposoban za povratno putovanje.

Brodar je dužan da obezbijedi osiguranje ili drugu finansijsku garanciju radi pokrića troškova povratnog putovanja člana posade broda.

Brodar je dužan da članovima posade broda obezbijediti dostupnost propisa koji se odnose na prava člana posade na povratno putovanje.

Propisi iz stava 7 ovog člana moraju biti dostupni na crnogorskom i engleskom jeziku.

Odgovarajući posao na brodu

Član 128

Povratno putovanje smatra se obezbijedenim i ako je članu posade broda obezbijeden odgovarajući posao na brodu koji plovi u luku njegovog ukrcavanja.

U slučaju iz stava 1 ovog člana članu posade pripada naknada za posao koji je vršio na brodu.

Troškovi povratnog putovanja za strance

Član 129

Odredbe čl. 126 do 128 ovog zakona primjenjuju se i na strance koji su članovi posade broda crnogorske državne pripadnosti.

Dužnosti člana posade

Član 130

Član posade broda dužan je da, bez odlaganja, obavijestiti neposrednog rukovodioca ili zapovjednika broda:

- 1) o svakom vanrednom događaju koji bi mogao da ugrozi sigurnost broda, putnika, drugih lica ili tereta na brodu i zagađi životnu sredinu opasnim i štetnim materijama sa broda;
- 2) kada, u plovitbi primijeti da pojedini svjetionici i svjetla, ne rade, odnosno oznake ili plutače nijesu na svom mjestu.

U slučaju opasnosti, brodoloma ili druge havarije, članovi posade broda dužni su da preduzimaju neophodne radnje za spašavanje broda, putnika, drugih lica i tereta na brodu i zaštitu životne sredine, dok zapovjednik broda ne naredi da se brod napušta.

Obaveze brodara

Član 131

Brodar je dužan da članu posade naknadi štetu prouzrokovanu na stvarima namijenjenim za njegovu ličnu upotrebu na brodu, koje su uništene ili oštećene pri brodolomu ili drugoj havariji broda.

Član posade koji je u radnom odnosu, u slučaju brodoloma, ima pravo na zaradu najmanje za dva mjeseca od dana brodoloma, prema prosjeku zarade za poslednja tri mjeseca, ako ugovorom o radu nije predviđeno duže vrijeme za zaradu.

U slučaju iz stava 2 ovog člana članu posade i stranom državljaninu pripada naknada u iznosu određenom ugovorom o radu, za svaki dan nezaposlenosti koja je nastupila kao posljedica brodoloma, ali najduže za dva mjeseca od dana brodoloma.

Član posade broda nema pravo iz st. 1, 2 i 3 ovog člana, ako brodar dokaže da je prouzrokovao štetu namjerno ili krajnjom nepažnjom.

Na povratno putovanje člana posade broda koji je pretrpio brodolom primjenjuju se odredbe čl. 127 do 130 ovog zakona.

Odgovornost broдача

Član 132

Za štetu nastalu usljed tjelesne povrede, smrti člana posade ili narušavanja zdravlja koju član posade pretrpi na radu ili u vezi sa radom na brodu odgovara broдар, ako ne dokaže da je šteta nastala bez njegove krivice ili krivice lica za koje broдар odgovara.

Za štetu iz stava 1 ovog člana, koju član posade broда pretrpi na radu ili u vezi sa radom na brodu usljed nepostojanja uslova za bezbjedan rad, broдар odgovara ako ne dokaže da je član posade broда štetu pruzrokovao namjerno ili krajnjom nepažnjom.

Za štete iz st. 1 i 2 ovog člana solidarno odgovaraju broдар, kompanija i poslovođa.

Zapovjednik broда

Član 133

Posadom i drugim licima na brodu zapovijeda zapovjednik broда.

Zapovjednik broда crnogorske državne pripadnosti mora biti državljanin Crne Gore.

Zapovjednika broда određuje broдар ili kompanija broда.

U slučaju sprječivosti, odsutnosti ili smrti, zapovjednika broда crnogorske državne pripadnosti zamjenjuje prvi oficir palube.

Iskrcaj bolesnog ili povrijeđenog člana posade, putnika ili drugog lica

Član 134

Kada broд namjerava da svrati u luku radi iskrcaja bolesnog ili povrijeđenog člana posade, putnika ili drugog lica radi pružanja hitne medicinske pomoći, zapovjednik broда dužan je da, bez odlaganja, obavijesti Lučku kapetaniju, odnosno drugi nadležni organ o bolesti, povredi, stanju i identitetu bolesnog, odnosno povrijeđenog lica.

Organi iz stava 1 ovog člana dužni su da, direktnom komunikacionom vezom, obavijeste zapovjednika prije dolaska broда u luku o procedurama i dokumentima potrebnim za iskrcaj bolesnog ili povrijeđenog lica, kao i otpremu broда bez zadržavanja.

Broд iz stava 1 ovog člana koji uplovljava u luku nije dužan da preda dokumentaciju iz člana 30 ovog zakona, osim zdravstvene i opšte izjave.

Ako u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore na brodu nastane požar ili druga nezgoda koja ugrožava sigurnost ljudskih života ili broда, Lučka kapetanija će narediti zapovjedniku najbližeg broда da, bez odlaganja, na mjesto požara ili nezgode preduzme mjere radi spašavanja ugroženih ljudskih života, odnosno broда.

Odgovornost zapovjednika

Član 135

Zapovjednik broда odgovoran je za sigurnost broда i red na brodu u skladu sa ovim zakonom.

Dužnost zapovjednika

Član 136

Zapovjednik broда dužan je da se brine o snabdijevanju broда (gorivom, mazivom, vodom, hranom i slično), o broдskoj administraciji, o održavanju broда, o održavanju u ispravnom stanju trupa broда, mašina, uređaja i opreme, pomorskim navigacionim kartama i publikacijama, o sigurnosti broдskih uređaja za ukrcavanje i iskrcavanje putnika, utovaru i istovaru opasnog i ostalog tereta, o pravilnom utovaru, slaganju, prevozu i istovaru opasnog i ostalog tereta, o pravilnom ukrcavanju, smještaju i iskrcavanju putnika i o izvršavanju svih zadataka vezanih za proces rada.

Zapovjednik broда dužan je da u propisanim rokovima vrši vježbe sa čamcima i ostalim sredstvima za spašavanje, uređajima za otkrivanje, sprečavanje i gašenje požara i druge vježbe propisane potvrđenim i obavezujućim međunarodnim ugovorima.

Zapovjednik broда dužan je da za vrijeme plovidbe bude na brodu.

Zapovjednik broда dužan je da prije isplavlivanja provjeri ispravnost broда i količinu zaliha (goriva, maziva, hrane, rezervnih djelova i slično) koje su dovoljne za putovanje i da obezbijedi da se sve propisane isprave i knjige,

ažurirane pomorske navigacione karte i publikacije, kao i članovi posade nalaze na brodu, a pri prevozu putnika - naročito da utvrdi da li su preduzete sve mjere za sigurnost putnika.

Rukovođenje brodom

Član 137

Zapovjednik broda, odnosno oficir palube u smjeni koji upravlja vođenjem broda dužan je da preduzima sve mjere potrebne za sigurnost broda i plovidbe.

Zapovjednik broda dužan je da lično rukovodi brodom kad god to zahtijeva sigurnost broda, a naročito kad brod ulazi u luku, kanal ili rijeku ili kad izlazi iz njih, kao i za vrijeme slabe vidljivosti ili magle.

Prisutnost pilota na brodu ne oslobađa zapovjednika broda od odgovornosti za upravljanje brodom.

Mjere za spašavanje lica i otklanjanje opasnosti za brod

Član 138

Ako nastupe događaji koji brod ili brod koji se teglji ili potiskuje ili lica na njima dovede u opasnost, zapovjednik broda dužan je da preduzme sve mjere za spašavanje lica i otklanjanje opasnosti za brod i stvari na brodu, kao i za zaštitu životne sredine.

U slučaju iz stava 1 ovog člana zapovjednik broda dužan je da žrtvuje ili ošteti teret, druge stvari ili brodske uređaje ili opremu koji nijesu neophodni za plovidbu ili djelove broda čije je žrtvovanje ili oštećenje manje štetno za brodara i lica zainteresovana za teret na brodu.

Napuštanje broda

Član 139

Ako su u slučaju opasnosti za brod sve mjere preduzete za spašavanje broda ostale bez uspjeha i ako je propast broda neizbježna, zapovjednik broda dužan je da prvenstveno preduzme mjere potrebne za spašavanje putnika i drugih lica na brodu i da naredi da se brod napušta.

U slučaju iz stava 1 ovog člana zapovjednik broda je dužan da preduzme i sve mjere potrebne za spašavanje brodskog dnevnika, a ako okolnosti dopuštaju i mjere za spašavanje drugih brodskih knjiga i isprava, pomorskih karata i gotovog novca brodske blagajne.

Zapovjednik broda smije da napušta brod tek pošto je, u granicama stvarne mogućnosti, preduzeo sve potrebne mjere iz st. 1 i 2 ovog člana.

Događaji koji ugrožavaju sigurnost broda ili plovidbe

Član 140

Ako na brodu nastupi događaj koji ugrožava sigurnost broda ili plovidbe ili ako nastupi vanredni događaj, zapovjednik broda dužan je da opis tog događaja odmah unese u brodski dnevnik, a najkasnije u roku od 24 sata od nastanka događaja.

Zapovjednik broda dužan je da o događaju iz stava 1 ovog člana, odmah po dolasku, a najkasnije za 24 sata od dolaska, podnese izvještaj, zajedno sa izvodom iz brodskog dnevnika, Lučkoj kapetaniji, odnosno diplomatskom ili konzularnom predstavništvu Crne Gore i pomorskoj upravi najbliže obalne države ako se brod nalazi u inostranstvu.

Ako je događaj iz stava 1 ovog člana nastupio za vrijeme plovidbe, zapovjednik broda je dužan da izvještaj o događaju, zajedno s izvodom iz brodskog dnevnika, podnese u roku iz stava 2 ovoga člana Lučkoj kapetaniji u luci u koju brod najprije uplovi, odnosno diplomatskom ili konzularnom predstavništvu Crne Gore ako se brod nalazi u inostranstvu.

Zapovjednik broda iz stava 1 ovog člana dužan je da unese u brodski dnevnik rođenje i smrt lica na brodu, upisivanjem mjesta ili geografske pozicije broda i vremena rođenja, odnosno smrti i da primi izjavu posljednje volje i unese je u brodski dnevnik sa navođenjem vremena kada je poslednju izjavu volje primio.

Zapovjednik broda dužan je da o činjenici rođenja i smrti i o izjavi posljednje volje sačini zapisnik i dostavi ga Lučkoj kapetaniji, a u inostranstvu, najbližem diplomatskom ili konzularnom predstavništvu Crne Gore.

Način sačinjavanja i obrazac zapisnika u slučaju rođenja ili smrti, nalaska napuštenog novorođenog djeteta, izjavu posljednje volje i postupanje sa imovinom umrlih lica na brodu propisuje Ministarstvo.

Neposredna opasnost za sigurnost plovidbe

Član 141

Zapovjednik broda dužan je da preko radiotelekomunikacione opreme pošalje obavještenje Lučkoj kapetaniji o neposrednoj opasnosti za sigurnost plovidbe na koju naiđe, a naročito ako primijeti promjene na plovnom putu iz člana 130 stav 1 tačka 2 ovog zakona, naiđe na zagađivanje uljem, opasnim hemikalijama i štetnim materijama, led, oluju ili na drugu neposrednu opasnost za plovidbu ili na tropsku oluju, na temperaturu vazduha ispod tačke smrzavanja praćenu vjetrovima olujne snage koji prouzrokuju veliko nagomilavanje leda na nadgrađima ili na vjetar snage 10 ili više bofora po Beaufortovoj skali, a za koji nije bilo primljeno upozorenje.

Zapovjednik broda dužan je da obavještenje iz stava 1 ovog člana unese u brodski dnevnik.

Obavještenje o ugrožavanju sigurnosti

Član 142

Zapovjednik broda ili kompanija dužni su da, bez odlaganja, obavijeste Organ uprave, odnosno priznatu organizaciju koja će pokrenuti postupak utvrđivanja da li je potreban odgovarajući pregled broda, ako se na brodu otkrije nedostatak ili se otkrije nezgoda koja utiče na sigurnost, bezbjednosnu zaštitu broda ili ispravnost sredstava za spašavanje ili druge opreme.

Ako se brod nalazi u luci države ugovornice odgovarajuće međunarodne konvencije, zapovjednik ili kompanija će odmah obavijestiti pomorsku upravu države luke o događaju iz stava 1 ovog člana.

Neposredna opasnost od rata

Član 143

U slučaju neposredne opasnosti od rata zapovjednik broda je dužan da preduzme sve mjere opreznosti da bi sačuvao brod, posadu, putnike, teret i ostalu imovinu, kao i brodske isprave i knjige.

Ako nastupi ratno stanje između Crne Gore i druge države, zapovjednik broda je dužan da preduzme potrebne mjere da bi od neprijatelja sačuvao brod, posadu, putnike, teret i ostalu imovinu, kao i brodske isprave i knjige.

Ako se brod u slučaju nastupanja ratnog stanja između drugih država u kojem je Crna Gora neutralna nađe u luci jedne od zaraćenih država ili je na putu za luku zaraćene države ili mora proći kroz unutrašnje morske vode ili teritorijalno more zaraćene države, zapovjednik broda je dužan da zatraži uputstvo od broдача, a ako to nije moguće, od organa državne uprave nadležnog za vanjske poslove.

Zaključivanje ugovora o spašavanju i plovidbenim poslovima

Član 144

Zapovjednik broda, kao zastupnik broдача, ovlašćen je da u njegovo ime i za njegov račun u mjestu van sjedišta broдача zaključuje ugovore o spašavanju i pravne poslove potrebne za izvršenje putovanja i da u mjestu van sjedišta broдача u kojem nema ovlašćenog predstavnika broдача zaključuje ugovore o pomorskim plovidbenim poslovima, osim broдарskog ugovora na vrijeme za cijeli brod.

Zapovjednik broda ovlašćen je da, kao zastupnik broдача, pokreće pred stranim sudskim i upravnim organima postupak radi zaštite broдарevih prava i interesa u poslovima iz stava 1 ovog člana i da u tom postupku preduzima procesne radnje.

Ako broдар ograniči ovlašćenje zapovjednika, to ograničenje nema pravno dejstvo prema trećim licima koja za njega nijesu znala, niti su prema okolnostima mogla znati.

Održavanje reda i sigurnosti

Član 145

Zapovjednik broda ovlašćen je i dužan da svim licima na brodu izdaje naređenja kojima se obezbjeđuje brod, plovidba i održavanje reda na brodu i da nadzire izvršenje izdatih naređenja.

Radi održavanja reda i sigurnosti na brodu zapovjednik broda može da drži na brodu vatreno oružje, dok članovi posade broda ne smiju na brodu da imaju vatreno oružje.

Ograničenje slobode kretanja

Član 146

Zapovjednik broda ima pravo da za vrijeme plovidbe ograniči slobodu kretanja na brodu svakom licu koje teže ugrozi sigurnost broda, članova posade, putnika i drugih lica, stvari na brodu i životne sredine.

Sloboda kretanja može da se ograniči samo ako je to neophodno radi sigurnosti putnika i drugih lica i stvari na brodu ili radi zaštite broda ili zaštite životne sredine i može za stranog državljanina da traje najduže do dolaska broda u prvu luku u koju brod uplovi, a za državljanina Crne Gore - najkasnije do dolaska broda u prvu crnogorsku luku, odnosno dobijanja uputstva od najbližeg diplomatskog ili konzularnog predstavništva Crne Gore.

Mjere iz st. 1 i 2 ovog člana sa obrazloženjem unose se u brodski dnevnik.

Član posade broda koji narušava sigurnost plovidbe

Član 147

Zapovjednik broda ima pravo da člana posade broda koji narušava sigurnost plovidbe udalji sa radnog mjesta, a po potrebi, da ga iskrca sa broda i vrati u luku ukrcavanja u kojoj je sjedište brodarara.

Smanjenje hrane i vode

Član 148

Zapovjednik broda ima pravo, u slučaju nužde i dok ona traje, da članovima posade smanji količinu hrane i vode radi racionalnog korištenja postojećih zaliha hrane i vode na brodu.

Mjere iz stava 1 ovog člana sa obrazloženjem unose se u brodski dnevnik.

Samovoljno napuštanje broda

Član 149

Ako član posade broda koji je državljanin Crne Gore samovoljno napušta brod u luci, zapovjednik broda dužan je da napuštanje broda prijavi Lučkoj kapetaniji, odnosno diplomatskom ili konzularnom predstavništvu Crne Gore u toj državi, a ako nema diplomatskog ili konzularnog predstavništva Crne Gore u toj državi, diplomatskom ili konzularnom predstavništvu države ovlaštene da zastupa interese Crne Gore, odnosno lučkim vlastima te države.

Zapovjednik broda je dužan da utvrdi koje su stvari i isprave člana posade koji je samovoljno napuštao brod ostale na brodu i o tome sačini zapisnik.

Zapisnik iz stava 2 ovog člana sačinjava se u prisustvu dva svjedoka, a potpisuju ga zapovjednik broda i svjedoci.

Zapisnik o samovoljnom napuštanju broda i o stvarima člana posade koje su ostale na brodu i njihovoj predaji nadležnom organu zapovjednik broda dužan je da unese u brodski dnevnik.

Organ koji u luci primi lične stvari i isprave člana posade koji je samovoljno napuštao brod predaće ih njegovoj užoj porodici ili roditeljima, a ako njih nema, licu koje odredi nadležni organ starateljstva.

Spriječenost člana posade da se vrati na brod

Član 150

Smatra se da je član posade samovoljno napuštao brod ako se nije vratio na brod do odlaska broda iz luke.

Ako je član posade bio spriječen da se vrati na brod do odlaska broda iz luke, smatra se da je samovoljno napuštao brod ako se u roku od tri dana od dana kad je smetnja bila otklonjena nije prijavio organu iz člana 149 stava 1 ovog zakona.

Nepreduzimanje spašavanja broda

Član 151

Zapovjednik broda nije dužan da krene u pomoć i da preduzme spašavanje lica u životnoj opasnosti, ako:

- 1) bi preduzimanje tog spašavanja predstavljalo ozbiljnu opasnost za brod kojim on zapovijeda i za lica na tom brodu ili ako smatra da, prema posebnim okolnostima slučaja, preduzimanje spašavanja lica u opasnosti ne bi bilo uspješno;
- 2) dozna da je drugi brod izabran da ide u pomoć i da je izabrani brod taj izbor prihvatio;
- 3) od zapovjednika broda u opasnosti ili neposredno od lica koja su bila u životnoj opasnosti ili od zapovjednika drugog broda koji je stigao do tih lica bude obaviješten da pomoć više nije potrebna.

Unošenje podataka u brodski dnevnik

Član 152

Zapovjednik broda dužan je da u brodski dnevnik unese razloge zbog kojih nije krenuo u pomoć licima u opasnosti i preduzeo njihovo spašavanje, kao i razloge zbog kojih nije preduzeo spašavanje broda i stvari na njemu.

X. ŽIVOTNI I RADNI USLOVI POMORACA NA BRODU

Ugovor o radu

Član 153

Prilikom ukrcavanja na brod koji se nalazi na međunarodnom putovanju član posade mora imati zaključen ugovor o radu u pisanoj formi, koji potpisuju pomorac i vlasnik broda, odnosno brodar ili kompanija, a u slučaju da vlasnik broda, brodar, odnosno kompanija nije poslodavac, dokaz o ugovornom odnosu, koji mu osigurava normalne radne i životne uslove na brodu u skladu sa zakonom i kolektivnim ugovorom za pomorce.

Članu posade prije potpisivanja ugovora o radu mora se omogućiti da prouči ugovor radi upoznavanja sa svojim pravima i obavezama iz ugovora.

Brodar ili kompanija i pomorac moraju imati potpisan original ugovora o radu.

Brodar ili kompanija dužna je da obezbijedi članu posade informaciju o uslovima zaposlenja na brodu i da kopiju ugovora o radu preda na zahtjev nadležnih organa, uključujući i nadležne organe u lukama pristajanja broda.

Poslodavac je dužan da izda članu posade ispravu koja sadrži zabilješku o njegovom zaposlenju na brodu.

Podaci iz stava 5 ovog člana mogu se upisati i u pomorsku knjižicu pomorca ili se izdati u vidu svjedočanstva koje ne sadrži detalje o zaradi ili kvalitetu rada pomorca na brodu.

Ako kolektivni ugovor čini cijeli ili dio ugovora o radu pomorca, kopija takvog ugovora se mora nalaziti na brodu.

Ako ugovor o radu pomorca i kolektivni ugovor nijesu na engleskom jeziku, onda na engleskom jeziku moraju biti:

- 1) kopija standardnog oblika ugovora;
- 2) djelovi ugovora o kolektivnom pregovaranju koji su podložni inspekciji države luka.

Određbe st. 1 do 8 ovog člana primjenjuju se na odgovarajući način i na članove posada plutajućih objekata .

Član posade broda ima pravo na odgovarajuće radne i životne uslove na brodu, pravo na zdravstvenu zaštitu, medicinsku njegu, mjere socijalne pomoći i druge oblike socijalne zaštite.

Minimalni otkazni rok za prestanak ugovora o radu pomorca je 30 dana, a pomorac može otkazati, odnosno prekinuti ugovor o radu bez prethodnog obavještanja u slučaju:

- 1) zadržavanja broda više od 30 dana zbog nedostataka u skladu sa Konvencijom SOLAS i Konvencijom o teretnim linijama;
- 2) plovidbe broda u ratnu zonu, pod uslovom da pomorac nije saglasan da ide u tu ratnu zonu.

Vlasnik broda može otkazati, odnosno raskinuti ugovor o radu pomorca i u roku koji je kraći od 30 dana kada je:

- 1) brod prodat ili izgubljen;
- 2) pomorac u nemogućnosti da nastavi sa obavljanjem rada zbog bolesti ili povrede, a utvrđeno je da je pomorac nesposoban da obavlja svoje radne dužnosti ili je načinio teži disciplinski prekršaj.

Sadržaj ugovora o radu iz stava 1 ovog člana propisuje organ državne uprave nadležan za poslove rada.

Osiguranje ili druge garancije u slučaju napuštanja pomoraca

Član 153a

Crnogorski brod mora da ima važeće osiguranje ili drugu finansijsku garanciju za pomoć pomorcima u slučaju njihovog napuštanja.

Napuštenim pomorcem smatra se član posade broda, ako:

- brodar ne želi da pokrije troškove povratnog putovanja pomorca; ili
- je brodar napustio pomorca bez obezbjeđivanja osnovnih uslova, što uključuje: odgovarajuću hranu, smještaj, zalihe pitke vode, neophodno gorivo za opstanak na brodu, potrebnu medicinsku pomoć; ili
- je brodar na drugi način jednostrano prekinuo veze sa pomorcem, uključujući neisplaćivanje ugovorne zarade u periodu od najmanje dva mjeseca.

Osiguranje ili druga finansijska garancija iz stava 1 ovog člana, treba da obezbijedi pokriće za:

- neisplaćene zarade i druga primanja u skladu sa ugovorom o radu i kolektivnim ugovorom za najmanje četiri mjeseca; i
- opravdane troškove pomorca uključujući troškove povratnog putovanja avionom, hranu i smještaj od trenutka iskrcavanja sa broda do povratka u njegovo mjesto prebivališta, potrebnu medicinsku pomoć, prevoz ličnih stvari pomorca i drugih troškova nastalih od trenutka napuštanja pomorca.

Osiguranje ili druga finansijska garancija iz stava 1 ovog člana, mora se nalaziti na brodu na mjestu koje je dostupno pomorcima na brodu i mora biti sačinjena na engleskom jeziku.

Odredbe st. 1 i 2 ovog člana, primjenjuju se i na strane brodove koji namjeravaju da uplove u crnogorsku luku ili da pristanu uz postrojenja za istraživanje i proizvodnju ugljovodonika u teritorijalnom moru Crne Gore.

Osiguranje ili druge garancije za pokrivanje troškova ugovornih potraživanja pomoraca

Član 153b

Crnogorski brod mora da ima važeće osiguranje ili drugu finansijsku garanciju za slučaj smrti, invalidnosti pomorca nastale zbog povreda na radu, profesionalnih bolesti i bolesti u vezi sa radom naplativu na prvi poziv u skladu sa zakonom, ugovorom o radu pomorca ili kolektivnim ugovorom.

U slučaju isplate sredstava osiguranja ili druge finansijske garancije iz stava 1 ovog člana izdaje se potvrda o isplaćenim sredstvima i oslobađanja od odgovornosti u skladu sa Međunarodnom konvencijom o radu pomoraca.

Osiguranje ili druga finansijska garancija iz stava 1 ovog člana, mora se nalaziti na brodu na mjestu koje je dostupno pomorcima na brodu i mora biti sačinjena na engleskom jeziku.

Odredbe st. 1 i 2 ovog člana, primjenjuju se i na strane brodove koji namjeravaju da uplove u crnogorsku luku ili da pristanu uz postrojenja za istraživanje i proizvodnju ugljovodonika u teritorijalnom moru Crne Gore.

Radno vrijeme i noćni rad

Član 154

Radno vrijeme pomorca na brodu traje osam sati dnevno po moru i u luci, sa jednim danom odmora u toku nedelje i danom odmora za državne i vjerske praznike.

Maksimalno radno vrijeme pomorca ne može da traje duže od:

- 1) 14 sati u bilo kojem periodu od 24 sata;
- 2) 72 sata u bilo kojem periodu od sedam dana.

Pod noćnim radom podrazumijeva se vremenski period od najmanje devet sati, koji počinje najkasnije od ponoći a završava se ne ranije od pet sati ujutru.

Pomorac mlađi od 18 godina života (u daljem tekstu: mlađi pomorac) ne može da radi noću.

Odmor

Član 155

Minimalno vrijeme odmora pomorca ne može da traje kraće od:

- 1) 10 sati u bilo kojem periodu od 24 sata;
- 2) 77 sati u bilo kojem periodu od sedam dana.

Vrijeme odmora se može podijeliti u najviše dva perioda, od kojih će jedan biti najkraće šest sati neprekidno, a vremenski razmak između uzastopnih perioda odmora ne može da pređe 14 sati.

Obavezne vježbe okupljanja (smotre), protivpožarne vježbe i vježbe sa čamcima za spašavanje i obuke na brodu koje su propisane međunarodnim propisima moraju se sprovoditi na način koji će što manje ometati vrijeme odmora i neće dovesti do zamora pomoraca.

Sati odmora mogu se prekinuti u vanrednim slučajevima pod uslovom da se naknade poslije završetka vanrednih slučajeva.

Brodar je dužan da, na lako pristupačnom mjestu na brodu, obezbijedi postavljanje table sa rasporedom rada na brodu, na crnogorskom i engleskom jeziku, koja za svako radno mjesto mora da sadrži najmanje:

- 1) raspored službe na moru i službe u luci;
- 2) maksimalno radno vrijeme ili minimalno vrijeme odmora pomorca.

Brodar je dužan da vodi zapisnik o dnevnim satima rada i odmora pomorca.

Godišnji odmor

Član 156

Svaki pomorac ima pravo na plaćeni godišnji odmor, koji se izračunava na osnovu 2,5 kalendarska dana po mjesecu zaposlenja i srazmjerno za nepotune mjesece.

Rad mladeg pomorca

Član 157

Lice mlađe od 16 godina života ne može da radi na brodu.

Radno vrijeme mladeg pomorca ne može da bude duže od osam sati dnevno ili 40 sati nedeljno, dok prekovremeni rad treba da bude odrađen samo ako je to neizbježno radi sigurnosti plovidbe.

Mlađem pomorcju mora biti obezbijedeno za sve obroke dovoljno vremena, a za dnevni glavni obrok najmanje sat vremena.

Mlađem pomorcju mora biti obezbijeden odmor od 15 minuta poslije svaka dva sata neprekidnog rada, kada je to moguće.

Izuzetno, odredbe st. 2 do 4 ovog člana neće se primjenjivati, ako:

- 1) nije moguće obavljanje dužnosti u smjenama ili rad prema promjenljivom rasporedu za mlađe pomorce koji obavljaju poslove na palubi, mašini ili u opštoj službi;
- 2) nije moguće obezbijediti efikasnu obuku mlađih pomoraca u skladu sa propisanim planovima i programima;
- 3) je to neophodno zbog sigurnosti plovidbe.

Okolnosti iz stava 5 ovog člana moraju se evidentirati, uz navođenje razloga i uz potpis od strane zapovjednika broda.

Zaštita zdravlja i sigurnosti i sprječavanje nezgoda na brodu

Član 158

Brodar ili kompanija dužna je da brine o zaštiti zdravlja i sigurnosti i sprječavanju nezgoda na brodu u skladu sa zakonom.

Na brodu se mora nalaziti priručnik o načinu zaštite zdravlja, sigurnosti i sprječavanja nezgoda na brodu.

Na brodu koji ima pet i više pomoraca mora se obrazovati brodski odbor za sigurnost, koji čini po jedan predstavnik iz svake službe na brodu.

Zdravstvena briga na brodu

Član 159

Svakom pomorcju se mora obezbijediti besplatan odlazak ljekaru ili zubaru u lukama pristajanja broda, gdje je to moguće.

Prostorije za smještaj i odmor pomoraca

Član 160

Brod treba da ima odgovarajuće prostorije za smještaj i odmor pomoraca.

Bliže uslove koje treba da ispunjavaju prostorije za smještaj i odmor pomoraca utvrđuje Ministarstvo.

Stručne osnove za izradu propisa iz stava 2 ovog člana, člana 49 st. 8 i 9, člana 51 stav 13, člana 57 stav 4, člana 66 stav 3, člana 67 stav 6, člana 83 stav 2, člana 88 stav 4 i člana 89 stav 1 ovog zakona priprema Organ uprave.

Prehrana i posluživanje hrane na brodu

Član 161

Količina, hranljiva vrijednost, kvalitet, raznovrsnost hrane i pitke vode na brodu mora da odgovara broju pomoraca na brodu, njihovim vjerskim zahtjevima i kulturnim običajima.

Lica koja su zaposlena u službi za posluživanje hrane moraju biti obučena ili osposobljena za ta radna mjesta.

Na brodu koji plovi sa 10 ili više članova posade mora biti ukrcan osposobljen brodski kuvar.

Zapovjednik broda ili lice koje ovlasti zapovjednik dužno je da jednom nedjeljno vrši kontrolu, odnosno pregled zaliha hrane i pitke vode, svih prostora i opreme koji služe za skladištenje i rukovanje hranom i pitkom vodom, brodske kuhinje i druge opreme za pripremanje i posluživanje obroka, o čemu sačinjava zapisnik, kojim se nalaže otklanjanje uočenih nedostataka.

Zaštita prava pomoraca iz radnog odnosa

Član 162

U inostranim lukama član posade broda koji je državljanin Crne Gore može se, radi zaštite svojih prava iz radnog odnosa, obratiti diplomatskim ili konzularnim predstavništvima Crne Gore.

Posredovanje pri zapošljavanju

Član 163

Posredovanje pri zapošljavanju pomoraca na brodovima crnogorske državne pripadnosti i brodovima strane državne pripadnosti vrši Zavod za zapošljavanje Crne Gore (u daljem tekstu: Zavod).

Posredovanje pri zapošljavanju pomoraca na brodovima crnogorske i strane državne pripadnosti mogu obavljati i pravna lica, na osnovu odobrenja Ministarstva.

Odobrenje iz stava 2 ovog člana, izdaje se pravnom licu koje je registrovano za obavljanje djelatnosti zapošljavanja pomoraca u Centralnom registru privrednih subjekata i koje ispunjava sljedeće uslove:

- ima zaposleno najmanje jedno lice koje ima najmanje dvije godine radnog iskustva u pomorstvu, od čega najmanje 12 mjeseci plovidbenog staža;
- ima sertifikat o sistemu kvaliteta u skladu sa međunarodnim ISO standardom, koji se odnosi na posredovanje pri zapošljavanju pomoraca;
- ima odgovarajući prostor i opremu.

Pravno lice kojem je izdato odobrenje za posredovanje pri zapošljavanju pomoraca, na brodovima crnogorske i strane državne pripadnosti, dužno je da:

- obezbijedi da pomorac, prije upućivanja na brod, ima zaključen ugovor o radu sa brodarom ili kompanijom koji je u skladu sa zakonom, kolektivnim ugovorom i međunarodnim ugovorima;
- provjeri da li prije potpisivanja ugovora iz alineje 1 ovog stava, brodar ili kompanija kod koje se pomorac zapošljava, osigurava pomorce od povreda na radu, profesionalnih bolesti i bolesti u vezi sa radom i da li posjeduje osiguranje repatrijacije pomoraca i da o tome obavijesti pomorca;
- provjeri da li pomorac ispunjava uslove za ukrcavanje na brod u određenom svojstvu;
- vodi evidenciju o pomorcima koji traže zaposlenje i poslodavcima koji prijavljuju potrebu za pomorcima;
- vodi evidenciju o pomorcima koji su se zaposlili posredovanjem pravnog lica iz stava 2 ovog člana;
- na zahtjev Ministarstva i Zavoda dostavlja podatke iz al. 4 i 5 ovog stava.

Za posredovanje pri zapošljavanju pomoraca pravno lice iz stava 2 ovog člana ne smije naplaćivati naknadu pomorcima.

Troškove za izdavanje pasoša, pomorske knjižice, ovlaštenja o osposobljenosti, ljekarske preglede koji spadaju u obavezne preglede u skladu sa zakonom plaća pomorac.

Način vođenja evidencije iz stava 4 al. 4 i 5 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Svjedočanstvo o radu pomoraca i deklaracija o ispunjenosti uslova rada pomoraca

Član 164

Brodovi crnogorske državne pripadnosti koji plove u međunarodnom putovanju i imaju 500 BT ili više moraju imati svjedočanstvo o radu i deklaraciju o ispunjenosti uslova rada pomoraca.

Svjedočanstvom o radu pomoraca potvrđuje se da su radni i životni uslovi pomoraca na tom brodu u skladu sa Konvencijom o radu pomoraca.

Deklaracija o ispunjavanju uslova rada pomoraca je isprava kojom se potvrđuje da je brod održavan u skladu sa Konvencijom o radu pomoraca.

Isprave iz stava 1 ovog člana izdaje Organ uprave.

Bliže uslove koji se odnose na radno vrijeme, vrijeme odmora, smještaj i prostorije za odmor, hranu i način posluživanja, zdravstvene mjere i mjere zaštite na radu pomoraca propisuje Ministarstvo.

Zarade pomoraca na brodu

Član 165

Pomorcima na brodu mjesečno se isplaćuju zarade u skladu sa ugovorom o radu.

Pomorac ima pravo na uvećanu zaradu za prekovremeni rad, u skladu sa zakonom i kolektivnim ugovorom.

Evidenciju prekovremenog rada dužan je da vodi zapovjednik ili lice koje ovlasti zapovjednik.

Evidenciju iz stava 3 ovog člana ovjerava pomorac jednom mjesečno.

Brodar je dužan da pomorcu, u pisanoj formi, preda mjesečni obračun dospelih isplata i plaćenih iznosa, uključujući zarade i kurs zamjene ako je isplata izvršena u stranoj valuti ili primjenom stopa različitih od onih koje su ugovorene.

Prenos cijele ili dijela zarade

Član 166

Vlasnik broda dužan je da omogući pomorcu prenos cijele ili dijela zarade porodici i drugim licima koje izdržava.

Brodski postupak po prigovoru pomorca

Član 167

Član posade broda koji smatra da su mu povrijeđena prava u vezi životnih i radnih uslova na brodu ima pravo da podnese usmeni i pismeni prigovor nadređenom oficiru, zapovjedniku broda, vlasniku broda, brodaru, kompaniji ili Lučkoj kapetaniji, a ako to smatra potrebnim i odgovarajućim organima u lukama pristajanja broda.

Ako se prigovor iz stava 1 ovog člana podnosi na brodu, unosi se u brodski dnevnik.

Prilikom podnošenja prigovora mora biti prisutan najmanje još jedan član posade broda u svojstvu svjedoka.

Vlasnik broda, brodar ili kompanija dužni su da obezbijede da se svakom članu posade broda pri ukrcavanju na brod uruči uputstvo za postupak po prigovoru koji se primjenjuje na tom brodu, koje sadrži informacije o nadležnom organu države za postupanje po prigovoru, imena članova posade broda koji će im u postupcima po prigovoru pružiti odgovarajuću pomoć i dr.

XI. TRAGANJE I SPAŠAVANJE

Pružanje pomoći i spašavanje

Član 168

Traganje i spašavanje na moru je pružanje svih vidova pomoći i spašavanja ugroženih lica, brodova i stvari.

Traganje obuhvata preduzimanje radnji na ustanovljavanju mjesta, prirode i obima nezgode na moru, radi pružanja pomoći, prvenstveno radi zaštite i spašavanja ugroženih lica.

Spašavanje obuhvata preduzimanje radnji radi pronalaženja lica u opasnosti, pružanja prve pomoći, smještaja na sigurno mjesto i obezbjeđivanja drugih potreba.

U okviru traganja i spašavanja obavlja se osmatranje i javljanje o zapaženim pojavama i drugim događajima.

Obaveza traganja i spašavanja

Član 169

Traganje i spašavanje ugroženih lica na moru je obavezno, pod uslovom da se time ne ugrožava sigurnost lica, broda, odnosno plovnog objekta koji obavlja traganje, odnosno spašavanje.

Vršenje traganja i spašavanja

Član 170

Traganje i spašavanje ugroženih lica, brodova i stvari na moru vrši Organ uprave.

Nacionalni plan za traganje i spašavanje na moru

Član 171

Traganje i spašavanje na moru vrši se u skladu sa Nacionalnim planom za traganje i spašavanje na moru (u daljem tekstu: Nacionalni plan), koji donosi Vlada.

Nacionalni plan sadrži organizaciju traganja i spašavanja, način traganja i spašavanja i nosioce aktivnosti na traganju i spašavanju.

Traganje i spašavanje jahti

Član 172

Odredbе čl. 168 do 171 ovog zakona primjenjuju se i na jahte.

XII. DRŽAVNA PRIPADNOST I IDENTIFIKACIJA BRODA

Crnogorska državna pripadnost broda

Član 173

Crnogorsku državnu pripadnost stiče brod upisom u upisnik brodova Crne Gore, odnosno izdavanjem privremenog plovidbenog lista.

U upisnik brodova Crne Gore ne može se upisati brod koji je upisan u strani upisnik brodova.

U upisnik brodova Crne Gore može se upisati brod odgovarajuće starosti prema vrsti brodova.

Brod koji je stekao crnogorsku državnu pripadnost ima pravo i dužnost da vije zastavu Crne Gore.

Zastava je istovjetna sa zastavom Crne Gore, čija je širina u odnosu na dužinu 1:1,5.

Pravo i dužnost da vije zastavu iz stava 4 ovog člana nema brod bez posade.

Čamci upisani u upisnik čamaca dužni su da, van granica unutrašnjih morskih voda i teritorijalnog mora Crne Gore, viju zastavu Crne Gore.

Način vijanja zastave na brodovima i drugim pomorskim objektima i starost brodova prema vrsti brodova koji se mogu upisati u upisnik brodova Crne Gore propisuje Ministarstvo.

Znak crnogorske državne pripadnosti broda

Član 174

Zastava je znak crnogorske državne pripadnosti broda.

Određivanje imena i oznake

Član 175

Brod koji je upisan u upisnik brodova Crne Gore, osim tehničkog plovnog objekata i broda kojem je izdat privremeni plovidbeni list, mora da ima ime.

Tehički plovni objekat mora da ima oznaku, a pored oznake može da ima i ime.

Dva broda ne mogu da imaju isto ime, a dva tehnička plovna objekta ne mogu da imaju istu oznaku.

Ime, odnosno oznaku i luku upisa rješenjem određuje Ministarstvo.

Način određivanja imena, odnosno oznake i luke upisa, način nanošenja imena i oznaka i način vođenja evidencije o imenima i oznakama i luci upisa propisuje Ministarstvo.

Pozivni znak i MMSI broj

Član 176

Brod i čamac koji imaju radio-uređaj prema propisima o međunarodnom radio-saobraćaju moraju imati pozivni znak i MMSI broj.

Način, uslove i postupak određivanja pozivnog znaka i MMSI broja i vođenja evidencije o pozivnom znaku i MMSI broju propisuje nezavisno regulatorno tijelo nadležno za elektronske komunikacije.

Luka upisa

Član 177

Brod mora nositi ime luke upisa.

Luka upisa je luka na čijem je području sjedište Lučke kapetanije koja vodi upisnik u koji je brod upisan.

XIII. ISTRAGA POMORSKIH NEZGODA I NESREĆA

Istraživanje pomorskih nezgoda i nesreća

Član 178

Svaka pomorska nezgoda i nesreća mora se detaljno ispitati i analizirati, nezavisno od istrage koju vode nadležni državni organi.

Istraživanje pomorskih nezgoda i nesreća i događaja koji ugrožavaju sigurnost pomorske plovidbe, odnosno utvrđivanje činjenica i okolnosti pod kojima su se dogodile nema za cilj utvrđivanje krivice ili odgovornosti za nastanak nezgoda i nesreća i događaja koji ugrožavaju sigurnost već njihovo sprečavanje u budućnosti.

Ako plovni objekat strane državne pripadnosti pretrpi pomorsku nezgodu ili nesreću u unutrašnjim morskim vodama ili teritorijalnom moru Crne Gore, Ministarstvo će o tome obavijestiti organe državne uprave nadležne za unutrašnje i vanjske poslove, kao i nadležne organe države u kojoj je plovni objekat upisan, brodarka, odnosno kompaniju, odnosno vlasnika broda, kao i nadležne organe drugih država, ako su se na plovnom objektu koji je pretrpio pomorsku nezgodu ili nesreću nalazili putnici i posada iz tih država, kao i organe države kojoj prijeti opasnost od zagađenja životne sredine ili ima interesa da učestvuje u istrazi.

Ako plovni objekat crnogorske državne pripadnosti pretrpi nezgodu ili nesreću na teritoriji druge države, istraživanje te nezgode ili nesreće sprovodi se po ovom zakonu, ako ta država ne sprovede istraživanje.

Komisija za istraživanje

Član 179

Sigurnosnu istragu u cilju utvrđivanja uzroka pomorske nezgode i nesreće i predlaganja mjera radi izbjegavanja pomorskih nezgoda i nesreća i unaprjeđivanja sigurnosti plovidbe vrši Komisija za istraživanje pomorskih nezgoda i nesreća (u daljem tekstu: Komisija za istraživanje), koju obrazuje Vlada.

Komisija za istraživanje je samostalna u radu i funkcionalno nezavisna od svih organa državne uprave nadležnih za pomorstvo i drugih pravnih i fizičkih lica koja mogu uticati na objektivnost komisije.

Komisija za istraživanje:

- 1) vrši istraživanje pomorskih nezgoda i nesreća plovnih objekata, a po svojoj procjeni obavlja poslove istraživanja nezgoda i nesreća plovnih objekata i događaja koji ugrožavaju sigurnost;
- 2) daje sigurnosne preporuke radi poboljšanja sigurnosti u pomorskom saobraćaju;
- 3) vodi bazu podataka o pomorskim nezgodama i nesrećama;
- 4) dostavlja podatke baze podataka međunarodnim organizacijama, u skladu sa zaključenim međunarodnim ugovorima;
- 5) saraduje sa drugim istražnim organima za istragu pomorskih nezgoda i nesreća članica Međunarodne pomorske organizacije;
- 6) objavljuje rezultate istrage uz poštovanje načela tajnosti;
- 7) predlaže i ažurira listu nezavisnih stručnjaka za istragu pomorskih nezgoda i nesreća (u daljem tekstu: lista stručnjaka);
- 8) dostavlja Vladi godišnji izvještaj o radu do 31. marta tekuće za prethodnu godinu;
- 9) obavlja druge poslove od značaja za istraživanje pomorskih nezgoda i nesreća plovnih objekata.

Sastav Komisije za istraživanje

Član 180

Komisiju za istraživanje čine najviše tri stalna člana.

Komisiju za istraživanje predstavlja i njenim radom rukovodi glavni istražilac.

U radu Komisije za istraživanje po potrebi učestvuju i povremeni članovi, koji se angažuju sa liste stručnjaka iz člana 179 stav 3 tačka 7 ovog zakona.

Glavni istražilac iz stava 2 ovog člana, za svaku pomorsku nezgodu i nesreću, formira ekspertski tim za istraživanje nezgoda i nesreća sa liste stručnjaka.

Izvještaj o rezultatima istraživanja pomorskih nezgoda i nesreća Komisija za istraživanje dostavlja Vladi, najkasnije u roku od pet dana od dana sačinjavanja izvještaja.

Članovi Komisije za istraživanje imaju pravo na naknadu za svoj rad.

Sredstva za rad Komisije za istraživanje obezbjeđuju se iz Budžeta.

Bliži postupak i način sprovođenja istraživanja pomorskih nezgoda i nesreća, bliža ovlaštenja i uslove koje mora da ispunjava glavni istražilac, način obavještavanja, organizaciju, način rada, obuku nezavisnih stručnjaka, druga pitanja od značaja za rad Komisije za istraživanje i visinu naknade iz stava 6 ovog člana utvrđuje Vlada.

Baze podataka

Član 181

Komisija za istraživanje i Ministarstvo dužni su da prikupljaju, analiziraju i čuvaju podatke, izvještaje o ugrožavanju sigurnosti, pomorskim nezgodama i nesrećama, kao i o događajima koji ugrožavaju sigurnost, o čemu vode odvojene baze podataka.

Način prikupljanja podataka, analize i čuvanja podataka i sačinjavanja izvještaja, kao i način vođenja baza podataka iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Istraga pomorskih nezgoda i nesreća jahti

Član 182

Odredbe čl. 179 do 181 ovog zakona primjenjuju se i na jahte.

XIV. NADZOR

Član 183

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona vrši Ministarstvo preko lučkih kapetanija u Baru i Kotoru i organ uprave nadležan za poslove inspeksijskog nadzora.

Područje nadležnosti lučkih kapetanija određuje Vlada.

Državni službenici i namještenici koji obavljaju određene poslove u lučkim kapetanijama dužni su da nose službena odijela za vrijeme vršenja službe, koje propisuje Ministarstvo.

Član 184

Poslove inspeksijskog nadzora iz člana 183 ovog zakona vrši Inspektor u skladu sa zakonom.

Inspektor mora imati:

- 1) ovlaštenje o osposobljenosti za zvanje zapovjednika broda od 3000 BT ili većeg broda ili ovlaštenje o osposobljenosti za zvanje upravitelja mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 3000 kW ili jačim i najmanje pet godina pomorskog iskustva u svojstvu oficira palube ili oficira mašine ili inspektora države zastave ili pomoćnog inspektora države luke, od čega najmanje dvije godine plovidbe u svojstvu oficira palube ili mašine ili diplomu inženjera brodogradnje, inženjera mašinstva - smjer brodomašinstva, ili inženjera pomorskog saobraćaja - nautičkog, brodomašinskog ili smjera komunikacija i brodske elektronike, i ima najmanje pet godina radnog iskustva kao inženjer;
- 2) najmanje jednu godinu radnog iskustva u vršenju poslova inspeksijskog nadzora ili najmanje jednu godinu u obavljanju poslova tehničkog nadzora nad brodovima;
- 3) sposobnost usmene i pisane komunikacije sa pomorcima na jeziku koji se pretežno koristi na brodu i primjereno znanje odredbi međunarodnih konvencija i bitnih postupaka u nadzoru države zastave;
- 4) završenu obuku za obavljanje inspeksijskog nadzora u skladu sa Pariškim memorandumom o razumijevanju o kontroli države luke.

Obuku iz stava 2 tačka 4 ovog člana obezbjeđuje Ministarstvo.

Inspektor ne smije imati imovinski interes u luci inspeksijskog pregleda ni na brodovima koji su predmet pregleda i ne smije biti zaposlen niti obavljati poslove u ime priznatih organizacija za statutarnu sertifikaciju brodova, ni obavljati preglede potrebne za izdavanje sertifikata za brodove.

Inspektor mora da ima legitimaciju, koju izdaje Ministarstvo.

Izgled legitimacije iz stava 5 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Član 185

Inspeksijski poslovi obuhvataju vršenje inspeksijskog nadzora nad:

- 1) stranim brodovima i njihovim posadama koji pristaju u lukama ili sidrištima Crne Gore i brodovima crnogorske državne pripadnosti i njihovim posadama;

- 2) pomorskim objektima u pogledu njihove sposobnosti za plovidbu ili upotrebu;
- 3) operativnim i drugim obalama, lukobranama, potrebnim dubinama, uređajima, postrojenjima i drugim objektima namijenjenim za sidrenje, zaštitu brodova, ukrcavanje i iskrcavanje putnika i stvari u skladu sa međunarodnim ugovorima;
- 4) održavanjem i obilježavanjem plovnih puteva u teritorijalnom moru i unutrašnjim morskim vodama i objektima za sigurnost plovidbe na tim plovnim putevima;
- 5) obavljanjem radio-službe radi sigurnosti plovidbe i zaštite ljudskog života na moru i njihovim uređajima i opremom kao i održavanjem sredstava i radom tih službi;
- 6) plovidbom i pilotažom;
- 7) prevozom lica i stvari u pogledu zaštite ljudskih života i imovine;
- 8) obavljanjem meteorološke službe na brodovima koja služi sigurnosti plovidbe;
- 9) uslovima za rad pomoraca na brodovima;
- 10) obavljanjem djelatnosti posredovanja pri zapošljavanju pomoraca.

Odredba stava 1 tačka 3 ovoga člana ne odnosi se na dio luke namijenjene za potrebe odbrane i bezbjednosti.

Inspeksijski pregledi stranog broda u lukama i na sidrištima Crne Gore i broda crnogorske državne pripadnosti pri vršenju inspekcijog nadzora mogu biti: osnovni, detaljni, prošireni, periodični i dodatni i sprovode se u skladu sa Pariškim memorandumom o razumijevanju o kontroli države luke.

Način, postupak i učestalost inspekcijskog nadzora brodova iz stava 3 ovog člana, kriterijume i postupke odabira broda za inspeksijski nadzor, mjere koje preduzima inspektor nakon izvršenog inspekcijskog pregleda, način podnošenja prigovora na zapisnik, odnosno žalbe na rješenje o izvršenom inspekcijskom nadzoru, kao i postupanje po prigovoru na zapisnik, odnosno žalbi na rješenje propisuje Ministarstvo.

Član 186

U obavljanju inspekcijskog nadzora nad stranim brodovima shodno odredbi člana 185 stava 1 tačka 1 ovoga zakona, provjerava se ima li brod važeće isprave u skladu sa odredbama međunarodnih konvencija, i to:

- 1) Međunarodne konvencije o zaštiti ljudskih života na moru;
- 2) Međunarodne konvencije o teretnim linijama;
- 3) Međunarodne konvencije o sprečavanju zagađivanja mora s brodova;
- 4) Međunarodne konvencije o standardima za obuku, izdavanju uvjerenja i vršenju brodske straže pomoraca;
- 5) Međunarodne konvencije o minimalnim standardima na trgovačkim brodovima;
- 6) Konvencije o međunarodnim pravilima o izbjegavanju sudara na moru;
- 7) Međunarodne konvencije o građanskoj odgovornosti za štetu zbog zagađivanja uljem;
- 8) Međunarodne konvencije o baždarenju brodova;
- 9) Međunarodne konvencije o građanskoj odgovornosti za štetu zbog zagađivanja pogonskim uljem, 2001;
- 10) Međunarodne konvencije o radu pomoraca, 2006;
- 11) Međunarodne konvencije o nadzoru štetnih sistema protiv obrastanja brodova, 2001;
- 12) Atenske konvencije o prevozu putnika i njihovog prtljaga morem, 1974., sa izmjenama i dopunama Protokola iz 2001. godine;

Ako državu čiju zastavu brod vije ne obavezuju konvencije navedene u stavu 1 ovog člana, inspektor provjerava da li brod u pogledu konstrukcije, opreme, posade, vrste, količine i smještaja tereta, broja putnika i sveukupnog opterećenja može sigurno obaviti namjeravano putovanje.

Pri ispitivanju sigurnosti plovidbe broda iz stava 2 ovog člana uzima se u obzir prvenstveno, ali ne isključivo, sadržaj konvencija navedenih u stavu 1 ovoga člana.

Inspekcijskim nadzorom nad stranim brodom utvrđuje se ispunjava li posada i cjelokupno stanje broda, uključujući mašinu, prostorije za smještaj posade i higijenske uslove na brodu pravila i standarde utvrđene međunarodnim konvencijama iz stava 1 ovog člana.

Član 187

Ako se u obavljanju inspekcijskog nadzora utvrdi da brod nema važeće isprave iz člana 186 ovog zakona ili da položaj teretne linije, odnosno nadvođa ne odgovara podacima iz tih isprava ili da brod nije utovaren u skladu s dobijenom teretnom linijom, odnosno nadvođem ili da teret nije pravilno raspoređen, zabranit će se brodu da isplovi iz luke sve dok ne bude mogao nastaviti plovidbu bez opasnosti za ljudske živote na brodu.

Ako se u obavljanju inspeksijskog nadzora prema odredbi člana 186 ovog zakona utvrdi da strani brod nema važeću ispravu kojom se dokazuje ispravnost brodskih uređaja za utovar i istovar tereta ili ako se utvrdi da stanje tih uređaja nije u skladu s podacima iz te isprave, zabraniće se utovar i istovar tereta uređajima broda.

Ako se u obavljanju inspeksijskog nadzora utvrde nedostaci iz st. 1 i 2 ovog člana, o utvrđenom stanju i preduzetim mjerama obavjestiće se putem diplomatskih, odnosno konzularnih tijela nadležno tijelo čiju zastavu brod vije i Međunarodna pomorska organizacija.

Ako Inspektor utvrdi da je na plovnom objektu ukrcano više lica ili veća količina tereta od dozvoljene ili da je teret smješten tako da ugrožava sigurnost broda ili lica na njemu, rješenjem će mu zabraniti isplovljavanje iz luke, odnosno dalju plovidbu, dok ne otkloni utvrđene nedostatke.

Odredbe st. 1 do 4 ovog člana na odgovarajući način se primjenjuju i na brodove čija država zastava odnosno konvencije ne obavezuje.

Član 188

Ako se iz opravdanih razloga posumnja da stanje broda bitno ne odgovara podacima navedenima u ispravama iz člana 186 st. 1 i 2 ovog zakona ili da je strani brod ukrcao veći broj putnika od dopuštenog, ili da nema minimalan broj stručno osposobljenih članova posade i da očigledno brod u takvom stanju, odnosno s tolikim brojem putnika ili takvim stanjem posade ne bi bio sposoban nastaviti plovidbu bez opasnosti za ljudske živote na brodu, zabraniće mu se da isplovi iz luke dok ne bude mogao nastaviti plovidbu bez opasnosti za ljudske živote na njemu.

Član 189

U obavljanju inspeksijskog nadzora nad sposobnošću pomorskih objekata za plovidbu prema odredbi člana 185 ovoga zakona provjerava se:

- 1) ima li pomorski objekat važeće propisane brodske isprave i brodske knjige;
- 2) jesu li na plovnom objektu od dana izdavanja, odnosno potvrđivanja isprava izdatih na osnovu tehničkog nadzora nastale bitne promjene zbog kojih je očigledno da plovni objekat u takvom stanju nije sposoban ploviti bez opasnosti za lica, teret na njemu i okolinu;
- 3) ispunjava li pomorski objekat uslove određene u čl. 52, 75 i 83 ovog zakona;
- 4) je li na bokovima plovnog objekta obilježena propisana oznaka teretne linije, odnosno nadvođe;
- 5) uvježbanost posade u rukovanju čamcima i ostalim sredstvima za spašavanje i uređajima za otkrivanje, sprječavanje i gašenje požara.

Inspeksijski nadzor obuhvata i provjeru ima li pomorski objekat važeći registar teretnog uređaja i odgovara li stanje uređaja za utovar, istovar ili pretovar tereta podacima iz registra teretnog uređaja.

Član 190

Ako se u obavljanju inspeksijskog nadzora shodno odredbama člana 185 ovoga zakona utvrde nedostaci broda u pogledu njegove sposobnosti za plovidbu, narediće se zapovjedniku broda da u određenom roku otkloni utvrđene nedostatke.

Ako se utvrđeni nedostaci ne otklone u određenom roku ili ako su utvrđeni nedostaci takve prirode da ugrožavaju sigurnost broda, lica i tereta na njemu i okoline ili ako su mu tankovi otpadnih voda puni, zabraniće se brodu dalja plovidba dok se navedeni nedostaci ne otklone i oduzeće mu se isprava o sposobnosti za plovidbu.

Ako se u obavljanju inspeksijskog nadzora utvrdi da shodno odredbi člana 189 stava 2 ovog zakona brod nema važeći registar teretnog uređaja ili ako stanje tih uređaja nije u skladu s registrom teretnog uređaja, zabraniće mu se da obavlja utovar, istovar ili pretovar tereta vlastitim uređajima za obavljanje tih radnji.

Inspeksijski pregled pomorskih objekata koji viju crnogorsku zastavu iz člana 189 ovog zakona može se obaviti i van unutrašnjih morskih voda i teritorijalnog mora Crne Gore, ukoliko se ocijeni da postoji opravdana sumnja da stvarno stanje na brodu ne odgovara izdatim brodskim ispravama i knjigama ili da se do isteka važenja brodskih isprava i knjiga ne predviđa uplovljavanje broda u luke Crne Gore.

U obavljanju inspeksijskog nadzora iz člana 189 ovog zakona Inspektor može od priznate organizacije ili Organa uprave zatražiti na uvid dokumentaciju o postupku izdavanja svjedočanstava za brod koji se nadzire.

Ako zapovjednik ne postupi po nalogu inspekcije iz st. 2 i 3 ovog člana, Inspektor će, nakon što rješenje postane izvršno, na pogodan način zabraniti plovidbu, odnosno utovar, istovar ili pretovar tereta.

Ako brod iz stava 6 ovog člana predstavlja ili može predstavljati opasnost za luke, plovne putove, plovidbu, iskorištavanje prirodnih bogatstava mora ili okoline, Inspektor će, pored radnji iz stava 6 ovog člana, rješenjem narediti vlasniku broda da u primjerenom roku preduzme mjere za njegovo uklanjanje uz nadzor kapetanije.

Ako vlasnik broda ne postupi u skladu sa rješenjem Inspektora iz stava 7 ovog člana, Lučka kapetanija će na trošak i rizik vlasnika organizovati uklanjanje broda posredstvom pravnog ili fizičkog lica kojoj je to poslovna djelatnost.

Ako brod iz stava 6 ovog člana predstavlja neposrednu opasnost za luke, plovne putove, plovidbu, iskorištavanje prirodnih bogatstava mora ili okoline, Inspektor će i bez prethodnog donošenja rješenja iz stava 7 ovog člana odlučiti o uklanjanju broda na trošak i rizik vlasnika.

Uklanjanje broda u smislu st. 8 i 9 ovog člana znači svaki oblik sprječavanja, ublažavanja ili otklanjanja opasnosti.

Odredbe čl. 189 i 190 ovog zakona na odgovarajući se način primjenjuju na druge plovne te plutajuće odobalne objekte.

Član 191

Ako se u obavljanju inspeksijskog nadzora shodno odredbi člana 185 stav 1 tačka 3 ovoga zakona utvrdi da se u lukama otvorenim za međunarodni i unutrašnji saobraćaj ne sprovodi režim koji je u skladu s međunarodnim obavezama Crne Gore ili posebnim propisima koji uređuju red u lukama ili da je stanje luka takvo da predstavlja opasnost za sigurnost plovnih objekata, narediće se korisniku luke da, radi otklanjanja utvrđenih nedostataka, u određenom roku, preduzme odgovarajuće mjere ili obavi potrebne radove.

Ako mjere i radovi naređeni shodno stavu 1 ovog člana ne budu izvršeni u određenom roku, Inspektor može zabraniti:

- 1) pristajanje plovnih objekata određene veličine uz dio operativne ili druge obale za koji je utvrđen nedostatak dok ne bude omogućeno sigurno pristajanje takvih plovnih objekata;
- 2) upotrebu operativne ili druge obale ili njenog dijela, kao i sidrišta koje neposredno ugrožava sigurnost plovnih objekata, lica i stvari prilikom utovara, istovara ili pretovara ili ako prijeti opasnost da se zbog neispravnog uređaja zagadi okolina;
- 3) saobraćaj u luci i sidrištu sve dok je sigurnost plovidbe neposredno ugrožena zbog neodržavanja lučkih objekata u ispravnom stanju ili potrebnih dubina.

Ako nedostaci iz stava 1 ovog člana neposredno ugrožavaju ljudske živote, sigurnost plovidbe i zaštitu životne sredine, inspektor može odmah preduzeti mjere iz stava 2 ovog člana.

Odredbe ovog člana na odgovarajući način se primjenjuju i na luke otvorene za unutrašnji saobraćaj.

Član 192

Ako se u obavljanju inspeksijskog nadzora prema odredbi člana 185 stav 1 tačka 4 ovog zakona utvrdi da je stanje plovnog puta ili objekta za sigurnost plovidbe na plovnom putu takvo da ugrožava sigurnost plovidbe, narediće se:

- 1) Organu uprave da privremeno obilježi smetnje na plovnom putu, odnosno da je ukloni i da postavi ili aktivira signalne oznake i svijetla ako su uklonjena ili neispravna,
- 2) privremena zabrana plovidbe ako na plovnom putu nijesu preduzete mjere za sigurnu plovidbu.

Ako se u obavljanju inspeksijskog nadzora iz stava 1 ovog člana utvrde i drugi nedostaci na plovnom putu koji mogu ugroziti sigurnost plovidbe, nalazi o tome s primjedbama i predlogom mjera dostaviće se Ministarstvu, Organu uprave i organu uprave nadležnom za poslove hidrografije, radi preduzimanja odgovarajućih mjera.

Član 193

Ako se u obavljanju inspeksijskog nadzora prema odredbi člana 185 stav 1 tačka 5 ovoga zakona utvrdi da održavanje radio-stanica i obavljanje radio-službe nije u skladu s propisima kojima se uređuje područje telekomunikacija, narediće se da se utvrđeni nedostaci otklone u određenom roku, odnosno da se zabrani rad radio-stanice.

Ako se u obavljanju inspeksijskog nadzora iz stava 1 ovog člana utvrde takvi nedostaci koji mogu ugroziti sigurnost plovidbe, izvještaj o utvrđenim nedostacima, s predlozima za njihovo otklanjanje dostavit će se Ministarstvu, Organu uprave i ministarstvu nadležnom za poslove telekomunikacija.

Član 194

Ako Inspektor utvrdi da član posade nema ovlaštenja za obavljanje određenih poslova ili nema važeće isprave o ukraju, narediće da se u određenom roku otkloni utvrđeni nedostatak.

Ako član posade iz stava 1 ovog člana ne otkloni utvrđeni nedostatak, Inspektor će narediti zapovjedniku broda da iskrca tog člana posade.

Član 195

Ako inspektor sigurnosti plovidbe utvrdi da je plovni objekt ukrcao veći broj lica ili veću količinu tereta nego što je dozvoljeno ili da je teret smješten tako da ugrožava sigurnost broda ili lica na njemu, zabraniće mu isplavljanje iz luke, odnosno dalju plovidbu, dok ne ispravi utvrđeni nedostatak.

Član 196

U obavljanju inspeksijskog nadzora nad obavljanjem djelatnosti posredovanja pri zapošljavanju pomoraca prema odredbi člana 163 ovog zakona provjerava se:

- 1) da li pravno lice koje obavlja djelatnost posredovanja pri zapošljavanju pomoraca ima izdato odobrenje;
- 2) da li pravno lice kojem je izdato odobrenje za posredovanje pri zapošljavanju pomoraca na brodovima crnogorske i strane državne pripadnosti obavlja djelatnost shodno odredbama člana 163 stav 4 ovog zakona.

Inspeksijski nadzor shodno odredbi stava 1 tačke 1 ovog člana sprovodi inspektor nadležan za poslove rada a inspeksijski nadzor shodno odredbi stava 1 tačke 2 ovog člana sprovodi Inspektor i inspektor nadležan za poslove rada.

Član 197

Ako u sprovođenju inspeksijskog nadzora iz člana 163 ovog zakona inspektor nadležan za poslove rada utvrdi da fizičko ili pravno lice obavlja djelatnost posredovanja pri zapošljavanju pomoraca bez ovlašćenja Ministarstva, usmenim rešenjem će u zapisniku, privremeno do otklanjanja utvrđenih nedostataka, zabraniti obavljanje djelatnosti pravnom ili fizičkom licu za koje utvrdi da obavlja poslove u vezi sa posredovanjem pri zapošljavanju pomoraca.

Rješenje iz stava 1 ovog člana izvršava se odmah pečaćenjem poslovnih prostorija, opreme za rad ili na drugi pogodan način.

Otpravak usmenog rješenja iz stava 1 ovog člana inspektor nadležan za poslove rada je dužan otpremiti stranci u pisanom obliku u roku od osam dana od dana izricanja zabrane usmenim rješenjem.

Protiv rješenja iz stava 1 ovog člana može se izjaviti žalba Ministarstvu, a koja ne odlaže izvršenje rješenja.

Ako Inspektor ili inspektor nadležan za poslove rada utvrdi da pravno lice obavlja poslove u vezi sa posredovanjem pri zapošljavanju pomoraca suprotno ovlašćenju Ministarstva, narediće otklanjanje nedostataka ili nepravilnosti, u roku od 15 dana, a ako nedostaci ili nepravilnosti ne budu otklonjeni u ostavljenom roku predložiti će Ministarstvu oduzimanje odobrenja.

Član 198

Protiv rješenja inspektora donesenog na osnovu ovog zakona i posebnog zakona može se podnijeti žalba Ministarstvu.

Žalba na rješenje iz stava 1 ovog člana ne odlaže izvršenje rešenja.

XV. KAZNENE ODREDBE

Član 199

Novčanom kaznom od 1.500 eura do 20.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

- 1) plovni objekat prilikom plovidbe unutrašnjim morskim vodama Crne Gore ne plovi sigurnosnom brzinom (član 10 stav 1);
- 2) prilikom obavljanja javnog prevoza ne primi na prevoz lica ili stvari i u granicama dozvoljene nosivosti broda (član 12);
- 3) ne objavi red plovidbe u štampanim ili elektronskim medijima najmanje 15 dana prije stupanja na snagu reda plovidbe (član 13 stav 3);
- 4) se brodar ne pridržava utvrđenog i objavljenog reda plovidbe (član 13 stav 4);
- 5) na plovnom putu i u luci održava sportska takmičenja i priredbe, a nema odobrenje Lučke kapetanije (član 16 stav 1);
- 6) organizator sportskog takmičenja, odnosno priredbe sa plovnog puta, odnosno iz luke ne ukloni oznake, uređaje i predmete koji su postavljeni radi održavanja sportskog takmičenja, odnosno priredbe u roku od 24 sata nakon njihovog održavanja (član 17 stav 1);
- 7) ne pribavi odobrenje za izgradnju plovnih kanala, luka, pristaništa i drugih hidrotehničkih objekata od uticaja na sigurnost plovidbe (član 23);

- 8) na stalnim ili privremenim preprekama na plovnom putu i u luci ne postavi i održava svijetla i znakove za obilježavanje tih prepreka radi obezbjeđenja sigurnosti plovidbe (član 24 stav 1);
- 9) oštećeni, nasukani ili potopljeni plovni objekat koji ometa ili ugrožava sigurnost plovidbe, na zahtjev Lučke kapetanije, bez odlaganja, ne ukloni sa plovnog puta i iz luke plovni objekat (član 25 stav 1);
- 10) ne čuva plovni objekat kojem je luka ili dio luke dat na korišćenje, odnosno koncesiju, kao i plovni objekat kojem je Lučka kapetanija ili nadležan sud zabranio isplovljenje (član 25 stav 4);
- 11) sa plovnog puta ne ukloni brod i smjesti ga u luku radi čuvanja (član 26 stav 2);
- 12) brodovi koji u skladu sa zakonom imaju brodsku radio- stanicu za vrijeme plovidbe ne organizuju službu dežurstva 24 sata neprekidno (član 27 stav 3);
- 13) strani nuklearni brod koji namjerava da uplovi u crnogorsku luku otvorenu za međunarodni saobraćaj ne podnese Ministarstvu zahtjev za izdavanje dozvole za uplovljenje u luku i uz zahtjev ne priloži ovjereni prepis dokumentacije o sigurnosti nuklearnog pogona broda (član 31 st. 1 i 2);
- 14) crnogorski brod od 300 BT ili više, kao i strani brod, koji namjerava da uplovi u crnogorsku luku, ili da pristane uz postrojenja za istraživanje i proizvodnju ugljovodonika u teritorijalnom moru Crne Gore, moraju imati potvrdu o osiguranju od odgovornosti za pomorska potraživanja navedena u Međunarodnoj konvenciji o ograničenju odgovornosti za pomorska potraživanja iz 1976. godine, do iznosa osiguranja utvrđenih Protokolom iz 1996. godine na tu Konvenciju (član 33 st. 1 i 5);
- 15) plovni objekat koji je zbog više sile ili nezgode na moru prinudjen da se skloni u unutrašnje morske vode Crne Gore a o tome, bez odlaganja, ne obavijesti Lučku kapetaniju radi određivanja mjesta skloništa (član 34 stav 1);
- 16) poslove pilotaže ne obavlja pravno lice na osnovu odobrenja Ministarstva (član 36 stav 1);
- 17) ne obezbijedi obavljanje pilotaže 24 sata dnevno, ne vodi pilotski dnevnik i ne obezbijedi obuku pilota (član 36 stav 3);
- 18) pilotski plovni objekat nije obilježen i ne koristi pozivne znakove za pilotažu (član 36 stav 4);
- 19) pilot ne odbije pilotiranje plovnog objekta koji nije dobio odobrenje za slobodan saobraćaj sa obalom ili odobrenje za isplovljenje ili ako je brod prekrčan ili ako gaz broda ne odgovara dubini mora na mjestu određenom za privez ili sidrenje broda, odnosno ako na mjestu priveza broda nijesu ispunjeni uslovi za siguran privez u plutajućem stanju ili u drugim slučajevima kojima se ugrožava sigurnost plovidbe (član 40 stav 3);
- 20) za brod koji plovi ka luci Crne Gore, Organu uprave ne prijavi podatke o brodu, tankeru, operacijama u luci ili sidrištu, tehničkom nadzoru, održavanju i popravkama koji se planiraju sprovesti za vrijeme boravka broda u luci Crne Gore, datumu posljednjeg proširenog pregleda broda odnosno tankera i teretu (član 46 st. 1 i 2);
- 21) brod, lice koje ovlasti brodar ili zapovjednik broda ne prijavi tražene podatke u roku određenom ovim zakonom (član 47);
- 22) putnički i brzi putnički brod, teretni i brzi teretni brod od 300 BT ili više, u međunarodnoj plovidbi, kao i tehnički plovni objekat nije opremljen sistemom za identifikaciju i praćenje broda velikog dometa (član 48 stav 1);
- 23) brod nema stalno uključen AIS sistem, osim u slučaju kada je međunarodnim ugovorom utvrđena zaštita podataka o plovidbi (član 48 stav 5);
- 24) ne izvrši osnovni pregled broda u vrijeme i na način propisan ovim zakonom (član 54);
- 25) se redovnim pregledom utvrdi da stanje broda ne odgovara propisanim zahtjevima i da se brod pravilno ne održava (član 55 stav 2);
- 26) se probna plovidba obavlja prije pregleda broda i izdavanja svjedočanstva za probnu plovidbu (član 57 stav 2);
- 27) ne održava brod i opremu u stanju kojim se obezbjeđuje sposobnost broda za plovidbu (član 58);
- 28) se bez prethodnog obavještenja Organa uprave obavljaju promjene ili prepravke konstrukcije broda, mašina, uređaja, opreme ili drugih djelova broda (član 59);
- 29) brod prevozi veći broj putnika od broja putnika određenog na osnovu plovnih svojstava broda, raspoložive površine za smještaj putnika, uređaja i opreme namijenjene putnicima i higijenskih uslova (član 63 stav 1);
- 30) prije nego što putnički brod isplovi iz luke kompanija ili brodar ne utvrdi broj lica na putničkom brodu (član 64 stav 1);
- 31) ne obezbijedi da podaci o licima koja su iskazala potrebu za posebnu njegu ili pomoć u vanrednim

- situacijama ne budu evidentirani na odgovarajući način i dostavljeni zapovjedniku prije nego što putnički brod isplovi iz luke (član 64 stav 5);
- 32) kompanija ili brodar crnogorskog putničkog broda ne dostavi podatke Lučkoj kapetaniji iz člana 64 stav 2 ovog zakona (član 64 stav 6);
- 33) putnički, Ro-Ro i brzi putnički brodovi nemaju adekvatan pristup za ulazak lica sa invaliditetom (član 65 stav 1);
- 34) brodovi iz člana 65 stav 1 ovog zakona nijesu konstruisani i opremljeni na način koji licima sa invaliditetom obezbjeđuje lako i sigurno ukrcavanje i iskrcavanje i pristup između paluba, uz asistenciju posade ili uz pomoć rampi ili liftova (član 65 stav 2);
- 35) na brodovima iz člana 66 stav 1 ovog zakona na vidnim mjestima nijesu postavljene informacione oznake, odnosno naljepnice koje su lako uočljive i čitljive licima sa smanjenim mogućnostima kretanja i komunikaciona sredstva za vizuelno i verbalno objavljivanje važnijih informacija, kao i sistem za alarmiranje sa tipkama koji je lako pristupačan za ta lica (član 65 stav 3);
- 36) ograde, koridori, prolazi, ulazi i vrata ne omogućavaju korišćenje i kretanje lica u invalidskim kolicima, a liftovi, palube za vozila, putničke prostorije za odmor, smještaj, kao i toaletne prostorije nijesu konstruisane tako da budu lako pristupačne za ta lica (član 65 stav 4);
- 37) se strani brod koji u crnogorskoj luci plaća naknadu za propisano baždarenje ne podvrgne istom (član 68);
- 38) se brodske isprave i knjige propisane ovim zakonom ne nalaze na brodu, uredno ne vode i ne pokažu na zahtjev nadležnih organa (član 70 stav 4);
- 39) se brodu promijeni ime, luka upisa, tonaža, vrsta pogona, znak raspoznavanja, namjena ili kategorija plovidbe, a nije mu se zamijenio upisni list (član 72 stav 2);
- 40) nema privremeni plovidbeni list za brod nabavljen u inostranstvu ili brod koji je u inostranstvu, a izgubljen mu je upisni list (član 73 stav 1);
- 41) plutajući pomorski objekat nema isprave i knjige u skladu sa čl. 70-74 ovog zakona prema namjeni i lokaciji (član 78 stav 1);
- 42) se plutajući pomorski objekti ne upišu u njihove upisnike koje vrši nadležna Lučka kapetanija (član 80 stav 1);
- 43) plutajući pomorski objekat nije označen oznakom koja se sastoji od prva dva slova sjedišta Lučke kapetanije koja je izvršila upis u upisnik plutajućih pomorskih objekata i rednog broja iz tog upisnika (član 82);
- 44) ne izvrši osnovni pregled čamca prije upisa u upisnik čamaca, kao i poslije svake prepravke, odnosno popravke čamca, promjene namjene ili područja plovidbe (član 85);
- 45) redovni pregled čamca ne izvrši u predviđenom roku (član 86);
- 46) prije početka gradnje čamca ne pribavi saglasnost Organa uprave na tehničku dokumentaciju za gradnju čamca (član 88 stav 1);
- 47) se na čamcu koji plovi ne nalazi važeća dozvola za plovidbu čamca, plan rasporeda lica koje čamac za privredne svrhe-prevoz putnika smije da prevozi i uvjerenje za voditelja čamca, odnosno odgovarajuće ovlašćenje za lice koje upravlja čamcem za privredne svrhe (član 105);
- 48) prilikom uplovljenja u luku ili isplovljenja iz luke brod nema minimalni broj članova posade sa odgovarajućim ovlašćenjem o osposobljenosti i posebnoj osposobljenosti (član 107 stav 1);
- 49) za vršenje poslova kojima se obezbjeđuje plovidba članovi posade nemaju odgovarajuća ovlašćenja (član 108 stav 1 i 3);
- 50) se zdravstvena sposobnost pomoraca vrši u zdravstvenoj ustanovi koja ne ispunjava uslove u pogledu prostora, kadra i opreme za obavljanje zdravstvene zaštite zaposlenih (član 118 stav 1);
- 51) se na brodu u luci ne nalazi najmanje 1/3 od minimalnog broja članova posade (član 121 stav 4);
- 52) se na ribarskom brodu u luci ne nalazi najmanje po jedan član posade službe palube i mašine (član 121 stav 6);
- 53) se na brodovima iz člana 121 stav 6 ovog zakona koji se nalaze u grupama i privezani uz bok jedan drugome, na svaka tri broda ne nalazi najmanje po dva člana posade službe palube i mašine (član 121 stav 7);
- 54) se kao član posade na brod ukrca lice koje nema pomorsku knjižicu ili dozvolu za ukrcavanje (član 123 stav 1);
- 55) zapovjednik ili član posade broda, kao i članovi posade drugih plovniha objekata budu pod uticajem alkohola, opojnih droga ili drugih materija koje mijenjaju stanje svijesti ili ako tokom obavljanja dužnosti na brodu imaju više od 0,5 g/kg alkohola u krvi ili 0,25 mg/l alkohola u dahu (član 125);

- 56) prilikom ukrcavanja na brod koji se nalazi na međunarodnom putovanju član posade nema zaključen ugovor o radu u pisanoj formi, koji potpisuju pomorac i vlasnik broda odnosno brodar ili kompanija (član 153 stav 1);
- 57) se članu posade prije potpisivanja ugovora o radu ne omogući da prouči ugovor radi upoznavanja sa svojim pravima i obavezama iz ugovora (član 153 stav 2);
- 58) poslodavac ne izda članu posade ispravu koja sadrži zabilješku o njegovom zaposlenju na brodu (član posade 153 stav 5);
- 59) ugovor o radu pomorca i kolektivni ugovor nijesu na engleskom jeziku ili kopija standardnog oblika ugovora i djelovi ugovora o kolektivnom pregovaranju koji su podložni inspekciji države luka (član 153 stav 8);
- 60) maksimalno radno vrijeme pomorca traje duže od 14 sati u bilo kojem periodu od 24 sata i 72 sata u bilo kojem periodu od 7 dana (član 154 stav 2);
- 61) pomorac mlađi od 18 godina radi noću (član 154 stav 4);
- 62) se obavezne vježbe okupljanja, protivpožarne vježbe i vježbe sa čamcima za spašavanje i obuke na brodu koje su propisane međunarodnim propisima sprovode na način koji ometa vrijeme odmora i dovodi do zamora pomoraca (član 155 stav 3);
- 63) ne obezbijedi postavljanje na lako pristupačnom mjestu na brodu table sa rasporedom rada na brodu na crnogorskom i engleskom jeziku (član 155 stav 5);
- 64) ne vodi zapisnik o dnevnim satima rada i odmora pomorca (član 155 stav 6);
- 65) lice mlađe od 16 godina radi na brodu (član 157 stav 1);
- 66) radno vrijeme mlađeg pomorca bude duže od osam sati dnevno ili 40 sati nedeljno, a prekovremeni rad samo ako je to neizbježno radi sigurnosti plovidbe (član 157 stav 2);
- 67) mlađem pomorcju ne bude obezbijeđeno za sve obroke dovoljno vremena, a za dnevni glavni obrok najmanje sat vremena, kao i odmor od 15 minuta poslije svaka dva sata neprekidnog rada, kada je to moguće (član 157 st. 3 i 4);
- 68) se na brodu ne nalazi priručnik o načinu zaštite zdravlja, sigurnosti i sprječavanja nezgoda na brodu (član 158 stav 2);
- 69) se na brodu koji ima pet i više pomoraca ne obrazuje brodski odbor za sigurnost koji čini po jedan predstavnik iz svake službe na brodu (član 158 stav 3);
- 70) se pomorcju ne obezbijedi besplatan odlazak ljekaru ili zubaru u lukama pristajanja broda, gdje je to moguće (član 159);
- 71) brod nema odgovarajuće prostorije za smještaj i odmor pomoraca (član 160 stav 1);
- 72) količina, hranjiva vrijednost, kvalitet, raznovrsnost hrane i pitke vode na brodu ne odgovara broju pomoraca na brodu, njihovim vjerskim zahtjevima i kulturnim običajima (član 161 stav 1);
- 73) lica koja su zaposlena u službi za posluživanje hrane ne budu obučena ili osposobljena za ta radna mjesta (član 161 stav 2);
- 74) na brodu koji plovi sa 10 ili više članova posade ne bude ukrcan osposobljeni brodski kuvar (član 161 stav 3);
- 75) zapovjednik broda ili lice koje ovlasti zapovjednik jednom nedeljno ne vrši kontrolu, odnosno pregled zaliha hrane i pitke vode, svih prostora i opreme koji služe za skladištenje i rukovanje hranom i pitkom vodom, brodske kuhinje i druge opreme za pripremanje i posluživanje obroka, i ne sačinjava zapisnik, kojim se nalaže otklanjanje uočenih nedostataka (član 161 stav 4);
- 76) brodovi crnogorske državne pripadnosti koji plove u međunarodnom putovanju i imaju 500 Bt ili više nemaju svjedočanstvo o radu i deklaraciju o ispunjenosti uslova rada pomoraca (član 164 stav 1);
- 77) se pomorcima na brodu mjesečno ne isplaćuju zarade u skladu sa ugovorom o radu (član 165 stav 1);
- 78) pomorcju u pisanoj formi ne preda mjesečni obračun dospjelih isplata i plaćenih iznosa, uključujući zarade i kurs zamjene ako je isplata izvršena u stranoj valuti ili primjenom stopa različitih od onih koje su ugovorene (član 165 stav 5);
- 79) ne omogući pomorcju prenos cijele ili dijela zarade porodici i drugim licima koje izdržava (član 166 stav 1);
- 80) ne obezbijedi da se svakom članu posade broda pri ukrcavanju na brod uruči uputstvo za postupak koji se primjenjuje na tom brodu po prigovoru, koji sadrži informacije o nadležnom organu države za postupanje po prigovoru, imena članova posade broda koji će im u postupcima po prigovoru pružiti odgovarajuću pomoć i dr. (član 167 stav 4).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu i fizičko lice novčanom kaznom od 200 eura do 2000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 450 eura do 6000 eura.

Član 200

Novčanom kaznom u iznosu od 1.000 eura do 15.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

- 1) organizator sportskog takmičenja, odnosno priredbe ne podnese zahtjev za izdavanje odobrenja za održavanje sportskog takmičenja, odnosno priredbe najkasnije 15 dana prije početka održavanja takmičenja odnosno priredbe (član 16 stav 2);
- 2) se na plovni put i u luku bacaju predmeti ili stvari koje mogu da ometaju ili ugroze sigurnost plovidbe (član 25 stav 5);
- 3) strani brod i strani ratni brod ne viju zastavu svoje državne pripadnosti i zastavu Crne Gore dok se nalaze na plovnom putu u teritorijalnom moru i unutrašnjim morskim vodama Crne Gore (član 28 stav 4);
- 4) brod koji dolazi u luku i odlazi iz luke ne najavi dolazak u luku i odlazak iz luke (član 28 stav 5);
- 5) za vrijeme vršenja pilotaže pilot ne nosi službeno odijelo i nema kod sebe pilotsku legitimaciju (član 40 stav 1);
- 6) za vrijeme vršenja pilotaže pilot napušta zapovjednički most pilotiranog broda prije završetka pilotaže (član 40 stav 2);
- 7) teret na brodu nije raspoređen tako da odgovara zahtjevima stabiliteta i da obezbjeđuje plovna svojstva broda i ne prouzrokuje prekomjerna naprezanja konstrukcionih djelova broda u različitim uslovima korišćenja (član 66 stav 1);
- 8) teret na brodu nije ukrcan u granicama dozvoljenog opterećenja broda i u skladu sa tehničkim propisima o prevozu tereta i nije složen, raspoređen i učvršćen tako da u svim uslovima plovidbe ne može doći do pomjeranja tereta koji bi mogao ugroziti sigurnost broda, ljudske živote i životnu sredinu (član 66 stav 2);
- 9) ne pribavi saglasnost Lučke kapetanije prilikom postavljanja plutajućeg objekta pomorskog objekta u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore (član 79 stav 1);
- 10) plutajući pomorski objekat koji se privezuje, sidri, polaže ili ukopava na području luke nema saglasnost organa uprave nadležnog za luke ili pravnog lica koji upravlja morskim dobrom (član 79 stav 2);
- 11) lice koje je upravljalo čamcem koji je pretrpio pomorsku nezgodu ili nesreću, u roku od tri dana od nastanka nezgode ili nesreće, ne podnese prijavu Lučkoj kapetaniji (član 87 stav 2);
- 12) zahtjev za upis nastalih promjena vlasnik čamca ne podnese u roku od 30 dana od dana nastale promjene (član 100 stav 2);
- 13) čamac nema oznaku čamca (član 104 stav 1);
- 14) član posade broda ne vrši poslove na brodu u skladu sa pravilima navigacije, na način kojim se obezbjeđuje sigurnost saobraćaja, ne oštećuje brod ili teret na njemu ili ne ugrožava sigurnost putnika, članova posade i životnu sredinu (član 119);
- 15) sastav brodske straže u svako vrijeme nije dovoljan i ne odgovara posebnim okolnostima i uslovima u kojima se vrši straža (član 120);
- 16) u predjelima vrlo gustog saobraćaja, u uslovima ograničene vidljivosti i u svim ostalim plovbenim situacijama kad se upotrebljava uređaj za automatsko kormilarenje na brodu ne postoji mogućnost ručnog preuzimanja kormilarenja brodom od strane dežurnog oficira straže na mostu (član 122);
- 17) član posade broda za vrijeme trajanja, odnosno prestanka radnog odnosa bude iskrcan sa broda van njegove luke ukrcanja, a brodar mu ne obezbijedi povratak u luku njegovog ukrcanja, odnosno u mjesto njegovog prebivališta ili boravišta u skladu sa ugovorom o radu (član 126 stav 1);
- 18) troškove povratnog putovanja iz člana 127 stav 1 ovog zakona naplati od člana posade broda u obliku avansa na početku zaposlenja ili iz zarade koju je dužan da isplati članu posade broda, osim u slučaju težih povreda obaveza iz ugovora o radu od strane člana posade broda (član 127 stav 2);
- 19) ne obezbijedi osiguranje ili drugu finansijsku garanciju radi pokrića troškova povratnog putovanja članova posade broda (član 127 stav 6);
- 20) ne obezbijedi članovima posade broda dostupnost propisa koji se odnose na prava člana posade na povratno putovanje (član 127 stav 7);
- 21) propisi iz člana 127 stav 7 ovog zakona članovima posade ne budu dostupni na crnogorskom i engleskom jeziku (član 127 stav 8);

- 22) zapovjednik broda ili kompanija odmah, bez odlaganja, ne obavijesti Organ uprave, odnosno priznatu organizaciju koja će pokrenuti postupak utvrđivanja da li je potreban odgovarajući pregled broda na kojem se otkrije nedostatak ili nezgoda koja utiče na sigurnost, bezbjednosnu zaštitu broda i ispravnost sredstava za spašavanje ili druge opreme (član 142 stav 1);
- 22a) ima odobrenje za posredovanje pri zapošljavanju pomoraca na brodovima crnogorske i strane državne pripadnosti a ne vodi evidenciju o pomorcima koji traže zaposlenje i poslodavcima koji prijavljuju potrebu za pomorcima (član 163 stav 4 alineja 4);
- 22b) ima odobrenje za posredovanje pri zapošljavanju pomoraca na brodovima crnogorske i strane državne pripadnosti a ne vodi evidenciju o pomorcima koji su se zaposlili posredovanjem pravnog lica iz člana 163 stav 2 ovog zakona (član 163 stav 4 alineja 5);
- 22c) ima odobrenje za posredovanje pri zapošljavanju pomoraca na brodovima crnogorske i strane državne pripadnosti a ne dostavlja podatke iz člana 163 stav 4 al. 4 i 5 ovog zakona na zahtjev Ministarstva i Zavoda (član 163 stav 4 alineja 6);
- 22d) ima odobrenje za posredovanje pri zapošljavanju pomoraca na brodovima crnogorske i strane državne pripadnosti a naplatilo je naknadu pomorcima za posredovanje pri zapošljavanju pomoraca (član 163 stav 5);
- 23) brod koji je stekao crnogorsku državnu pripadnost ne vije zastavu Crne Gore (član 173 stav 4);
- 24) čamci upisani u upisnik čamaca Crne Gore van granica unutrašnjih morskih voda i teritorijalnog mora Crne Gore ne viju zastavu Crne Gore (član 173 stav 7);
- 25) brod upisan u crnogorski upisnik brodova nema ime, a tehnički plovni objekat nema oznaku (član 175 st. 1 i 2);
- 26) brod i čamac koji imaju radio uređaj prema propisima o međunarodnom radio saobraćaju nemaju pozivni znak i MMSI broj (član 176 stav 1);
- 27) brod ne nosi ime luke upisa (član 177).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 100 eura do 1.500 eura.

Za prekršaj iz stava 1 tač. 1 do 22 i tač. 23 do 27 ovog člana kazniće se i preduzetnik novčanom kaznom u iznosu od 250 eura do 4.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 tač. 1 do 22 i tač. 23 do 27 ovog člana kazniće se i fizičko lice novčanom kaznom u iznosu od 100 eura do 1.500 eura.

Član 201

Novčanom kaznom u iznosu od 500 eura do 10.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

- 1) ne plati naknadu za korišćenje objekata sigurnosti plovidbe na plovnim putevima (član 9 stav 1);
- 2) se obuka na plovilima na vodeni mlazni pogon ne vrši na obilježenim vodenim površinama koje određuje pravno lice koje upravlja morskim dobrom, bez saglasnosti kapetanije (član 19 stav 1);
- 3) obuku na poligonu za obuku vrše privredna lica i preduzetnici bez odobrenja pravnog lica koji upravlja morskim dobrom (član 19 stav 2);
- 4) ne obavijesti nadležnu Lučku kapetaniju da broj tegljača, odnosno potiskivača ne garantuje sigurnost broda ili luke za vrijeme manevrisanja broda (član 44 stav 3);
- 5) ne podnese zahtjev za ponovno baždarenje prije završetka prepravke broda (član 69 stav 4);
- 6) ponovno baždarenje broda iz člana 69 stav 1 tačka 2 ovog zakona vrše lica koja su izvršila prethodno baždarenje u čiju se pravilnost sumnja (član 69 stav 6);
- 7) čamcem prevozi veći broj lica od broja lica koja se smiju ukrcati na čamac (član 89 stav 2);
- 8) na čamcu namijenjenom za privredne svrhe - prevoz putnika, na vidnom mjestu, na ulazu prostora za putnike, nije ispisan broj putnika koje čamac smije prevoziti, na crnogorskom i engleskom jeziku (član 89 st. 3 i 4);
- 9) na čamcu namijenjenom za privredne svrhe nema na bokovima sa spoljnje strane čamca obilježenu oznaku vodene linije, dimenzija 150x15mm (član 89 stav 5);
- 10) nakon prepravke čamca nije izvršeno ponovno baždarenje (član 91 stav 6);
- 11) čamcem za lične potrebe upravlja lice mlađe od 16 godina (član 93 stav 1);
- 12) čamcem za privredne i javne svrhe upravlja lice koje nema ovlašćenje za mornara-motoristu i ovlašćenje o osposobljenosti za VHF DSC radio-operatora (CEPT 31-04E) ili za ovlašćenje GMDSS radio-operatora sa ograničenim ovlašćenjem (član 93 stav 2);

- 13) na čamcu namijenjenom za privredne i javne svrhe nije ukrcan jedan član posade sa uvjerenjem za vođitelja čamca (član 93 stav 3);
- 14) na gliseru kojim se obavlja obučavanje skijaša na moru, pored lica osposobljenog za upravljanje, nije ukrcano još jedno lice koje nadzire skijaša i daje mu uputstva (član 93 stav 4);
- 15) se čamac koji ima motor do 5 kw, skuter, ski-jet i dr. bez obzira na snagu motora ili čamac do 5 m dužine koji se koristi za lične potrebe daje licu koje nema uvjerenje za vođitelja čamca (član 94);
- 16) se u upisnik čamaca ne upišu čamci koji se stalno ili pretežno zadržavaju ili plove u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore, bez obzira na sjedište, odnosno prebivalište vlasnika čamca (član 95 stav 2);
- 17) vlasnik čamca upisanog u upisnik čamaca promijeni sjedište, odnosno prebivalište ili promijeni područje na kojem se čamac pretežno zadržava i koristi, a takvu promjenu ne prijavi Lučkoj kapetaniji na čijem području ima novo sjedište, odnosno prebivalište ili na čijem području se čamac pretežno zadržava, u roku od 30 dana od dana nastanka promjene (član 101 stav 4);
- 18) član posade ili oficir straže za vrijeme vršenja straže napušta svoje mjesto i prostoriju u kojoj se vrši straža bez odobrenja dežurnog oficira (član 121 st. 1 i 2);
- 19) se za vrijeme boravka broda na sidrištu ne vrši stalna straža u smjenama na mostu i u mašinskom prostoru (član 121 stav 3);
- 20) se na brodu u luci ne nalazi najmanje 1/3 od minimalnog broja članova posade (član 121 stav 4);
- 21) se na brodu iz člana 121 stav 4 ovog zakona među članovima posade ne nalazi po jedan oficir palube i mašine, a noću i brodska straža (član 121 stav 5);
- 22) članu posade broda prilikom povratnog putovanja kojem je obezbijeđen odgovarajući posao na brodu koji plovi u luku njegovog ukrcavanja ne pripadne naknada za posao koji je vršio na brodu (član 128 st. 1 i 2);
- 23) se odredbe čl. 126 do 128 ovog zakona ne primjenjuju na strance koji su članovi posade broda crnogorske državne pripadnosti (član 129);
- 24) član posade broda odmah, bez odlaganja, ne obavijesti neposrednog rukovodioca ili zapovjednika broda o svakom vandrednom događaju na brodu koji bi mogao da ugrozi sigurnost broda, putnika, drugih lica ili tereta na brodu, kao i da zagadi životnu sredinu opasnim i štetnim materijama sa broda (član 130 stav 1 tačka 1);
- 25) član posade broda, bez odlaganja, ne obavijesti neposrednog rukovodioca ili zapovjednika broda kada u plovidbi primijeti da pojedini sveticionici i svijetla ne rade, odnosno oznake ili plutače nijesu na svom mjestu (član 130 stav 1 tačka 2);
- 26) članovi posade broda u slučaju opasnosti, brodoloma ili druge havarije ne preduzimaju neophodne radnje za spašavanje broda, putnika, drugih lica i tereta na brodu, kao i zaštite životne sredine, dok zapovjednik broda ne naredi da se brod napušta (član 130 stav 2);
- 27) članu posade ne naknadi štetu prouzrokovanu na stvarima namijenjenim za njegovu ličnu upotrebu na brodu, a koje su uništene ili oštećene pri brodolomu ili drugoj havariji broda (član 131 stav 1);
- 28) se članu posade broda koji je u radnom odnosu, u slučaju brodoloma, ne obezbijedi pravo na zaradu za najmanje dva mjeseca od dana brodoloma prema prosjeku zarade za poslednja tri mjeseca, ako ugovorom o radu nije predviđeno duže vrijeme za zaradu (član 131 stav 2);
- 29) članu posade i stranom državljaninu, u slučaju brodoloma, ne isplati naknadu u iznosu određenom ugovorom o radu za svaki dan nezaposlenosti koja je nastupila kao posledica brodoloma, a najduže za dva mjeseca od dana brodoloma (član 131 stav 3).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu i fizičko lice novčanom kaznom u iznosu od 100 eura do 1000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom u iznosu od 150 eura do 3000 eura.

Član 202

Novčanom kaznom u iznosu od 200 eura do 2000 eura kazniće se za prekršaj zapovjednik broda, odnosno lice koje ga zamjenjuje ili lice koje upravlja čamcem ili pomorski pilot ili fizičko lice, ako:

- 1) prilikom plovidbe, manevrisanja, pristajanja, privezivanja, odvezivanja i sidrenja u luci i na sidrištu postupa na način kojim se ugrožavaju ljudski životi i nanosi šteta svom i drugim plovnim objektima, obali, napravama, uređajima i postrojenjima (član 10 stav 4);
- 2) lica koja obavljaju podvodni ribolov, podvodna istraživanja ili druge aktivnosti pod vodom za vrijeme

- ronjenja po vodenoj površini za sobom ne povlače žuti ili narandžasti balon, prečnika najmanje 30cm (član 18);
- 3) vrši plovidbu, pristajanje, sidrenje i pristajanje nasukivanjem plovnim objektima namijenjenim za prevoz putnika i tereta, gliserima, plovilima na vodeni mlazni pogon, odnosno vazdušni jastuk na uređenim, izgrađenim i prirodnim kupalištima (član 20 stav 1);
  - 4) ukrcaj i iskrcaj putnika i tereta na plovnim objektima iz člana 20 stav 1 ovog zakona koji se privremeno vrši izvan luka na mjestima uz obalu na kojima ne postoji siguran privez i vodeni prostor nema dubinu i širinu koja je potrebna za manevrisanje plovnim objektom, bez odobrenja Ministarstva (član 20 stav 2);
  - 5) se brodovi, čamci i hidroavioni prilikom plovidbe unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnim morem Crne Gore približavaju obali više od propisanog (član 21 stav 1);
  - 6) u vodenom prostoru pored kupališta plovni objekti plovi na udaljenosti manjoj od 50 m od ograde uređenog ili izgrađenog kupališta, odnosno manjoj od 150 m od obale prirodnog kupališta (član 21 stav 4);
  - 7) plovni objekti na mlazni pogon (skuter, jet-ski i sl.), odnosno na vazdušni jastuk glisiraju na udaljenosti manjoj od 200 m od obale (član 21 stav 5);
  - 8) pliva izvan ograđenog vodenog prostora uređenog ili izgrađenog kupališta i na udaljenosti većoj od 100 m od obale prirodnog kupališta (član 22 stav 1);
  - 9) brod koji dolazi iz strane luke komunicira sa drugim brodovima, organima i licima na obali prije dobijanja odobrenja Lučke kapetanije za slobodan saobraćaj sa obalom (član 28 stav 1);
  - 10) brod isplovi iz luke ili sa sidrišta bez odobrenja Lučke kapetanije za isplavljenje (član 28 stav 3);
  - 11) uz plovni objekat koji nije dobio odobrenje za slobodni saobraćaj sa obalom pristaju plovni objekti, koji nijesu navedeni u ovom zakonu (član 29);
  - 12) brod u međunarodnoj plovidbi koji namjerava da uplovi u luku ili isplovi iz luke ili njenog sidrišta ne preda Lučkoj kapetaniji između ostalog: opštu izjavu; zdravstvenu izjavu; spisak posade; spisak putnika, ako prevozi putnike; izjavu o teretu i izjavu o opasnom teretu, u slučaju prevoza opasnog tereta (član 30 stav 1);
  - 13) brod pri odlasku iz luke ne preda spisak posade i spisak putnika za ona lica koja su ukrcana ili iskrcana dok se brod nalazio u luci (član 30 stav 2);
  - 14) čuvanje i održavanje plovnog objekta u raspremi ne vrši posada tog plovnog objekta (član 32 stav 1);
  - 15) brod koji se premješta u luci sa jedne operativne obale na drugu ili se pomiče uzduž operativne obale upotrebom pogonske mašine ne koristi lučku pilotažu (član 37 stav 3);
  - 16) zapovjednik broda ne zatraži usluge lučke pilotaže, najkasnije dva sata prije uplovljenja, isplavljenja, premještanja ili pomicanja plovnog objekta (član 37 stav 4);
  - 17) pilot vrši pilotažu, a nema pilotsku legitimaciju (član 39 stav 1);
  - 18) za vrijeme vršenja pilotaže pilot nema pilotsku legitimaciju i ne nosi službeno odijelo (član 40 stav 1);
  - 19) za vrijeme pilotaže pilot napušta zapovjednički most pilotiranog broda prije završetka pilotaže (član 40 stav 2);
  - 20) pilot vrši pilotiranje plovnog objekta, a nije dobio od Lučke kapetanije odobrenje za slobodan saobraćaj sa obalom ili odobrenje za isplavljenje ili ako je brod prekrcan ili ako gaz broda ne odgovara dubini broda, na mjestu određenom za privez ili sidrenje broda odnosno ako na mjestu priveza broda nijesu ispunjeni uslovi za siguran privez u plutajućem stanju ili u drugim slučajevima kojima se ugrožava sigurnost plovidbe (član 40 stav 3);
  - 21) pilot za vrijeme vršenja pilotaže plovnog objekta ne daje savjete u pogledu vođenja i manevrisanja plovnim objektom licu koje zapovijeda plovnim objektom i ne obavještava ga o propisima i pravilima u pilotiranom području (član 40 stav 4);
  - 22) pilot putem VHF radio-stanice ne obavijesti Lučku kapetaniju o započetom i završenom pilotiranju (član 40 stav 5);
  - 23) pilot po završenom pilotiranju ne obavijesti Lučku kapetaniju u pisanoj formi o: zapaženim neispravnostima objekata sigurnosti plovidbe na plovnom putu; zapaženim povredama propisa i pravila koje se odnose na sigurnost plovidbe; nastalim štetama koje za vrijeme pilotaže nastanu na plovnom objektu koji koristi pilotažu i o štetama koje taj plovni objekat prouzrokuje (član 40 stav 6);
  - 24) je pilot štetu prouzrokovao namjerno (član 43 stav 1);
  - 25) zapovjednik kod uplovljavanja i isplavljanja broda u i iz luke radi sigurnosti broda ili luke ne zatraži upotrebu tegljača, odnosno potiskivača (član 44 stav 1);
  - 26) prije nego sto putnički brod isplovi iz luke broj lica na brodu prelazi broj lica koji brod može da prevozi (član 64 stav 3);

- 27) imalac pomorske knjižice u Lučkoj kapetaniji ne izvrši ovjeru ukrcaja, odnosno iskrcaja prije ukrcaja, odnosno poslije iskrcaja sa broda, a najmanje jednom godišnje za godinu u kojoj je imao jedan ukrcaj, odnosno iskrcaj (član 123 stav 4);
- 28) zapovjednik broda, bez odlaganja, ne obavijesti Lučku kapetaniju, odnosno drugi nadležni organ o bolesti, povredi, stanju i identitetu bolesnog, odnosno povrijeđenog lica (član 134 stav 1);
- 29) se zapovjednik broda ne brine o izvršavanju svih zadataka na brodu (član 136 stav 1);
- 30) zapovjednik broda u propisanim rokovima ne vrši vježbe sa čamcima i ostalim sredstvima za spašavanje, uređajima za otkrivanje, sprečavanje i gašenje požara i druge vježbe propisane potvrđenim i obavezujućim međunarodnim ugovorima (član 136 stav 2);
- 31) zapovjednik broda za vrijeme plovidbe ne bude na brodu (član 136 stav 3);
- 32) zapovjednik prije isplovljavanja broda ne provjeri ispravnost broda i količinu zaliha koje su dovoljne za putovanje i ažurira potrebna dokumenta, a pri prevozu putnika ne preduzme sve mjere za sigurnost putnika (član 136 stav 4);
- 33) zapovjednik broda, odnosno oficir palube u smjeni koji upravlja vođenjem broda ne preduzme sve mjere potrebne za sigurnost broda i plovidbe (član 137 stav 1);
- 34) zapovjednik broda lično ne rukovodi brodom kad god to zahtijeva sigurnost broda (član 137 stav 2);
- 35) ako zapovjednik broda ne preduzme sve mjere za spašavanje lica i otklanjanja opasnosti za brod i stvari na brodu, kao i zaštitu životne sredine (član 138 stav 1);
- 36) zapovjednik broda ne preduzme mjere potrebne za spašavanje putnika i drugih lica na brodu, broskog dnevnika, drugih isprava, knjiga i gotovog novca brodske blagajne, kao i da naredi da se brod napušta (član 139 st. 1 i 2);
- 37) zapovjednik broda napušta brod prije nego je u granicama stvarne mogućnosti preduzeo sve potrebne mjere vezane za spašavanje iz člana 139 st. 1 i 2 ovog zakona (član 139 stav 3);
- 38) na brodu nastupi događaj koji ugrožava sigurnost broda ili plovidbe ili ako nastupi vanredni događaj, brodu, putnicima, drugim licima, teretu ili stvarima na brodu, a zapovjednik opis tog događaja odmah ne unese u brodski dnevnik, a najkasnije u roku od 24 sata od nastanka događaja (član 140 stav 1);
- 39) zapovjednik broda o događaju koji je nastupio za vrijeme plovidbe i ugrožava sigurnost broda, plovidbu, putnike, druga lica, teret ili stvari na brodu odmah po dolasku, a najkasnije za 24 sata, ne podnese izvještaj zajedno s izvodom iz broskog dnevnika Lučkoj kapetaniji u luci u koju brod najprije uplovi, odnosno diplomatskom ili konzularnom predstavništvu Crne Gore i pomorskoj upravi najbliže obalne države ako se brod nalazi u inostranstvu (član 140 st. 2 i 3);
- 40) zapovjednik broda ne unese u brodski dnevnik rođenje i smrt lica na brodu, naznačujući mjesto ili geografsku poziciju broda i vrijeme rođenja, odnosno smrti, kao i ne primi izjavu posljednje volje ili to primanje ne unese u brodski dnevnik ili ne navede vrijeme kada je posljednju izjavu volje primio (član 140 stav 4);
- 41) za činjenicu o rođenju i smrti i o primanju izjave posljednje volje ne sačini zapisnik na propisani način i ne dostavi ga Lučkoj kapetaniji, a u inostranstvu najbližem diplomatskom, odnosno konzularnom predstavništvu Crne Gore (član 140 stav 5);
- 42) zapovjednik broda preko radio telekomunikacione opreme ne pošalje obavještenje o bilo kojoj neposrednoj opasnosti za sigurnost plovidbe, posebno ako primijeti promjenu na plovnom putu ili naiđe na zagađivanje uljem, opasnim hemikalijama, štetnim materijama, opasni led ili opasnu oluju i drugu opasnost za plovidbu ili u brodski dnevnik ne unese naprijed pomenute podatke (član 141);
- 43) zapovjednik broda što je prije moguće ne obavijesti organ uprave ili priznatu organizaciju o potrebi pregleda broda na kojem se otkrije nedostatak ili nezgoda koja utiče na sigurnost, bezbjednosnu zaštitu broda i ispravnost sredstava za spašavanje ili druge opreme (član 142);
- 44) zapovjednik broda u slučaju neposredne opasnosti od rata ili ako nastupi ratno stanje ne preduzme sve mjere opreznosti da bi sačuvao brod, posadu, putnike, teret i ostalu imovinu, kao i brodske isprave i knjige (član 143 st. 1 i 2);
- 45) zapovjednik broda u slučaju nastupanja ratnog stanja između drugih država u kojem je Crna Gora neutralna ne zatraži uputstvo od brodarka ili organa državne uprave nadležnog za vanjske poslove (član 143 stav 3);
- 46) zapovjednik broda, kao zastupnik brodarka, u njegovo ime i za njegov račun u mjestu van sjedišta brodarka ne zaključi ugovore o spašavanju i pravnim poslovima za izvršenje putovanja, a u mjestu van sjedišta brodarka u kojem nema ovlašćenog predstavnika ne zaključuje ugovore o pomorskim plovidbenim poslovima, osim brodarkskog ugovora na vrijeme za cijeli brod (član 144 stav 1);

- 47) zapovjednik broda, kao zastupnik broдача, ne pokreće pred stranim sudskim i upravnim organima postupak radi zaštite brodarevih prava ili interesa ili u tim postupcima ne preduzima procesne radnje (član 144 stav 2);
- 48) zapovjednik na brodu ne izdaje naređenja kojima se obezbjeđuje brod i plovidba i održavanje reda na brodu, kao i ne nadzire izvršenje izdatih naređenja (član 145 stav 1);
- 49) zapovjednik broda za vrijeme plovidbe ne ograniči slobodu kretanja na brodu svakom licu koje teže ugrozi sigurnost broda, članova posade, putnika i drugih lica, stvari na brodu i životne sredine (član 146 stav 1);
- 50) zapovjednik broda ne udalji člana posade sa radnog mjesta ili ga ne iskrca sa broda ako narušava sigurnost plovidbe (član 147);
- 51) zapovjednik broda u slučaju smanjenja hrane i vode članovima posade kada je nužda i dok ona traje, to sa obrazloženjem ne unese u brodski dnevnik (član 148 st. 1 i 2);
- 52) zapovjednik broda ne prijavi člana posade broda koji je državljanin Crne Gore i samovoljno napušta brod u luci, Lučkoj kapetaniji, odnosno diplomatskom ili konzularnom predstavništvu Crne Gore u odnosnoj državi, a ako nema diplomatskog ili konzularnog predstavništva Crne Gore u toj državi, diplomatskom ili konzularnom predstavništvu države ovlašćene da zastupa interese Crne Gore, odnosno lučkim vlastima luke te države (član 149 stav 1);
- 53) zapovjednik broda ne sastavi zapisnik i utvrdi koje su stvari i isprave člana posade koji je samovoljno napuštao brod ostale na brodu (član 149 stav 2);
- 54) zapovjednik broda zapisnik o napuštanju broda i o stvarima člana posade koje su ostale na brod i njihovoj predaji nadležnom organu ne unese u brodski dnevnik (član 149 stav 4);
- 55) zapovjednik broda u brodski dnevnik ne unese razloge zbog kojih nije krenuo u pomoć licima i stvarima u opasnosti i preduzeo njihovo spašavanje (član 152);
- 56) ne vodi evidenciju prekovremenog rada pomoraca (član 165 stav 3).

XVI. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Donošenje propisa

Član 203

Podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja propisa iz stava 1 ovog člana primjenjivaće se propisi donešeni na osnovu Zakona o pomorskoj i unutrašnjoj plovidbi ("Službeni listi SRJ", br. 12/98, 44/99 i 73/00) i Zakona o pomorskoj i unutrašnjoj plovidbi ("Službeni list SRCG", br. 19/78, 8/79, 19/97, 39/89, 22/90, 13/91), ukoliko nijesu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Član 203a

Podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja propisa iz stava 1 primjenjivaće se propisi donešeni na osnovu Zakona o sigurnosti pomorske plovidbe ("Službeni list CG", br. 62/13, 6/14 i 47/15), ukoliko nijesu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Osnivanje Komisije za istraživanje

Član 204

Komisija za istraživanje osnovaće se u roku od 180 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do osnivanja Komisije iz stava 1 ovog člana poslove Komisije za istraživanje obavljaće nadležna Lučka kapetanija.

Važenje isprava

Član 205

Ovlašćenja, dozvole, odobrenja, uvjerenja i druge isprave izdate do dana stupanja na snagu ovog zakona važe do isteka roka na koji su izdate.

Primjena

Član 206

Odredbe čl. 46 do 48 ovog zakona primjenjivaće se od 1. januara 2015. godine.

Odredba člana 33 stava 6 u dijelu koji se odnosi na obavještanje Evropske komisije i država članica Evropske unije, primjenjivaće se od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

Član 207

Obavezuje se organ državne uprave nadležan za poslove pomorstva da do 31. decembra 2014. godine donese plan, mjere i aktivnosti na održavanju plovnosti, postavljanju objekata sigurnosti za plovne puteve u skladu sa čl. 2, 7 i 8 ovog zakona, posebno na rijeci Bojani i njenom ušću.

Prestanak važenja propisa

Član 208

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje primjena odredaba Zakona o pomorskoj i unutrašnjoj plovidbi ("Službeni listi SRJ", br. 12/98, 44/99 i 73/00), koje se odnose na bezbjednost plovidbe na moru, osim odredbi čl. 42, 164, 167, 169, 170, 172, 174 i čl. 209 do 1056 i prestaju da važe odredbe Zakona o pomorskoj i unutrašnjoj plovidbi ("Službeni list SRCG", br. 19/78, 8/79, 19/97, 39/89, 22/90, 13/91), koje se odnose na plovidbu na moru, osim odredbi čl. 49, 57 do 60 i 86 stav 1 tačka 10 i stav 2.

Stupanje na snagu

Član 209

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

ODREDBE KOJE NIJESU UŠLE U PREČIŠĆEN TEKST

ZAKON O IZMJENI I DOPUNAMA ZAKONA O SIGURNOSTI POMORSKE PLOVIDBE

("Službeni list Crne Gore", br. 047/15 od 18.08.2015)

Donošenje propisa

Član 3

Propisi iz člana 108 stav 8 i člana 108a stav 4 ovog zakona donijeće se u roku od 15 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona."

Obuka završena tokom redovnog školovanja

Član 4

Obuku iz člana 108 ovog zakona za sticanje ovlaštenja o osposobljenosti i posebnoj osposobljenosti, nijesu dužna da završe lica koja su taj program obuke završila tokom redovnog školovanja u pomorskoj školi."

Izdavanje ovlaštenja o osposobljenosti

Član 5

Lučka kapetanija će na zahtjev pomorca kojem su do stupanja na snagu ovog zakona izdata ovlaštenja o osposobljenosti, izdati nova odgovarajuća ovlaštenja u skladu sa ovim zakonom i to:

- 1) kormilaru i kormilaru (STCW Reg.II/5) - ovlaštenje o osposobljenosti za kormilara (STCW Reg. II/5) i ovlaštenje o osposobljenosti za člana plovidbene straže (STCW Reg.II/4);
- 2) članu plovidbene straže (STCW Reg.II/4) - ovlaštenje o osposobljenosti za kormilara (STCW II/5) i ovlaštenje o osposobljenosti za člana plovidbene straže (STCW Reg.II/4);
- 3) brodovođi ograničene plovidbe, odnosno zapovjedniku broda do 100 BT - ovlaštenje o osposobljenosti za zapovjednika broda do 100 BT u maloj obalnoj plovidbi;
- 4) zapovjedniku broda do 200 BT u nacionalnoj plovidbi - ovlaštenje o osposobljenosti za zapovjednika broda do 200 BT u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore;
- 5) brodovođi, odnosno oficiru plovidbene straže na brodu do 500 BT u maloj obalnoj plovidbi (STCW Reg.II/3) - ovlaštenje za oficira plovidbene straže na brodu do 500 BT u maloj obalnoj plovidbi (STCW Reg. II/3), a

zapovjedniku broda do 500 BT u maloj obalnoj plovidbi (STCW Reg.II/3) - ovlaštenje o osposobljenosti za zapovjednika broda do 500 BT u maloj obalnoj plovidbi (STCW Reg. II/3);

6) oficiru palube, odnosno oficiru plovidbene straže na brodu od 500 BT ili većem - ovlaštenje o osposobljenosti za oficira plovidbene straže na brodu od 500 BT ili većem (STCW Reg. II/1);

7) zapovjedniku broda od 500 BT do 3000 BT (STCW II/2) i prvom oficiru palube na brodu od 500 BT do 3000 BT (STCW II/2) - ovlaštenje o osposobljenosti za zapovjednika broda od 500 BT do 3000 BT (STCW II/2) i ovlaštenje o osposobljenosti za prvog oficira palube na brodu od 500 BT do 3000 BT (STCW II/2);

8) prvom oficiru palube, odnosno prvom oficiru palube na brodu od 3000 BT ili većem - ovlaštenje o osposobljenosti za prvog oficira palube na brodu od 3000 BT ili većem (STCW Reg. II/2);

9) kapetanu duge plovidbe, odnosno zapovjedniku broda od 3000 BT ili većem - ovlaštenje o osposobljenosti za zapovjednika broda od 3000 BT ili većeg (STCW Reg. II/2);

10) radio operatoru sa opštim ovlaštenjem, odnosno GMDSS radio operatoru sa opštim ovlaštenjem - ovlaštenje o osposobljenosti za GMDSS radio operatora sa opštim ovlaštenjem (STCW Reg.IV/2);

11) radio operatoru sa ograničenim ovlaštenjem, odnosno GMDSS radio operatoru sa ograničenim ovlaštenjem - ovlaštenje o osposobljenosti za GMDSS radio operatora sa ograničenim ovlaštenjem (STCW Reg.IV/2);

12) VHF DSC radio operatoru (CEPT 31-04E) - ovlaštenje o osposobljenosti za VHF DSC radio operatora;

13) brodskom kuvaru - ovlaštenje o osposobljenosti za brodskog kuvara;

14) mornaru-motoristi - ovlaštenja mornara-motoriste;

15) voditelju jahte do 100, 200 i 500 BT - voditelja jahte do 100, 200 i 500 BT;

16) brodskom mazaču i mazaču (STCW Reg. III/5) - ovlaštenje o osposobljenosti za mazača (STCW Reg. III/5) i ovlaštenje o osposobljenosti za člana plovidbene straže u mašinskom odjeljenju (STCW Reg.III/4);

17) brodskom mehaničaru - ovlaštenje o osposobljenosti za brodskog mehaničara;

18) članu plovidbene straže u mašinskom odjeljenju (STCW Reg. III/4) - ovlaštenje o osposobljenosti za mazača (STCW Reg.III/5) i ovlaštenje o osposobljenosti za člana plovidbene straže u mašinskom odjeljenju (STCW Reg.III/4);

19) brodskom mašinovođi, odnosno oficiru plovidbene straže na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage do 750 kW - ovlaštenje o osposobljenosti za oficira plovidbene straže u mašinskom odjeljenju na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage do 750 kW, a upravitelju mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage do 750 kW - ovlaštenje o osposobljenosti za upravitelja mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage do 750 kW;

20) oficiru mašine, odnosno oficiru plovidbene straže na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 750 kW ili jačim - ovlaštenje o osposobljenosti za oficira plovidbene straže na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 750 kW ili jačim (STCW Reg. III/1);

21) upravitelju mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 750 kW do 3000 kW (STCW III/3) i drugom oficiru mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 750 kW do 3000 kW (STCW Reg. III/3) - ovlaštenje o osposobljenosti za upravitelja mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 750 kW do 3000 kW (STCW III/3) i ovlaštenje o osposobljenosti za drugog oficira mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 750 kW do 3000 kW (STCW Reg. III/3);

22) drugom oficiru mašine, odnosno drugom oficiru mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 3000 kW ili jačim - ovlaštenje o osposobljenosti za drugog oficira mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 3000 kW ili jačim (STCW Reg. III/2);

23) upravitelju mašine, odnosno upravitelju mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 3000 kW ili jačim - ovlaštenje o osposobljenosti za upravitelja mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 3000 kW ili jačim (STCW Reg. III/2);

24) brodskom električaru - ovlaštenje o osposobljenosti za člana posade za elektrotehniku (STCW Reg.III/7).

Ovlaštenja iz stava 1 ovog člana koja su izdata sa rokom važenja od pet godina, odnosno do 31. decembra 2016. godine, izdaće se uz dokaz o plovidbenom stažu od najmanje 12 mjeseci tokom prethodnih pet godina na dužnostima iz tog ovlaštenja, a ovlaštenja iz stava 1 tač. 12, 13 i 17 ovog člana izdaće se sa neograničenim rokom važenja bez dokaza o plovidbenom stažu."

Izdavanje ovlaštenja o posebnoj osposobljenosti

Član 6

Lučka kapetanija će na zahtjev pomorca kojem su do stupanja na snagu ovog zakona izdata ovlaštenja o posebnoj osposobljenosti, izdati nova odgovarajuća ovlaštenja u skladu sa ovim zakonom i to:

- 1) pomorcu koji ima ovlaštenje za vršenje poslova napredne protivpožarne zaštite ili ovlaštenje za upravljanje gašenjem požara izdaće se ovlaštenje za upravljanje gašenjem požara (STCW Reg. VI/3);
- 2) pomorcu koji ima ovlaštenja o osnovnoj osposobljenosti za rad na tankerima za ulje, ovlaštenje o osnovnoj osposobljenosti za rad na tankerima za hemikalije ili ovlaštenje o osposobljenosti za rad na tankerima za prevoz nafte i hemikalija (STCW Reg. V/1-1-1) izdaće se ovlaštenje o osnovnoj osposobljenosti za rad na tankerima za prevoz nafte i hemikalija (STCW Reg. V/1-1-1);
  - pomorcu koji ima ovlaštenje o osnovnoj osposobljenosti za rad na brodovima za utečnjene gasove ili ovlaštenje o osposobljenosti za rad na tankerima za prevoz tečnog gasa (STCW Reg. V/1-2-1) izdaće se ovlaštenje o osnovnoj osposobljenosti za rad na tankerima za prevoz tečnog gasa (STCW Reg. V/1-2-1);
  - pomorcu koji ima ovlaštenje o osposobljenosti za rad na tankerima izdaće se ovlaštenje o osnovnoj osposobljenosti za rad na tankerima za prevoz nafte i hemikalija (STCW Reg. V/1-1-1) i ovlaštenje o osnovnoj osposobljenosti za rad na tankerima za prevoz tečnog gasa (STCW Reg. V/1-2-1);
- 3) pomorcu koji ima ovlaštenje o osposobljenosti za rad na tankerima za ulje ili posebno ovlaštenje za rad na tankerima za ulje ili ovlaštenje o naprednoj osposobljenosti za rad na tankerima za prevoz nafte (STCW Reg. V/1-1-2) izdaće se ovlaštenje o naprednoj osposobljenosti za rad na tankerima za prevoz nafte (STCW Reg. V/1-1-2);
- 4) pomorcu koji ima ovlaštenje o osposobljenosti za rad na tankerima za hemikalije ili posebno ovlaštenje za rad na tankerima za hemikalije ili ovlaštenje o naprednoj osposobljenosti za rad na tankerima za prevoz hemikalija (STCW Reg. V/1-1-3) izdaće se ovlaštenje o naprednoj osposobljenosti za rad na tankerima za prevoz hemikalija (STCW Reg. V/1-1-3);
- 5) pomorcu koji ima ovlaštenje o osposobljenosti za rad na brodovima za utečnjene gasove ili posebno ovlaštenje za rad na brodovima za prevoz tečnog gasa ili ovlaštenje o naprednoj osposobljenosti za rad na tankerima za prevoz tečnog gasa (STCW Reg. V/1-2-2), izdaće se ovlaštenje o naprednoj osposobljenosti za rad na tankerima za prevoz tečnog gasa (STCW Reg. V/1-2-2);
- 6) pomorcu koji ima ovlaštenje rukovanja sredstvima za spasavanje; ovlaštenje za rukovanje čamcem za spasavanje i spasilačkim čamcem (STCW Reg. VI/2-1) ili ovlaštenje za rukovanje čamcem za spasavanje i spasilačkim čamcem osim brzog spasilačkog čamca (STCW Reg. VI/2-1) izdaće se ovlaštenje za rukovanje čamcem za spasavanje i spasilačkim čamcem osim brzog spasilačkog čamca (STCW Reg. VI/2-1);
- 7) pomorcu koji ima ovlaštenje za rukovanje brzim spasilačkim čamcem (STCW Reg. VI/2-2) izdaće se ovlaštenje za rukovanje brzim spasilačkim čamcem (STCW Reg. VI/2-2);
- 8) pomorcu koji ima ovlaštenja: protivpožarne zaštite i traganja, spasavanja i opstanka na moru ili ovlaštenje osnovne sigurnosti na brodu (STCW Reg. VI/1) izdaće se ovlaštenje osnovne sigurnosti na brodu (STCW Reg. VI/1);
- 9) pomorcu koji ima ovlaštenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu (STCW Reg. VI/4-1) izdaće se ovlaštenje o osposobljenosti za pružanje prve medicinske pomoći na brodu (STCW Reg. VI/4-1);
- 10) pomorcu koji ima ovlaštenje za vođenje medicinske brige na brodu (STCW Reg. VI/4-2) izdaće se ovlaštenje za vođenje medicinske brige na brodu (STCW Reg. VI/4-2);
- 11) pomorcu koji ima ovlaštenje za prevoz opasnih tereta ili ovlaštenje za rad sa opasnim teretom (STCW Reg. B-V/b, B-V/c) izdaće se ovlaštenje za rad sa opasnim teretom (STCW Reg. B-V/b, B-V/c);
- 12) pomorcu koji ima ovlaštenja o mjerama sigurnosti na RO-RO putničkom brodu (STCW V/2) i posebno ovlaštenje o mjerama sigurnosti na putničkom brodu (STCW V/3) ili ovlaštenje o mjerama sigurnosti na putničkom brodu (STCW V/2) izdaće se ovlaštenje o mjerama sigurnosti na putničkom brodu (STCW V/2);
- 13) pomorcu koji ima ovlaštenje za oficira odgovornog za bezbjednost broda (STCW Reg. VI/5) izdaće se ovlaštenje za oficira odgovornog za bezbjednost broda (STCW Reg. VI/5);
- 14) pomorcu koji ima ovlaštenje o postupcima u slučaju opasnosti za bezbjednost i podizanje svijesti o bezbjednosti na brodu (STCW Reg. VI/6-1) i ovlaštenje za pomorce kojima su dodijeljene bezbjednosne dužnosti (STCW Reg. VI/6-2) izdaće se ovlaštenje o postupcima u slučaju opasnosti za bezbjednost i podizanje svijesti o bezbjednosti na brodu (STCW Reg. VI/6-1) i ovlaštenje za pomorce kojima su dodijeljene bezbjednosne dužnosti (STCW Reg. VI/6-2);
- 15) pomorcu ili licu koje ima ovlaštenje za lice odgovorno za bezbjednost u društvu ili ovlaštenje za lice odgovorno za bezbjednost u luci ili ovlaštenje za bezbjednosnu obuku za osoblje luke izdaće se ovlaštenje za oficira odgovornog za bezbjednost u društvu ili ovlaštenje za oficira odgovornog za bezbjednost u luci ili ovlaštenje za bezbjednosnu obuku za osoblje luke.

Ovlaštenja iz stava 1 ovog člana koja su izdata sa rokom važenja od pet godina odnosno do 31. decembra 2016. godine, izdaće se uz dokaz o plovidbenom stažu od najmanje 12 mjeseci tokom prethodnih pet godina prema vrsti broda odnosno dužnostima iz ovlaštenja, a ovlaštenja koja su izdata sa neograničenim rokom važenja izdaće se na period od pet godina."

Stupanje na snagu

Član 7

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".